לציונות–לסוציאליזם–לאחוות עמים

על המשמר

יום ג', י"ז בסיון תשמ"ו, 24 ביוני 1986 / שנה מ"ג מס' 13070 / המחיר 73 אג' כולל מע"מ

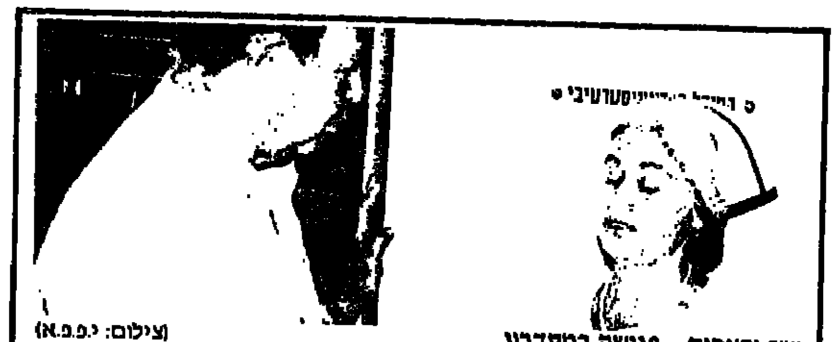
השר והאחות – פגישה במסדרון (צילום: י.פ.פ.א)

אחיות בתיה"ח נענו לפניית שר־הבריאות לתגבר המחלקות, אך ממשיכות בשביתה

כל זמן שהסדר זה יימשך – יימנע משרד הבריאות מהוצאת צווי ריתוק ● הסכסוך יידון היום בוועדת הרווחה והעבודה של הכנסת ● אחיות בתי־החולים לא נענו אמש להחלטת הסתדרות האחיות להקים חטיבות נפרדות לכל מקצוע כדרישתן ● המזכירה כרמ־יה פדן: אין מגע עם הפורשות – כל מה שהן רוצות זה להרוס ההסתדרות

מאת יוסף שמי
כתב „על המשמר" וכתבי עתי"ם

אחיות בתי־החולים נעתרו לבקשת שר־הבריאות והודיעו כי הן מחזירות לכל מחלקות בתי־החולים את מינימום האחיות הדרוש לפי קביעת האחות הראשית בכל בית־חולים, בהתאם לסיכום שהושג אמש עם מנכ"ל משרד הבריאות פרופסור דן מיכאלי.

דובר משרד הבריאות שמסר את הידיעה הוסיף ואמר כי כל זמן שהסדר זה יהיה בתוקף המשרד יימנע מצעדים משפטיים, כגון הוצאת צווי ריתוק. שר־הבריאות מקווה שבכך תמנע פגיעה בחולים. בדיון בוועדת הרווחה והעבודה הבוקר יסוכמו הנושאים שעל הפרק ושבמחלוקת.

חטיבות נפרדות

אמש בטרם התקבלה ההחלטה של האחיות על תיגבור המחלקות,

(סוף בעמוד 10)

„חולים איבדו צלם אדם — שוכבים בהפרשותיהם במיטות מזוהמות"

אומרים קרובי משפחה של חולים סיעודיים ● הרופאים לא עומדים בעומס — אינם יודעים היכן המזרקים, הבקבוקים והתרופות ● מאות חולים שולחו לבתיהם „משחררים כל מי שמסוגל לעמוד על רגליו" ● מנהלי בתי־חולים: בחלומותינו הגרועים ביותר לא שיערנו שייתכן מצב כזה

מאת כתבי „על המשמר" ועתי"ם

„חולים איבדו את צלם־האדם הם שכבו שעות בהפרשותיהם במיטות המלוכלכות, בלי יכולת לתפקר", סיפרה אתמול תושבת תל־אביב שסעדה קרובת משפחה במחלקה האורתופדית בבית־החולים איכילוב בתל־אביב. לדבריה, חולה שאין לו קרוב משפחה צמוד — עלול לשכב שעות מבלי שיגישו לו סיר או יחליפו את בגדיו והמצעים. האשה, שביקשה לא לחשוף את שמה, אמרה, כי בעקבות שביתת האחיות חלה החמרה בטיפול בחולים, הנזקקים במיוחד במחלקה זו לסיעוד מתמיד.

רופאים לא עמדו בעומס

„לבשנו שכיס על ראשנו ואנחנו כותבים פקודות ומבצעים אותן בעצמנו. לא תארתי לעצמי שאגיע בוקר אחד למחלקה אונקולוגית שבה מאושפזים ילדים חולי סרטן ואמצא את הכל ריק". כך התבטא ד"ר יעקב גושן, רופא בכיר במחלקה האונקולוגית לילדים בבית־החולים בילינסון. פרופ' וייצוב, מנהלת המחלקה, ציינה. כי הרופאים במחלקה עשו את כל עבודת האחיות, אבל בשלב מסויים לא עמדו בעומס ופנו למטה

(סוף בעמוד 16)

התחבולה של שר־הפנים להכניס „מיהו יהודי" בדלת האחורית ● עמוד 3

הסוכנות תפסיק הזרמת כספים לדתיים לא־ציוניים ● עמוד 20

שם־טוב: הם עלולים לדרסס נשים בחופי הרחצה ● עמוד 2

ירידה למערך ועלייה לליכוד בארגון עובדי צה"ל ● עמוד 2

שמיר הציע לשיראק לתאם המלחמה בטרור ● עמוד 17

התפטרות ראש השב"כ ברגע האחרון עשויה לחלץ היועץ המשפטי מלבטיו

לחץ כבד מופעל על חריש ערב ההכרעה

בעקבות לחצים של פרס ו־3 השרים שלשום בלילה נרתע מלהמליץ על ועדת חקירה ע"פ חוק — עשוי להתחזק בדעתו היום ● לאחר שפסל חקירה משטרתית וחקירה ע"י בודק יחיד — האפשרות היחידה שנותרה: ועדת חקירה שדיוניה יהיו חשאיים

מאת, דליה שחורי, הכתבת המדינית של „על המשמר" ובצלאל עמיקם, כתבנו לענייני משפט

היועץ המשפטי לממשלה יוסף חריש יודיע הערב על החלטתו לגבי החקירה בפרשת ראש השב"כ. תחילה ייוועד חריש, ב־8.80 בערב, עם ראש הממשלה שמעון פרס, ממלא־מקומו יצחק שמיר, שר־הבטחון יצחק רבין ושר־המשפטים יצחק מודעי.

ההערכה היא, שהוא ימסור להם על החלטתו וייערך דיון ראשוני לגבי אופן הטיפול בתוכן ההחלטה, במידה שתידרש פעולה מצד הממשלה (כגון החלטה על הקמת ועדת חקירה על פי חוק). לאחר

(סוף בעמוד 16)

תמיהה ב„עבודה" על שתיקת פרס בקשר לסירוב רקאנטי להתפטר

נגיד בנק ישראל זימן אליו אתמול את יו"ר דיסקונט לשיחה בארבע עיניים ותבע ממנו לפרוש

מאת כתבנו הכלכלי ביים וכתבנו בכנסת

נגיד בנק ישראל, מיכאל ברונו, נפגש אתמול עם יו"ר מועצת המנהלים של בנק דיסקונט רפאל רקאנטי ודרש ממנו להתפטר בהתאם להמלצות ועדת בייסקי.

ברונו ורקאנטי נפגשו בארבע עיניים במשך כשעתיים. היתה זו הפגישה הראשונה בין שניהם מאז התמנה ברונו לתפקידו בשבוע שעבר. לאחר פגישה זאת זימן ברונו ללשכתו את מועצת המנהלים של בנק דיסקונט וכמשך חצי שעה הבהיר להם כי הוא עומד על דעתו שיש לבצע את המלצות ועדת בייסקי.

לא נמצא לנכון לפרסם

הפגישה התקיימה בנוכחות המפקחת על הבנקים ליה מאור. נגיד בנק־ישראל הדגיש בהודעתו אתמול שלא היה שום דיון לאחר הצעת ברונו, ופירוש הדבר שנגיד הבנק לא נכנס לשום משא־ומתן עם מועצת המנהלי בנושא ביצוע המלצות ועדת בייסקי; בנק ישראל סרב להתייחס לתוכן הפגישה בין רקאנטי לברונו. אף־על־פי כן נראה שהנגיד מנסה להביא להתפטרות רקאנטי מבלי לחזוקק להפעלה סמכויותיו החוקיות של הנגיד. יחד עם זאת הדגישו מקורות בבנק ישראל, כי הנגיד לא יסבול סחבת בעניין זה.

שתיקתו של פרס

אתמול הגישו כבכנסת חברי ועדת ביקורת המדינה הצעת חוק פרטית שתאפשר לנגיד לפטר את רקאנטי. בקרב כמה מהאישים המרכזיים של מפלגת „העבודה" יש התמרמרות הולכת וגוברת על שתיקתו של ראש הממשלה, שמעון פרס בכל מה

(סוף בעמוד 16)

ח"כ רמון: במסגרת הסדר המניות העניקה הממשלה 40 מיליון דולר לרקאנטי

מאת יצחק שור, כתבנו בכנסת

במסגרת הסדר המניות הבנקאיות ב־1983 קיבלה הממשלה החלטה סודית להעניק למשפחת רקאנטי 40 מיליון דולר — גילה אתמול חבר ועדת הכספים, חיים רמון (מערך). רמון הגיב על טענות משפחת רקנאטי, כי אין היא מבקשת דבר מן הממשלה והציבור.

אף כי בהסדר המניות הבנקאיות נקבע, שהוא לא יחול על בעלי עניין, הפעילה משפחת רקאנטי לחצים כבדים על הממשלה, כדי שייכללו בהסדר מניות אי־די־בי המוחזקות על־ידי חברת הספנות „אלים".

חברה זו בבעלותה ובשליטתה של משפחת רקאנטי. בעקבות הלחצים החליטה ועדת שרים מיוחדת בראשות סגן ראש הממשלה דוד לוי לקבל את דרישת משפחת רקאנטי ולכלול את מניות „אלים" במסגרת. החלטה זו נשמרה בסוד, עד עצם היום הזה. כתוצאה ממנה הרויחה משפחת רקאנטי כמישרין 40 מיליון דולר, טען ח"כ רמון.

נטישה בלתי מוצדקת

לאחיות בתי־החולים סיבות מוצדקות למרירות, אכזבה ואפילו מפח נפש, אך כל אחת מהסיבות הללו לחוד, או כולן ביחד, אינן יכולות להצדיק את המעשה המתפיר של נטישת בתי־החולים ושביתה פראית, בלתי־שכרת על ידי האירגון המקצועי היציג. אנו אומרים דברים קשים אלו באוזניהן של האחיות דווקא משום שעיתוננו מבטא השקפת עולם של סוציאליזם דמוקראטי, הרואה בזכות השביתה את אחד החישגים החשובים ביותר של ציבור השכירים בכללותו ומבחן חשוב לחרויות המשטר. אך זכות אינה הפקרות, וחרות אינה אנוכיות. חייו ובריאותו של חולה אחד אינם שקולים כנגד התביעה, שאחיות בתי החולים מפנות קודם־כל כלפי חברותיהן למקצוע. להתפלג מאיגודם המקצועי המשותף ולהקים איגוד יציג נפרד; זו אינה עילה סבירה לשום שביתה הפוגעת בציבור הרחב ולא כל שכן לשביתה המסכנת חייהם של בני אדם כה רבים.

עם התביעה לפיצול בהסתדרות האחיות בטעות יסודה, וגם באי־הבנה עמוקה של עיקרון המאבק המקצועי המשותף של העובדים, מאבק המאחד מקצועות, עיסוקים ומגזרים. לכל עיסוק ייחוד משלו, סיכונים משלו, דפוסי עבודה משלו, וגם יתרונות משלו – אך בכל זאת מתגברים העובדים בעלי ההכרה החברתית על השוני המפריד, ומתאגדים למען מאבקים משותפים. אם תתבע כל קבוצה ייצוג נפרד לעצמה, תוך זמן קצר מאוד, חודשים ספורים ממש, תתפרק הסתדרות העובדים הכללית, ותהפוך לאספסוף, או לכל היותר חיבור, של קבוצות לחץ חזקות יותר וחזקות פחות, אשר יילחמו בעיקר האחת כנגד חברתה, במשחק מטורף שסיכומו קרוב לאפס. רק בכוחה של הסתדרות העובדים הגדולה עלה להבטיח עליית שכר ריאלית גם בתקופת שלטונו של הליכוד (כפי שאכן קרה בשנים 1977 עד 1984), למנוע אבטלה המונית, לבצר הישגים סוציאליים מתקדמים ולחיות שותף מלא למדיניות כלכלית וחברתית.

אך נניח לאידאולוגיה זו, שאולי אינה מובנת לחלק מציבור האחיות השובתות. תשוב אל בתי החולים הנטושים. צריך לומר זאת בפה מלא: מקרה כה חמור של שימוש בלתי־שקול בנשק השביתה, המופנה כלפי ציבור חלש במיוחד, וחשוף במיוחד לסכנותיה של אותה שביתה, אינו תדיר בתולדות המאבקים המקצועיים, לא בארץ ולא בעולם. אמת, שכרן של האחיות נמוך מדי, תנאי עבודתן קשים מדי, וצריך לדאוג לשינוי בשניהם. אך מטבע מציאותנו הכלכלית, תשובה זו לא תהיה השנה גדול — והוא יתכנס בגבולות של אחוזים ריאליים ספורים. האם תוספת שכר ריאלית של 15% למשל, תשנה עד היסוד את מצבו של מקצוע האחות בבית החולים, והאם בשל תוספת כזו יצבאו אחיות פוטנציאליות על משרדי כוח אדם של בתי החולים? התשובה היא – לא. אין תיקון שכר חיוני, אך לא מהפכני. הסתדרות האחיות כולה תוכל להאבק למענו ביתר שיכנוע ממה שנראה היום כתביעה אנוכית של קבוצת לחץ בדלנית. לכן ישובו אחיות בתי החולים לעשות, אם ינהלו את מאבקן בשיטות המקובלות על ההסתדרות הכללית המוכנות לציבור השכירים כולו, ולדעת הקהל הפתוחה והאוהדת. ולא יגררו אחר מעשים מקוממים, מעוררי עוינות ובלתי מוצדקים.

מחלוקת עם המגבית עלולה לפוצץ עצרת הסוכנות הערב

ההסתדרות הציונית גינתה כאנטישמית חוברת ביקורתית על תיפקודה שפורסמה בעתון היהודי של בולטימור

מאת אתי רונאל, כתבת „על המשמר"

עצרת הסוכנות היהודית הנפתחת הערב עומדת בסכנת פיצוץ: נציגי ההסתדרות הציונית נסערים עקב הפצת סדרת מאמרים ביקורתיים על תיפקודה של ההסתדרות הציונית, שפורסמה לפני כחודש בעתון היהודי של בולטימור, בין משתתפי העצרת.

המאמרים, שנכתבו על־ידי כתב ה„ג'רוסלם פוסט", צ'ארלס הופמן, הוצאו בחוברת המאויירת בקריקטורות, המתוארות על־ידי נציגי ההסתדרות הציונית כאנטישמיות.

סערת הרוחות התעוררה ברגע שיו"ר חבר הנאמנים של הסוכנות בבולטימור, ג'רלד הופברגר, ביקש לצרף את החוברת לתיקיהם של המשתתפים בעצרת הסוכנות.

הדבר נתגלה באקראי בישיבת הנהלת הסוכנות שנתקיימה ביום שישי. הופברגר נדרש להתפטר, ויו"ר הנהלת הסוכנות, אריה דולצ'ין, גינה את החוברת והורה שלא לצרפה לתיקי משתתפי העצרת. כן מינה דולצ'ין ועדת שלושה, שתדון בדרך התגובה על החוברת.

מחלוקת ישנה

צויין, כי המחלוקת בין נציגי המגבית, המהווים כ־50% אחוז ממוסדות הסוכנות, ובין אנשי ההסתדרות הציונית, אינה חדשה, והיא נובעת מרצונם של נציגי המגבית ביתר השפעה ומעורבות בעשייה היומיומית של מוסדות הסוכנות ובהחלטות על אופן הוצאת כספי המגבית. נראה, כי הוצאת החוברת נובעת מביקורתם על תיפקודם של מוסדות ההסתדרות הציונית בישראל.

בסוכנות טוענים, כי אנשי המגבית מבקשים לחזור לתקופת הברון, כשבעל המאה היה גם בעל הדעה. לא ייתכן, שכספי המגבית יוצאו על־פי שגיונותיה של קהילה יהודית זו או אחרת בארה"ב — אמרו אתמול בסוכנות — אלא אך ורק על סמך הצרכים וסדרי העדיפויות שקובעת מדינת ישראל. גם לא יתכן לנהל את הסוכנות מארה"ב ולהתייחס לנציגיה הנבחרים של מדינת ישראל כאל פקידי המגבית.

הבוקר יתכנסו הנהלת הסוכנות וחבר הנאמנים וצפוי, כי הישיבות כולן יעמדו בצילו של הוויכוח המתנהל בין נציגי המגבית וההסתדרות הציונית.

החל ממחר – שביתה בת 3 ימים של המינהליים בביה"ח „העמק"

לשביתה אין אישור מההסתדרות ומועצת הפועלים

מאת שלמה גלזר, כתב „על המשמר"

800 עובדי המינהל והמשק, טכנאי הרנטגן ועובדי המעבדות בבית החולים העמק שבעפולה יקיימו היום אסיפת עובדים בשעה 12 בצהרים שבה ימחו על תשחיקה בשכרם ויכריזו על שביתה כללית בת שלושה ימים שתחל מחר בבוקר.

לשביתה אין אישור ממועצת הפועלים וההסתדרות. יו"ר ועד העובדים, יעקב דהאן, אמר שהאווירה בקרב העובדים קשה מאוד; חוסר תקנים, ביטול חופשות, ומעל לכל שכר רעב, יצרו מצב שבו ועדי העובדים מאבדים את השליטה באנשים ולא ניתן להמשיך עוד. לא יתכן שעובדים עם ותק של 15 שנה יקבלו שכר של 350 ש"ח בחודש.

ב־5.6 נשלח מברק למזכ"ל ההסתדרות, ישראל קיסר וליו"ר האגף לאיגוד מקצועי חיים הברפלד, ויו"ר קופת החולים חיים דורון, ומשה לברון. „עד היום אנו מחכים לתשובה. אין לנו ברירה אלא לקחת את העניינים לידיים, הוסיף דהאן.

„צויין עוד, כי חיים ברנס יו"ר הארגון הארצי של עובדי בתי החולים מחזק את ידיהם.

אל־עוקבי נעצר ל־96 שעות ללא צו שופט

לאחר שמחה נגד עקירת עצי הזית בכפר מידיה

מאת, שלי יחימוביץ, כתבת „על המשמר"

יו"ר האגודה לסיוע והגנה על זכויות הבדואים, נורי אל־עוקבי, נעצר ביום חמישי ע"י משטרת רמאללה, לאחר שמחה נגד עקירת עצי הזית בכפר מידיה.

אל־עוקבי נעצר ל־96 שעות ללא צו שופט, על־פי חוק המאפשר לעשות כך מעבר לגבולות הקו הירוק.

ביום חמישי הגיעו כוחות של מינהל מקרקעי ישראל והסיירת הירוקה לכפר הערבי מידיה. הם עקרו עצי זית, בטענה שמדובר באדמות מדינה. לאחר הפעולה הגיע למקום נורי אל־עוקבי, יו"ר האגודה לסיוע והגנה על זכויות הבדואים, פעיל ברשימה המתקדמת לשלום ובנו של שייך אל־עוקבי. אל־עוקבי נראה בכתבה ששודרה במהדורת „מבט" כשהוא מתווכח עם מנהל הסיירת הירוקה אלון גלילי. זמן קצר אחר כך נעצר ע"י משטרת רמאללה ל־96 כחשוד בהסתה.

ח"כ מתי פלד מהרשימה המתקדמת הגיב אתמול על עקירת עצי הזית בכפר מידיה ועל מעצרו של אל־עוקבי: „כל עניין הקו הירוק הוא בלוף של מינהל מקרקעי ישראל. השטח מסומן כשטח הפקר במפות. ישראל במערב, ירדן במזרח, ובאמצע שטח הפקר. השטח מעולם לא היה בבעלות ישראל. תושבי מידיה עיבדו את האדמות במסגרת הסכם בין ישראל לירדן. את השטח חוצה לשניים וואדי, והן עיבדו את השטח שממזרח לוואדי. השטח רשום בטאבו על שמם ובתיהם ניבנו בבנייה חוקית".

עוד אמר ח"כ פלד: „בשלב מסויים, בלי ששום ועדה תחליט על כך, הוחלט ששטח ההפקר הוא שטח מדינה ושקו הגבול הירדני הוא הקו הירוק. מעולם לא הוצא צו הפקעה לשטח הזה. באו מודדים, סימנו את השטח, ואמרו שעד כאן זה מדינת ישראל ואסור לחצות. אם טענת אנשי המינהל שעקרו את העצים — צודקת, אז נורי אל־עוקבי נעצר בשטח ישראל, ואז אסור לעצור אותו ל־96 שעות".

מזג־האוויר

תחזית מזג האוויר להיום: מעונן חלקית עד בהיר עם עלייה קלה בטמפרטורות. הלחות ללא שינוי.

טמפרטורות המינימום והמקסימום החזויות: ירושלים 14 עד 28, רמת־הגולן 13 עד 31, נהריה 20 עד 29, צפת 18 עד 29, טבריה 20 עד 36, נצרת 19 עד 30, עפולה 19 עד 33, שומרון 17 עד 31, תל־אביב 20 עד 28, נמל התעופה בן־גוריון 19 עד 30, יריחו 20 עד 36, עזה 20 עד 28, באר־שבע 17 עד 34, אילת 22 עד 39.

(עתי"ם)

ההסתדרות הכללית של העובדים בא"י
הוועד־הפועל
לשכת דובר ההסתדרות
מועצת חברת העובדים

מועצת ההסתדרות הק"ה
שפיים, כ"ב בסיון תשמ"ו, 29 ביוני 1986

לצירים והסגנים במועצת ההסתדרות

● כינוס מועצת חבוה"ע ומועצת ההסתדרות ק"ה – 29.6.86
מועצת חברת־העובדים ומועצת ההסתדרות הק"ה תתכנס בקיבוץ שפיים ביום ראשון, כ"ב בסיון תשמ"ו, 29 ביוני 1986, ותיפתח בשעה 9.30 בבוקר.
מזכירות הוועה"פ שלחה לצירי המועצה ולסגנים, בדואר, הזמנה למועצה, כרטיס הצבעה (רק לחברים), שובר לתיק ושובר לארוחת צהריים. (התיקים יחולקו בקיבוץ שפיים, תמורת השובר, משעה 8.30 בבוקר).
חברים וסגנים שעדיין לא קיבלו את ההזמנות והשוברים מתבקשים לפנות מיד לעדי קידר מזכיר הועדה המרכזת והוועד הפועל. (טלפון: 03-431219).

● סדר היום של המועצה
1. מגמות ושינויים בחברת־העובדים ומדיניותה (בהמלצת המועצות המקומיות והמפעליות).
2. שינויים בחוקת חברת־העובדים.
3. שינויים בחוקת ההסתדרות.
4. שונות.

● תחבורה לשפיים
חברים, סגנים עתונאים ואורחים שמעוניינים להגיע למועצה ברכב ציבורי מתבקשים להתכנס ביום כינוס המועצה (29.6.86) החל משעה 7.30 בבוקר בחצר הוועה"פ בתל־אביב. ההסעה המאורגנת באוטובוסים לשפיים ובחזרה לתל־אביב בתום המועצה.

● ישיבת הועדה המכינה – 23.6.86
חברי הועדה המכינה, בראשות הפרופ' צבי זוסמן, מוזמנים לישיבת הועדה ביום שני 23 ביוני 1986 בשעה 15.00 באולם 601 בבית ההסתדרות המורים (ליד בית הוועה"פ ברחוב בר־סרוק בת"א).

● הזמנות לעתונאים וצלמים
לשכת דובר ההסתדרות שלחה הזמנות „עתונות" ושוברים לכתבים ולשדרים בכלי תקשורת הכתובה והאלקטרונית.
עתונאים וצלמי עתונות שעדיין לא קיבלו את ההזמנות והשוברים מתבקשים לפנות מיד ללשכת הדובר לחב' יפה (טלפון: 03-431241). עתונאים וצלמים נוספים המעוניינים בהזמנות למועצה – אם לצורך סיקור שוטף ואם כתומר רקע למאמרים – מתבקשים לפנות ללשכת דובר ההסתדרות בוועה"פ.

● לחברי סיעת המערך בועדת המכינה
חברי סיעת המערך בועדת המכינה של מועצת ההסתדרות ומועצת חבה"ע מתבקשים להתייעצות עם מזכ"ל ההסתדרות ח"כ ישראל קיסר ביום שני 23.6.86 בשעה 12.00 בצהריים באולם קומה 7 בוועה"פ.

● מסיבת עתונאים – 25.6.86
לקראת מועצת ההסתדרות ומועצת חברת־העובדים, תתקיים מסיבת עתונאים, בבית סוקולוב בת"א, ביום רביעי 25.6.86 בשעה 10.00 בבוקר. ההזמנות נשלחו למערכות והופצו גם באמצעות מזכירות אגודת־העתונאים בת"א.
מסיבת העתונאים בהשתתפות:
דני רוזוליו – מזכיר חברת העובדים
פרופ' צבי זוסמן – יו"ר הועדה המכינה למועצת חבה"ע
מולי דור – יו"ר צוות הניווט של המועצות המכינות

● הודעות לפרסום בעור המועצה
צירי המועצה, הסגנים והאורחים מתבקשים לעקוב אחר המתפרסם יום יום בטור הקבוע בעתונות.
ראשי סיעות במועצה המעוניינות בפרסום הודעות לצירים באמצעות הטור הקבוע – מתבקשים להעביר את ההודעות ישירות ללשכת דובר ההסתדרות (לחב' יפה) ובכתב.

פגישת חירום
של תא האחיות במפ"ם
היום יום א' 22.6.86 בשעה 17.00
במרכז מפ"ם, בהשתתפות שולה ברקת ואפרים ז'ילוני

המחלקה המוניציפלית
המזכירות המורחבת
תתכנס ביום ד' 25.6.86 בשעה 11.30 בסניף מפ"ם בת"א רח' ברנר 2, ולא כפי שפורסם בהזמנות.
ישתתפו:
דב תבורי – יו"ר מרכז השלטון המקומי
אחמד אבו עסבה – סגן יו"ר מרכז השלטון המקומי

סיעת מפ"ם בהסתדרות
תתכנס ביום רביעי, 25.6.86 בשעה 13.00
באולם הישיבות בבית הוועה"פ, קומה 4
על סדר היום: 1. בחירת ריכוז הסיעה
2. לקראת מועצת חברת העובדים
חברי הסיעה, הסגנים וחברי ריכוז הסיעה – מוזמנים

מזכירות ותיקי התנועה
תתקיים ביום ה' 26.6.86 בשעות 12.00–14.00
באולם הישיבות במרכז מפ"ם, בהשתתפות דב פלג
על סדר היום: שינויים במערכת הפנסיונרית בהסתדרות

ביקורת חצות

ג'יסמונטי נחת והמריא עם הקהל

אגברטו ג'יסמונטי ונגניו נחתו אתמול בנמל התעופה בן־גוריון ושעות מעטות אחר־כך המריאו עם מאות מעריציהם בהופעתם בירושלים.

ההופעה, שפתחה את ביקורו השלישי בארץ, היתה הקרובה מבין השלוש למוסיקה שנשמעת בתקליטיו: מוסיקה מתוחכמת על בסיס מקצבי ג'ז ומקצבים ברזילאיים אתניים ומלודיות ושילובים הרמוניים שמושפעים ממוסיקה אמנותית קלסית.

בחצי הראשון נתן ג'יסמונטי תצוגה מרשימה של נגינתו במסגרת תוך שליטה יוצאת מן הכלל בכלי.

בחצי השני יצר את הקשר האישי והאינטימי שהוא יוצר בדרך כלל עם הגיטרות המיוחדות שלו, הקשר שהביא לו מעריצים כגיטריסט ג'ון מקלפלין.

ג'יסמונטי וחבריו יכלו גם להגברה הגרועה באולם הנרי קראון המהודר. והקהל קיבל תמורה מלאה לכספו.

עמית רוט

הורים משביתים הלימודים בבי"ס „ניצנים" בבאר־שבע

מאת שלי יחימוביץ', כתבת „על המשמר"

התלמידים הלומדים במסלול „תלי" (תגבור לימודי יהדות) בבית־הספר ניצנים בבאר־שבע משביתים את הלימודים. ההורים מוחים על כך, שילדיהם מטלטלים מבית־ספר אחד למשנהו.

כ־120 ילדים לומדים בכיתות א' עד ו' במסגרת המסלול. הורי הילדים, רובם חילונים, בחרו במסלול זה במסגרת 25 אחוזי ההשפעה, המוענקים להורים במערכת החינוך, כדי להעמיק את ידיעות ילדיהם ביהדות.

המסלול המיוחד החל בבית־הספר „תלמים" בבאר־שבע לפני שש שנים, כשהוא מיושם לבני כיתה א' בלבד. כעבור שלוש שנים, כאשר כבר היו במסגרתו כיתות א' עד ג', הועבר המסלול לבית־ספר ניצנים, בשל חוסר מקום. השנה קיבלו ההורים הודעה, כי ילדיהם יועברו שוב, הפעם לביה"ס „בילו".

יו"ר ועד הורי „תלי", רב יוטה, אמר לכתבת „על המשמר": „ההעברה היא משיקולים זרים. למנהל שם אין תעסוקה. זו לא צריכה להיות בעיה של „תלי". מטלטלים אותנו כאילו היינו פקק, שבא לפתור בעיות במערכת החינוך".

ועד הורי ביה"ס „ניצנים" הביע את תמיכתו במאבק הורי „תלי", והודיע, שכאם עד יום ג' לא יימצא פיתרון לבעיה, יצטרף כל בית־הספר לשביתה. את תגובת משרד החינוך לא היה ניתן להשיג.

נחנך קן השומר הצעיר בשכ' ג'סי כהן בחולון

בטקס חגיגי ורב רושם, התקיים ביום ה' שעבר טקס חנוכת קן השומר הצעיר בשכונת ג'סי כהן בחולון.

במהלך הטקס, נשאו דברים חגי הלוי, רכז ההנהגה הראשית של השומר הצעיר, אפרים קורן, סגן ראש עיריית חולון וחבר מפ"ם, מעוזיה סגל, נכה צה"ל העובד בהתנדבות בשכונה, וליאור אפלבאום, נציג המדריכים.

לאחר גזירת הסרט בידי אפרים קורן והרמת כוסות לחיים, התקיים ערב של מחול, זמר ושיקופיות. הערב המתבסס על טהרת בני־השכונה, קרמה לערב תערוכה מהווי המקום.

השומר הצעיר היא תנועת הנוער היחידה הפועלת בשכונה ונזכה בשבחים רבים מפי תושבי המקום על עבודתה המסורה. השומר הצעיר התחיל פעילותו במקום ב־1980, תחילה בעבודה קהילתית בלבד, ועתה מתקיימת לצד עבודה זו פעילות שומרית שוטפת.

בשבוע הבא תפתח במקום קייטנה, המיועדת לכל ילדי השכונה, ומאורגנת על־ידי השומר הצעיר.

מפלגת הפועלים המאוחדת – המרכז
ישיבת מזכירות מפ"ם
תתקיים ביום ד' 25.6.86 בשעה 16:00 באולם הישיבות במרכז מפ"ם
על סדר היום: אישור ועדות המזכירות
דיון מדיני

קיבוץ נען
מפעלי מתכת נען
נען מוצרי השקייה בע"מ

מודיעים על החלפת מספרי הטלפון בקיבוץ. החל מתאריך 22.6.86 יהיו מספרי הטלפון כדלהלן:

מרכזית נען 08-442211
מזכירות נען 08-442836
מרכזית המפעל 08-442233
רב קווי
שירות שדה 08-442116
08-442120
מחסן נען טיף 08-442112
08-442134

בדו"ח המבקר הפנימי

ביזבוז כספים שלומיאלי, ו"מתן בסתר" לבכירים שפרשו מהסוכנות

מיליוני שקלים ירדו לטמיון בשל חלמאות בתיכנון תשתית בהתיישבות ■ 2 בכירים שפרשו זכו ב"תקציבי ביסוס" חריגים נוסף להסדרי הפרישה ■ ביקורת על אופן קליטתם של יהודי אתיופיה

מאת אתי רונאל, כתבת "על המשמר"

אתמול הותר לפרסום הדו"ח של המבקר הפנימי בסוכנות ומנמו עולה תמונה של מנגנון ביורוקרטי השבוי בחוליים של כל משרד ממשלתי ממוצע. הדו"ח מבקר את פעילותה של מחלקת העליה והקליטה על אופן קליטתם של עולי אתיופיה. את פעילותן של מחלקת ההתיישבות, עליית הנוער, המחלקה להתחדשות השכונות, מחלקת הכספים וחברות של הסוכנות. עיקר הביקורת — על בזבוז משאבי הסוכנות ללא ביצוע המשימות הנדרשות. למשל, הושקעו 1,170,000 שקלים בסלילת דרך בישוב מסויים, בעוד שבהתאם לתקן ההתיישבותי לא היתה דרך זו אמורה להיסלל. בסופו של דבר, לא נסתיימה סלילת הדרך עקב התנגדויות שהעלו המתיישבים, וההשקעה ירדה לטמיון.

אותו ישוב הזמין עבודות עפר לבניית בריכת שחיה, ורק לאחר שהושקעו בהן כ־2 מיליון שקלים התברר, כי לישוב לא אושר, בעצם, ענף קיט.

במקרה אחר, קיבלו שני עובדים בכירים של המחלק להתיישבות בעת פרישתם, "תקציבי ביסוס" חריגים נוסף להסדרי הפרישה, שנעשו עמם באמצעות המחלקה למנגנון. ההסדרים לא עברו את ביקורתה של ועדת האתיקה, שיכלה להבטיח שיפוט אובייקטיבי גלוי במקרה זה.

לדו"ח צורף גם נספח על הטיפול בתלונות הציבור, הקובע כי בשנת '85 נתקבלו במשרד המבקר 129 תלונות. מתוכן נבדקו 82 תלונות ו־39 אחוזים מהן נמצאו צודקות. בשנת '84 נתקבלו 123 תלונות מתוכן נבדקו 78, ו־37 אחוז מהן נמצאו צודקות. רוב התלונות נוגעות לפעילותה של מחלקת העליה והקליטה.

בעצרת מחאה נגד האלימות החרדית בירושלים

שם טוב: הפרשה שהחלה בתחנות עלולה להסתיים בריסוס נשים

מאת בצלאל עמיקם, כתב "על המשמר"

מאות מתושבי ירושלים המייצגים קשת רחבה של דעות פוליטיות וגוונים חברתיים, התאספו אתמול בלב העיר כדי להביע מחאתם נגד האלימות החרדית והכפיה הדתית.

"ירושלים מכריזה: לא לאלימות — בעד שלטון החוק" — היתה סיסמת העצרת שאירגנו מפ"ם, ר"צ, שינוי, תנועות הנוער, הליגה נגד כפיה דתית וזרמים שונים ביהדות. ח"כ שם טוב אמר: "נגזר עלינו לחיות יחד במדינת ישראל, וזה אפשרי אם נשמור על חופש מצפון לכל אזרחי העיר ואיש באמונתו יחיה".

שם טוב הוסיף כי האירועים החלו בריסוס תחנות אוטובוס, וזה עלול להגיע לריסוס נשים שלבושן אינו נושא חן בעיני הדתיים.

"מדינת ישראל לא קמה כתוצאה מהחלטת מועצת גדולי התורה. לא נהיה רוב דומם. נפסיק את הכפיה החרדית".

ירושלים לא תכרע ברך

חבר מועצת עיריית ירושלים איתן מלניק שהינחה את העצרת סיפר, כי בנעוריו הגן בגופו על זכות היהודים להתפלל. "היום הדתיים מאיימים לפגוע באורחות חיינו."

"החרדים רוצים שכל ירושלים תכרע ברך לפניהם" — אמר פרופ' יהושע פורת, איש ר"ץ. הוא הזכיר, כי איש מהציבור החרדי לא מחה כאשר הציתו כנסיה בפטיסטית בירושלים. פורת הכריז: אם המחנה הציוני חפץ חיים ורוצה לקיים את המדינה הציונית — עליו להחזיר את החרדים אל הגיטו שבו הם רוצים לחיות". שני רבנים, הרב טוביה בן חורין מהתנועה הרפורמית והרב ספקטור מההרות הקונסרבטיבית, תבעו הכרת המדינה ומוסדותיה בתנועותיהם. הם טענו כי סובלנות שאין עמה חקיקה — לא תשיג דבר. נציגת תנועות הנוער בירושלים, נערה ושמה שיקמה אמרה, כי הרוב השפוי נדרש לשים קץ לגילויי האיבה ההדדיים. אורי הופרט, יו"ר הליגה למניעת כפייה דתית הדגיש כי 90 אחוז מהעם אינם אורתודוכסי. הוא סיפר כי 140 רחובות נסגרו מכוח השלטון הדתי, המכופף את השלטון במדינה לצרכיו. עמיתו לתנועה שלמה לקר אמר, כי שורש הרע הוא — דריסת הרגל של שלוחי הדת בכל מקום.

העצרת נגד הכפייה הדתית אתמול בירושלים. (צילום: ישראלי)

בעקבות קטטה בין אסירות בטחוניות לפליליות

אסירות שובתות רעב במחאה על הכוונה לפנות מנווה תרצה

הנציב סוויסה: רוב מהומה על לא מאומה... ויש להן גם אוכל

מאת זהבה מוזס

18 אסירות בכלא נווה־תרצה ממשיכות זה היום השלישי בשביתת רעב. האסירות פתחו בשביתה לאחר שבמוצאי שבת פרצה קטטה בין שתי אסירות בטחוניות שעסקו במשחק כדוריגל והפריעו לשתי אסירות פליליות שהאזינו באותה עת למוסיקה.

בין הד־4 פרצה מריבה, ושלטונות הכלא נאלצו להיכנס ולהפריד בין המתקוטטות.

בעקבות הקטטה פרצה מהומה ו־5 אסירות בטחוניות החלו לשבור רהיטים באחד התאים ולהכות על דלת התא כשהן צועקות ומקללות. הן לא הסכימו להירגע ולא שעו לאזהרות מנהלת הכלא. כשהמשיכו להשתולל ולקלל הוחלט להתיז עליהן גז מדמיע. לדברי נציב שירות בתי הסוהר רפי סוויסה, "הותזה כמות קטנה של גז מדמיע מבלון קטן שכל אשה נושאת בכיסה מחשש שמא תותקף".

הגז לא הצליח להרגיע את המשתוללות וכשהמשיכה המהומה, הוחלט להעביר את כל חמש האסירות וקבוצה גדולה נוספת לבית סוהר אחר. כאשר נודע דבר ההחלטה להעביר 16 אסירות נוספות החליטו הללו לפתוח בשביתת רעב.

לדברי נציב שירות בתי הסוהר, היו לשלטונות הכלא ידיעות, כי האסירות מתכננות עילה לשביתה, והן ניצלו את המהומה שפרצה.

הנציב הוסיף, כי אי אפשר לתת לאסירות לנהל בית סוהר. עוד אמר, כי בידיו מידע שלחלקן יש אוכל בתאים כך שאין מדובר בצום מוחלט, ולמיטב ידיעתו יש כבר מספר אסירות המוכנות לחזור בהן ולהפסיק השביתה. לדעת הנציב אין לראות במקרה של ריב בין שתי נשים דבר חריג, כיוון שהוא קורה בכל מוסד דומה במקום [illegible]

מפ"ם: חטיבה מיוחדת במסגרת הסתדרות האחיות

מאת כתב "על המשמר"

תא האחיות ואחים של מפ"ם, שהתכנס בתל־אביב עם חבר הוועדה המרכזת, אפרים ד'ילוני וחברת הכנסת אמירה סרטני, קורא להסתדרות האחיות והאחים לחקים חטיבות בתוך הסתדרות זו, תחת גג אחד ומוסדות משותפים. חברי התא קובעים שכל נסיון לבנות חטיבה מחוץ להסתדרות האחיות יביא להרס איגוד זה ולהרס סקטור האחים והאחיות בישראל. התא קורא לממשלה להיכנס לאלתר למו"מ עם גוף יציג של הסתדרות האחיות כדי לפתור את הבעיות המקצועיות של האיגוד. חברי התא מתנגדים לנטישת בתי־החולים וקוראים להסתדרות האחיות לכנס את המוסדות ולהגיע להחלטות משותפות. התא תומך בהחלטות הוועדה המרכזת שהתקבלו בנושא.

גאולה כהן מתנדבת לעבודה בבי"ח

ח"כ גאולה כהן שהוזמנה כאורחת כבוד בטקס חלוקת תעודות לאחיות מסיימות בבית־ספר לאחיות ב"ביקור חולים" בירושלים — אמרה כי לאות הזדהות עם האחיות "אשאר כאן לסייע בכל עבודה שהיא ולתת את יום העבודה שלי כאן, במקום עבודתי בכנסת. מקומי הוא פה היום ליד החולים ומתוך הזדהות עם מאבקן הצודק של האחיות." (עשי"ת)

יצחק אפלבום — יו"ר מועצת עובדי ת"א

מאת כתבנו לענייני עבודה

מועצת עובדי תל־אביב, המקבילה והמתחרה למועצת פועלי ת"א בחרה בישיבתה, בסוף השבוע, ביצחק אפלבום לעמוד בראשה. אפלבום הוא נכדו של המועצה שהיא הזרוע של הסתדרות העובדים הלאומית.

צלצול מהיר

עו"ד מיכאל קורינלדי, מרצה למשפטים באוניברסיטת תל־אביב

"מיהו יהודי" — בדלת האחורית

מהי משמעות המדיניות החדשה של משרד הפנים?

בלי להתייחס לנושא התלוי ועומד בבית המשפט, ברצוני לומר, כי זוהי הדבקת תווית שלילית על כל הגיורים שאינם כשרים לדעת משרד הפנים. בעבר היו כבר נסיונות לציין את עובדת היותם של אזרחים ישראלים ממוצא קראי, או לרשום את העולים מאתיופיה כיהודים לפי הלאום ולא לפי הדת. אלא שכל הנסיונות הללו נכשלו בהיותם מנוגדים לחוק מרשם האוכלוסין. במקרה אחד פסל בג"ץ נסיון של בית הדין הרבני לרשום בתעודת הגירושין של אשה, שהיא אסורה לבעלה ולבועלה, מכיון שהיה עם מאהבה בעודה נשואה לבעלה. בג"ץ נימק זאת באומרו, כי תפקידו של מרשם האוכלוסין לתת התוויה ראשונית ובסיסית של האזרח, ולא יותר מכך.

כלומר, אם עד כה היו לנו רשימות שחורות של פסולי חיתון, הרי שמעתה ואילך יהיו לנו גם רשימות של פסולי גיור.

נכון, יש לנו היום בארץ כ־200,000 מעוכבי חיתון, הכוללים נשים וגברים שהליכי הגרושין שלהם לא הוכרעו במשך שלוש שנים; בתוכם עגונות, שבעליהן נמלטו לחו"ל או שהם חולי נפש, עולי אתיופיה, יהודים קראים, כוהנים וגרושות. ישנה גם קבוצה קטנה יותר של פסולי חיתון, רובם ממזרים ונוכרים, המוכרים כישראלים לפי חוק השבות אבל לא על־ידי הרבנות. ועתה יתווספו אליהם הגרים, כולל גרי הממסד האורתודוכסי, שיאלצו להוכיח את מוצאם וכשרות גיורם בבואם להינשא. אם יתברר שגוירו בגיור רפורמי, לא יוכלו להינשא אלא אם כן יעברו גיור אורתודוכסי.

זוהי, אם כן, הכנסת "מיהו יהודי" בדלת האחורית?

כן. אם ההחלטה אכן תתקבל, היא תהיה תקדים מסוכן ביותר. היום למשל, אין מציינים שפלוני נישא בנישואים אזרחיים. מחר יבואו הרבנים וידרשו לציין גם את העובדה הזאת.

אתי רונאל

ירידה חדה למערך ועלייה לליכוד בבחירות באירגון עובדי צה"ל

מאת כתבנו לענייני הסתדרות

ירידה חדה למערך ועליה לליכוד הן שתי התוצאות הבולטות העולות מסיכום הבחירות שהתקיימו אתמול במוסדות הפנימיים של אירגון עובדי צה"ל.

המערך שהתמודד יחד עם הרשימה הדתית כ"ג זכה ב־64.4 אחוזים לעומת 80 אחוזים בקדנציה הקודמת. הליכוד עלה כ־5 אחוזים והגיע ל־22.2. מהמערך נגסה בעיקר קבוצת המהנדסים "רותם" שזכתה ב־9.5 אחוזים. רשימה חדשה זו — המורכבת בעיקר ממהנדסים, טכנאים ומנהלי העבודה, התמודדה עם "התחיה" שקיבלה כ־4.2 אחוזים מכלל ציבור הבוחרים.

התחיה נכשלה

יצוין כי "התחיה" נכשלה בבחירות האחרונות לוועידת ההסתדרות, ולא הצליחה לעבור את אחוז החסימה. אנשיה לא אמרו נואש, והם תקעו "יתד נאמן" באירגון עובדי צה"ל.

הירידה החדה של המערך, המהווה מכה אישית לעומד בראשה אברהם יבין, היא כתוצאה מהתסכויות המשפטיות שליוו את מערכת הבחירות, ומהקמת קבוצת "רותם" של המהנדסים, ביוזמה וברדיפה של הסתדרות המהנדסים. והדבר יוביל בהכרח להערכה מחודשת של מקומה של הסתדרות המהנדסים בנגיסת קולות מהמערך בבחירות אלה.

ביתנו שרוי באבל כבד
עם הילקח מאתנו

רותי אוריון (שדמי)

ההלוויה היום, יום ג' 24.6.86
בשעה 1.30 מבית ההנצחה

קיבוץ גבעת־עוז

עם סטיב והבנות
משתתפים בצערכם במות

האם־הסבתא

בית גלאון

במלאות שנה לפטירתו של חברנו היקר

אליעזר צינברג

נתייחד עם זכרו
העליה לקברו תתקיים ביום חמישי, 26.6.86
בשעה 16.30

המשפחה
קיבוץ ניר־דוד (תל־עמל)

על המשמר
עתון יומי
على الهمشمار جريدة يومية
המו"ל: עתון וספר בע"מ
עיתון מפלגת הפועלים המאוחדת
עורך ראשי: סבר פלוצקר
עורך משנה: ישראל זמיר
מזכיר המערכת: עדה סער
המערכת והמנהלה: רח' חומה ומגדל 2, תל־אביב טל. 378833
חשבון בבנק הדואר 3—43360—4
המען למכתבים: שירות שק־דואר נעול ת"א 61999
"AL-HAMISHMAR"
(The Daily Guardian) 2, Choma Umigdal St. Tel-Aviv 67771 Phone 378833 Telex: 341652
סניפים: ירושלים 94622 רח' בן־יהודה 2, בניין סנטר תדרים 102—121, טל' 6—225124. המען למכתבים: ת"ד 1216 ירושלים 91008. חיפה: 33134 רח' סבותר 17, טל' 673673. המען למכתבים: ת"ד 4007 חיפה 31040.

"המצאה מקורית" של פרץ לעקיפת "מיהודי"

מתגיירים מכל זרם יירשמו כיהודים בצירוף הסימון "נתגייר"

החידוש שעליו הכריז ראש מינהל האוכלוסין במשרד הפנים "נתגלה" בתצהיר לבג"ץ, בתשובה לעתירתה של גיורת רפורמית שיהדותה לא הוכרה ■ "פקיד רישום אינו יכול לכפות אימות גיור"

מאת כתב עתי"ם, דוד פרידמן

"כל אדם שיבקש מכאן־ואילך להירשם כיהודי, מכוח גיור — כל גיור, ואחת היא מהו הזרם שאליו משתייכת הקהילה שבה נעשה הגיור או מה הם השקפותיהם של הרבנים המגיירים — יירשם במירשם האוכלוסין כיהודי, בפרטי הדת והלאום, אולם בסוגריים יירשם (נתגייר/ה)".

חידוש מהותי זה נמסר לראשונה בתצהיר שהגיש ראש מינהל האוכלוסין במשרד־הפנים, יהושע כהנא, בתשובה לעתירתה של שושנה מילה, עולה חדשה מארה"ב, שטענה, כי משרד־הפנים מסרב לרשמה כיהודייה על סמך תעודת גיור רפורמי שניתנה לה בארה"ב.

בתצהיר קובע ראש מינהל האוכלוסין במשרד־הפנים, כי בדרך־כלל, אדם שעובר גיור בקהילה רפורמית בארה"ב או טקס שטיבו מפוקפק בעיני משרד־הפנים, מתבקש על־ידי המשרד לאמת את תוקף הגיור בבית־דין רבני, אבל אין האדם חייב לקבל הצעה זו. "אין פקיד הרישום יכול לכפות על אדם כי יפנה לבית־הדין הרבני, אך משניטל מפקיד הרישום האמצעי הברוק ביותר להיווכח אם אדם אכן התגייר, נשאלת השאלה אם רשאי וזכאי הפקיד להתעלם מהקשיים והבעיות, ומכך שלא כל תעודה על המרת־דת מוכיחה בהכרח את תוקף המרת הדת". נאמר בתצהיר.

ראייה "רבת משקל"

ראש מינהל האוכלוסין קובע, כי רישום אדם כיהודי בתעודת זהוי משמש ראייה רבת־משקל כאשר בא אדם להירשם לנישואין. "לא יעלה כלל על הדעת, כי משרד־הפנים יצייד אדם ביודעין במיסמך העלול להטעות את הרשויות האחרות ביחס ללאומו וממילא לדתו של אזרח או תושב", נאמר בתצהיר.

"לכן", קובע כהנא, "אם גם מוגבל פקיד מירשם להסיק בעצמו בשאלת תוקפו של טקס גיור רפורמי הנערך בחו"ל, ואם גם אין הוא יכול לכפות על אדם לאמת בבית־דין מוסמך את תוקף תעודת הגיור, הוא מן הדין, כי תישמר בידיו הסמכות שלא לרשום פרט כה רגיש — כדת ולאום — בדרך העלולה להטעות רשות אחרת וליצור תקלה קשה לציבור הסומך על תעודה ציבורית כתעודת הזהות, ברישום במירשם", דברי התצהיר.

כדי לפתור את הבעייה ולהביא לידיעת רושם נישואין, כי בפניו אדם בו יש לחקור אם אכן הוא יהודי, וכי התגייר לפי דין תורה, וכדי לא לשים מכשול בפני רושם הנישואין, הגיעו במשרד־הפנים לידי שיטה שתפתור את הבעייה. השיטה היא — לרשום בתעודת הזיהוי: "לאום: יהודי (נתגייר/ה)". פתרון זה, נטען בתצהיר, הוא חוקי וענייני, עלה בקנה־אחד עם מטרת החוק ומטרת הרישום, ואין בו כל אפליה בין זרמים השונים ביהדות.

בעקבות הודעה זו לבג"ץ, קורא ראש מנהל האוכלוסין במשרד הפנים לדחות את העתירה.

44 ח"כים הגישו הצעת חוק לשינוי שיטת הבחירות

מאת יצחק שור, כתבנו בכנסת

44 ח"כים מסיעות המערך, הליכוד ר"צ ושינוי הניחו אתמול על שולחן הכנסת הצעת חוק פרטית לשינוי שיטת הבחירות. לפי הצעתם ייבחרו 80 ח"כים בבחירות איזוריות־יחסיות ב־20 איזורי בחירה. 40 ח"כים ייבחרו ברשימה ארצית לפי מספר הקולות היחסי שקיבלה הרשימה בכל איזורי הבחירה.

חוף השנהב מינתה שגריר לישראל

אביג'ן. — חוף השנהב הודיע אמש כי ז'אן־פייר בוני, דיפלומט מקצועי, יהיה שגרירה הראשון בישראל מזה 13 שנה.

חוף השנהב היתה בדצמבר אשתקד למדינה השלישית באפריקה השחורה שהודיעה כי תחדש את הקשרים הדיפלומטיים המלאים עם ישראל. האחרות הן זאיר וליבריה.

מדינות אפריקה השחורה ניתקו את הקשרים עם ישראל בעקבות מלחמת יום כיפור ב־1973.

● הקרן הדו־לאומית למדע ולמחקר של ארצות הברית וישראל תעניק השנה תמיכות ל־300 פרוייקטים מדעיים, בהם נוטלים חלק מדענים ישראליים ואמריקניים, בסכום כולל של 9 מיליון דולר.

רב צבאי לחייל שהתגייר לפני 10 שנים: "פג תוקף גיורך"

מאת יצחק שור, כתבנו בכנסת

"פג תוקף גיורך" – אמר רב צבאי לחייל שהתגייר לפני יותר מעשר שנים והפסיק להיות שומר מצוות. הרב הצבאי הראשי קרא לרב היחידה והודיע לו שתודעתו על ביטול הגיור איננה תופסת.

את הדברים האלה סיפר אתמול נציב קבילות החיילים, האלוף דני מט לחברי ועדת החוץ והבטחון. לדבריו ירד מספר התלונות בשנת 1985/6 מ־7072 ל־6158. וזוהי ירידה בשיעור של 13 אחוזים.

נציב הקבילות הצדיק 35 אחוזים מן התלונות. ב־20 אחוזים מן התלונות קבע הנציב שהטיפול בהן איננו נתון בתחום סמכותו. ב־7.5 אחוזים מן התלונות הוא קבע שאין יסוד לתלונה כלל. ב־1.2 מן המקרים ביטלו המתלוננים את תלונתם.

האלוף מט הודיע לחברי הוועדה שבדעתו להבהיר למפקדים שעניין בריאותם של החיילים נתון לסמכות הרופאים ולא לסמכות המפקדים. לא תמיד מתייחסים המפקדים ברצינות הראויה. להוראה זו.

ועדת הביקורת: משרד הדתות ממשיך לחלק כספים "ייחודיים" ללא קריטריונים

מאת יצחק שור כתבנו בכנסת

"משרד הדתות העביר למוסדות דת ייחודיים כספים ללא קריטריונים ברורים, ומבלי לבדוק את תוכן הדו"חות הכספיים שלהם ואת המסמכים המתאימים". בהאשמה זו יצאה אתמול הוועדה לענייני ביקורת המדינה.

לא יתכן, אמר חה"כ דן תיכון (ליכוד), שהמבקר ימשיך להתריע מדי שנה על ליקויים אלה ומשרד הדתות לא יתקן אותם. א. הראל (מערך) דרש ממנכ"ל הדתות למסור לוועדה את שמות כל המוסדות הנתמכים ולציין את הנתונים המתייחסים לכל מוסד שלא מילא אחר הנדרש.

הטלוויזיה תשתמש במונח "חרדים קיצונים" ולא "דתיים... משחיתי תחנות"

יו"ר רשות השידור, מיכה ינון, בירך אתמול על החלטת פורום החדשות של רשות השידור שלא להשתמש בכינוי "דתיים" כמונח כולל בהתייחסות למשחיתי תחנות האוטובוסים, אלא במונח "חרדים קיצוניים". ינון פנה לרדיו ולטלוויזיה וביקשם להימנע מסיקור יתר של ההפגנות משני הצדדים (חרדים וחילוניים) ואמר "תפקידנו בכלי התקשורת הממלכתיים להרגיע את הרוחות, ולא ללבות את האש".

הוועד המנהל חיזק אתמול את ידיו של מנכ"ל רשות השידור, אורי פורת, בעמדתו נגד שידורי הבוקר המתוכננים של הטלוויזיה הלימודית, החורגת מתפקידיה, כפי שהם מוגדרים בחוק רשות השידור. בשבוע הבא תיפגש הנהלת רשות השידור עם שר החינוך בענין זה.

לחברתנו
שלי יחימוביץ
עם נישואיך
לאמיר ויינברג
ברכות חמות
בית "על המשמר"

צבן בהצעה דחופה לסדר

צעדו של משרד הפנים מאיים לגרום קרע בעם היהודי

מאת יצחק שור, כתבנו בכנסת

חח"כ יאיר צבן (מפ"ם) פנה אתמול ליו"ר הכנסת וביקש להעלות על סדר יומה של הכנסת את נסיונו של משרד הפנים לעקוף בדרך מינהלית את הויכוח על נושא "מיהו יהודי".

ההצעה הועלתה בעקבות תצהיר שמסר סמנכ"ל משרד הפנים, יהושע כהנא, לבג"ץ, כי בתעודות הזהות, בסעיף הלאום יירשם כל גר מכל זרם כיהודי שנתגייר/ה. צעד זה של משרד הפנים, סבור צבן מאיים לנתק בין ישראל לבין רוב העם היהודי.

מעשהו של משרד הפנים יוצק שמן על מדורת המחלוקת בין דתיים לחילוניים. אומר יאיר צבן בדברי ההסבר להצעתו. ולכן דרוש דיון דחוף בכנסת.

גם מרדכי וירשובסקי (שינוי) ביקש לדון בנושא זה במלאות הכנסת, לדבריו יש בשינוי שמציע משרד הפנים משום סטיה מסדרי הרישום שהיו נהוגים עד כה. הרישום המוצע יוצר אפלייה ממוסדת בין אזרח לאזרח. השינוי הזה בזכויות האזרח נעשה על דעת משרד הפנים בלבד, דווקא בזמן שהנציגים הדתיים בכנסת תובעים להלכה לשמור על הסטטוס קוו, אך הם מפרים אותו למעשה.

שולמית אלוני (ר"צ) קבעה אתמול, כי הנוהלים החדשים שמציע משרד הפנים מנוגדים לחוק מירשם האוכלוסין. החוק מציין מפורשות, כי סעיפי הלאום הדת, המצב האישי ושם בן הזוג אינם מהווים ראייה אפילו אם הם רשומים בתעודת הזהות. לפי החוק תהווה תעודת הזהות ראייה רק לנכונות השם, שמות ההורים, תאריך הלידה והמין.

שילנסקי ביטל הביקור במאה שערים; "המשטרה מתעקשת ללוות הח"כים"

מאת יצחק שור, כתבנו בכנסת

יו"ר ועדת הפנים דב שילנסקי דחה את הסיור במאה שערים שתוכנן לבוקר זה. את החלטתו קיבל שילנסקי בעקבות הודעת מפכ"ל המשטרה דוד קראוס, כי ישלח שוטרים ללוות את חברי־הכנסת.

לדעת שילנסקי ליווי משטרתי הוא מיותר. נכון הדבר שישנו במאה שערים מיעוט קיצוני, אך שילנסקי משוכנע שלאיש מהח"כים לא צפויה סכנה.

שילנסקי הביע צער על כך, שיו"ר הכנסת מתח עליו ביקורת משום שאין הוא מוכן לצרף לסיור את שולמית אלוני ויוסי שריד. את סירובו נימק שילנסקי בכך שאין הם חברי ועדה. אלוני ושריד האשימו את שילנסקי בחוסר אחריות. "קודם הצית אש זרה בהר הבית ועכשיו הוא קושר קשר עם החרדים של מאה שערים נגד חברי הכנסת".

כאשר שילנסקי מבטל את הסיור הוא מבטל את רעת הכנסת מפני הבריונות החרדית, שני הח"כים קוראים לחברי הוועדה לסלק את שילנסקי מתפקידו כיו"ר הוועדה.

הקרב על תל־אביב

אמר צ'רצ'יל: מעולם לא חבו רבים כל־כך שום דבר לראשי הערים שאינם מצליחים לעשות דבר נגד התקפות הבליץ של היתושים. בתצלום: מלחמתו הנואשת וחסרת התוחלת של מטוס ריסוס בודד, מערב חם ובואו כרגיל. (תצלום: רוני בנימין)

אל ציבור האחים והאחיות בבתי החולים

ההסתדרות הכללית והסתדרות האחים והאחיות קוראות לכל האחים והאחיות בבתי החולים להימנע מנטישת בתי החולים ולהימנע מעיצומים ושביתה ולקיים העבודה כתיקנה.

ההסתדרות הכללית והסתדרות האחים והאחיות קוראות לממשלה ולמשרד הבריאות להקצות את כל המשאבים המתאימים על מנת להקל על מצוקת הבריאות והאישפוז בבתי החולים.

הוועדה המרכזת של ההסתדרות הטילה ביום א' על האגף לאיגוד מקצועי ללוות את המו"מ של הסתדרות האחים והאחיות כך שהתנאים הספציפיים ותנאי העבודה המיוחדים של האחים והאחיות ימצאו את ביטויים במסגרת המו"מ.

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ־ישראל / הוועד הפועל

האגף לאיגוד מקצועי — הסתדרות האחים והאחיות

"היום"

מכור לכדור

מאת מוטי בסוק

בטלוויזיה של ירדן, ישראל וסוריה לא הקרינו לצערי חלק ממשחקיה של מקסיקו, המארחת במונדיאל, ושנים ממשחקי דרום־קוריאה הרחוקה. אי לכך אולצתי להסתפק עד היום רק בארבעים וארבעה משחקי כדורגל, לעיתים מעולה, לעיתים טוב־מאוד, בדרך־כלל בינוני ולעיתים גרוע — בטורניר השיא של הכדורגל העולמי.

פעולת חשבון פשוטה מעלה, כי ראיתי ב־32 הימים שחלפו שישים ושמונה שעות נטו של כדורגל עולמי, פלוס שלוש הכרעות, מורטות־עצבים, של כדורי אחד־עשר (צרפת־ברזיל, מערב־גרמניה־מקסיקו, בלגיה־ספרד). אם מצרפים לזמן נטו את זמני ההפסקות במשחקים (רבע שעה במשחק ועוד, חמש דקות נוספות בהארכה), עולה כי המונדיאל הצמיד אותי למסך הצבעוני למעט שמונים שעות כדורגל. ובמניין זה לא כלולים המשחקים שהקלטתי בווידיאו וראיתי ועוד אראה בשידור חוזר.

במניין זה לא כלולות עשרות השעות שהקדשתי להכנות לקראת המשחקים — עיון בעונות והפיצוחים, וקריאת חומר רקע בעיתונים. במניין זה גם לא כלולות עשרות השעות שהקדשתי לאין־סוף השיחות עם "מומחים" וחברים על מעללי המונדיאל. תאמרו "משוגע". כנראה שאתם צודקים.

רק עוד שישה משחקים

דבר אחד בלבד מצער אותי בכל החגיגה הצבעונית, האנושית, הדרמטית, והסוחטת הזו. לא קשה לנחש. עד הסיום נותרו רק שישה משחקים. אמנם משחקי שיא, כדורגל של מעלה, השאור שבעיסה, השמנת של המונדיאל, אבל רק עוד שישה.

ביום שני הבא הכל כבר יהיה מאחורינו. מה הכל, נשאר רק עם הזכרונות. אמנם המון זכרונות. מתוקים. מלהיבים. זיקאוניים. אבל זכרונות. אי־אפשר להאריך את המונדיאל בעוד חודש? למה???

אולימפיאדה אחת לארבע שנים ואליפות עולם אחת לארבע שנים — זו גישה מאוד מעוותת לחיים. אם אני דה־קוברטין (מחדש האולימפיאדות בזמן המודרני) או רימה (הוגה רעיון משחקי הגביע העולמי), העולם היה נראה אחרת. שנה אחת היינו חוגגים את הרעיון האולימפי ושנה שאחריה וגם לפניה, היינו חוגגים את הסגידה לכדור העגול.

מי שחושב כי אני "משוגע" איננו יודע על מה הוא שח. באנגליה, למשל, משדרות השנה רשות הטלוויזיה, הממלכתית והעצמאית, אחרי הסכם ביניהן (אין חפיפה בשידורים) 150 שעות מונדיאל נטו. אין ספק, לא רק שלושת המיליונים פלוס המובטלים צמודים לאקרן, אל רובסון, הודל, פלטיני, מישל ושומכר. הרבה הרבה מיליונים אנגלים. כמו הרבה מאות אלפים בישראל, מכל שדרות החברה והעם, לא הפסידו אפילו דקת שידור אחת.

הסינים ואני

במונדיאל הנוכחי היתה לי חגיגה פרטית. אולי היסטורית, קטנה אחת: לראשונה בתולדות הספורט העולמי עקבו, יחד עמי, אחרי מסעות הכדור העגול והמיוחד, גם מיליארד מלוכסני־עיניים סינים. כן, כן. במסגרת השיבה אל העולם פתחה סין העממית, לראשונה בתולדותיה, את שמי המדינה לגלים הנושאים של הכדורגל העולמי במיטבו.

אין ספק, הרבה יותר קל לראות ארבעה משחקים ביום (כן, היו גם ימים כאלו), כשאתה יודע, כי יחד איתך עוברים את אותה חוויה, אותה התרוממות־נפש, גם מיליארד פרולטארים סינים. מאוד בוודאי מתחמם קרבנו.

אחרי שברזיל הפסידה, מאה מיליון איש שקעו בדיכאון עמוק. ואותם דברים אמורים לגבי בריה"מ הקומוניסטית, דנמרק הסקנדינבית והקרה, מקסיקו חמת־המזג, בולגריה הנחבאת מאחורי מסך ברזל, ועוד ועוד מונדיאליסטיות. מה עוד בעולם מסוגל ללכד אומה שלמה? מה עוד בעולם מסוגל להלהיב מאות מיליוני איש בעת ובעונה אחת?

בימים של המונדיאל, לא ביצעתי גם כמה גיחות החוצה. פעם אפילו הגעתי לתיאטרון ירושלים לפסטיבל ישראל. על הבימה ניגנה רביעיית אלבן־ברג. אמרו לי שהם מהטובים בעולם. לא. עם כל הכבוד, לא. זה לא זה. איפה הם ואיפה בוטרגאניו? איפה הם ואיפה הפסים והמשולשים של ברזיל. שום מתח לא היה באולם. כולם ידעו איך "ההצגה" תתחיל וכולם הכירו את הסיום. מה הפלא איפוא שבקונצרט כולם ישבו בשקט, ואילו "בקונצרט" של פלטיני, זירס, טיגנה ורושטו כולם צועקים וצורחים, אפילו מול המסך הקטן אצלי בבית.

תופעה מוזרה

דרך אגב, במשחק המצויין, הדרמטי, המלהיב, המותח, המבריק, בין צרפת לברזיל במוצאי־שבת ישב לידי, בביתי, איש קונצרטים מובהק. הוא בא לבדוק מקרוב את התופעה, המוזרה בעיניו, של התדרדרות המין האנושי. מה אתה מעודד את פטיני? מדוע אתה מריע לסוקרטס? הוא תמה בקול רם. הם הרי נמצאים במקסיקו, אלפי מילין מכאן, הם בכלל לא שומעים אותך.

"ואללה, אתה צודק". הודתי במקום. "איך לא ידעתי את זה עד היום. 25 שנים אני חי בחטא".

ביום ראשון הקרוב, בשעה תשע בערב על פי שעון ישראל, יעלו על איצטדיון האצטקה במקסיקו שתי הנבחרות הטובות מכולן למשחק הגמר על גביע העולם בכדורגל. בשעת כתיבת שורות אלו איש אינו יודע מי יהיו הפינאליסטיות המאושרות. האם תהיה זו צרפת האלגנטית? בלגיה הקטנה, המפתעת המשחקים? דבר אחד אני יכול להבטיח. לכל אותם "עוכרי ישראל", שונאי משחק הכדורגל. שלושה מיליארד איש. כן, כן, שלושה מיליארד איש. בכל קצות תבל. אפילו באלסקה ובסוואטו. שלושה מיליארד איש יעקבו בנשימה עצורה, בכסיסת ציפורניים, אחרי נסיונות עשרים ושניים הגדולים מכולם לדחוק כדור אחד לתוך הגביע העולמי.

ואולי לזה התכוון מארקס כשאמר "פועלי כל הארצות התאחדו"?

אולימפיאדה אחת בארבע שנים ואליפות־עולם אחת בארבע שנים — זו גישה מאוד מעוותת לחיים. ביום שני הבא נישאר רק עם הזכרונות; אי־אפשר להאריך את המונדיאל בעוד חודש?

ירוק בעיניים

המשחקים לא מפריעים, דווקא נעים לראות כתמים צבעוניים מתרוצצים על רקע ירוק, מלבן ממוסגר מסתובב ושט לעומק המירקע... לא מפריע

מאת צבית בן־שלום

לא מבינה למה כולן מתלוננות על הכדורגל. לי המונדיאל הזה לא מפריע. רואה — לא שומעת. לא מתעצבנת. זה מפני שבערבים אני לבד בבית. האיש בעבודה, גם רואה משחקים, גם משלמים לו בשביל זה, והילדים בצבא. אם מי מהם מתעניין בכדורגל זה לא על חשבון העצבים שלי.

אני תופסת שלווה. הכל עניין של התייחסות, של פילוסופיה. פשוט מחליטים מראש שיהיה חודש מבולגן, בלי בילויים משותפים; ואחר־כך מוחקים כל יום משבצת בלוח ורואים שהגמר מתקרב.

השידורים בטלוויזיה משובשים כמו בעונת החגים ולפעמים זה דווקא לטובה. אפילו דחפו את מרבית התוכניות שכדאי לראות בין שני המשחקים — לא מתמוטטים. זה הזמן להזמין חברה, שמתאים לה לברוח מהבית, ללכת אתה להצגה אוונגרדית, מאלה שהגברים מתעבים, או לסרט מוסיקלי, שכב"לו או סתם לסטפט ולא להרגיש שהנה מתחיל המשחק השני ואפשר לסגור את הטלוויזיה.

המשחקים לא מפריעים, דווקא נעים לראות אותם, כתמים צבעוניים מתרוצצים על רקע ירוק, פסים לבנים מצטלבים לאורך ולרוחב, מלבן ממוסגר מסתובב ושט לעומק המרקע, אותיות ומספרים מופיעים ומרצדים... לא מפריע, מפריעות הצעקות ההיסטריות של השדרים וההתחכמות המלומדה של הפרשנים, מאלה אי־אפשר לברוח כשעוברים ברחוב בין 9 ל־11 בלילה ולפעמים גם בבית חייבים...

במוצאי שבת, קצת לפני עשר, טילפן ידיד, ממוצא ברזילאי, ושאל בהתרגשות אם הטי.וי אצלנו פועל? העפתי מבט ברשא ואמרתי שפועל, הקליטה טובה מאוד. הוא קילל בפורטוגזית ואמר שאם כך, התקלה היא במכשיר שלו. לא — הקדים סירוב להזמנה — הוא לא יבוא לראות אצלנו, אלה הרגעים הקריטיים, עד שיירד לאוטו יפספס את הגול...

שאלתי, קצת באירוניה, אם הוא רוצה לשמוע, אז אני יכולה להגביר את הווליום והוא שמח מאוד להצעה. פתחתי את הקול והנחתי שפופרת ליד הטלוויזיה. הטלפון היה תפוס אצלי עד הסוף המר שאחרי ההארכה... כשהרמתי את השפופרת להחזיר, קטעה הטריקה שבצד השני איזה בכי...

עד סוף החודש אני לא עונה לטלפונים מ־9 ועד סוף ההארכה...

הצילו! תיקו

מאת לוי מורב

כדורגל, כמו רוב רובם של ענפי הספורט הפופולאריים, הוא עסק, ביזנס ענק, המגלגל מיליארדי דולרים באמצעות מכירת כרטיסים, פרסומות ותרומות, שידור, פירסום, עיתונות ענפה ואפילו אופנה (ראה מישל פלטיני) קשורים היום בתעשיית הספורט ובמיוחד בתעשיית הכדורגל.

בארה"ב מתייחסים לספורט, ובמיוחד לענפים הפופולאריים (כדורסל, כדורגל, טניס וכייסבול), כאל ביזנס נקי. כל הקישקושים על ספורט, רוח ספורטיבית, מאלופים לאלפים, על כל אלה ויתרו כבר מזמן. מכיוון שהכל עסק, הרי המסקנה הברורה היא — חוקי המשחק נגזרים, ואני מתכוון ממש לחוקי המשחק, לפי המכירות. כלומר, לפי מספר הצופים במגרש עצמו ומה שיותר חשוב, לפי אחוזי הצפייה בטלוויזיה. וזה שם המשחק, כל השאר זה בירבורים.

אם קובעי החוקים של משחק הכדורגל לא ישכילו להבין את זה, ילך המשחק ויירד, ילך ויירד ויהפוך לשימור אחר גדול, קבוצות נטולות דוחי־חיים כמו מערב־גרמניה ואוסטריה תשתלטנה על העסק ותהרוסנה את העניין, הן בקרב הצופים ואחר כך בקרב הממנים.

כדי להציל את המשחק אני רוצה להציע כאן כמה הצעות, חלקן לא מקוריות, אני מודה, אבל היישום שלהן יכול להיות דרמאטי. קודם כל צריך להציל את טורניר גמר הגביע העולמי. כדי להציל לפתוח את המשחקים המוקיעים ולמנוע מהקבוצות לשחק על תיקו (ראה המשחק ארגנטינה־איטליה). צריך להחיל את חוק 3 הנקודות לנצחון (כמו באנגליה ובישראל) ונקודה אחת בלבד לתיקו. חוק כזה בבית הגמר היה משנה לחלוטין את אופי המשחקים. אין ויכוח. הלפתן, התבלין של משחק הכדורגל אלה הם השערים. התנועה המהירה, התיחכום, המשחק החכם. הכל חשוב, אבל הגולים הם שעושים את ההבדל. כדי לעורר יותר גולים צריך:

● 3 נקודות לנצחון.

● חצי נקודה לכל קבוצה שהבקיעה 3 שערים, כלומר בריה"מ היתה מקבלת עבור הנצחון על הונגריה, נוסף ל־3 נקודות על הנצחון, עוד נקודה על 6 השערים.

הצעה כזאת תמנע כל אפשרות לשיקול של משחק על תיקו, תשנה את המערך הטקטי, תעביר את המשקל לעבר ההתקפות והפוך את המשחק לתוקפני ותכליתי יותר.

נוסף לזאת הייתי מציע איסור מוחלט על השמירה האישית בכדורגל. כמו שבכדורסל אסור לקבוצות הכדורסל של ה־N.B.A. לשמור אזורית, אני מציע לאסור שמירה אישית בכדורגל. השחקנים "הכוכבים", אלה המכונים "עושי המשחק", הם הלב והמוח של הקבוצות. הם העושים את ההבדל בין קבוצה אפורה ובינונית לבין קבוצת עילית. בית"ר ירושלים עם אורי מלמיליאן משותק, היא קבוצה שונה לחלוטין מבית"ר עם אורי מלמיליאן משוחרר. אותו הדין ביחס לממן במכבי חיפה, לסיני בהפועל ת"א וכמובן, לחבריל, למרדונה של ארגנטינה ולפלטיני של צרפת.

איסור השמירה האישית יתן למשחק ברק ויופי שנעלמים והולכים.

בעיה אחת היא המשחק הנוקשה של נבחרות אפורות ובינוניות, כמו אורוגוואי למשל. נוסף לשיטת הכרטיסים הצהובים והאדומים הייתי מכניס חידוש הקיים כבר מזמן במשחקי ההוקי־קרח בצפון־אמריקה. שחקן העובר עבירה נאלץ לצאת ולשבת על הספסל במשך מספר דקות. אני משוכנע שהוצאת שחקני כדורגל נוקשים ל־10, 15 דקות תהייה יעילה יותר מכרטיס צהוב. במיוחד שהוצאת שחקן אחד (בכרטיס אדום) לא תמיד משפיעה על התפוקה הכוללת. אבל קבוצה נוקשה המאבדת 3־4 שחקנים למשך פרקי־זמן קצרים עלולה גם להפסיד את המשחק בגלל זה.

בעיה נוספת שהתעוררה במשחקי רבע הגמר היא בעיית העונשין. קבוצות גרמניה המערבית ובלגיה (וגם מרוקו בשמינית הגמר) ירדו להתגוננות מתוך מטרה ברורה: להשיג תיקו בתום המשחק החוקי והארכה כדי להגיע לבעיטות 11 מטר. כדי למנוע מצב כזה די אם נשנה את החוק לכך שמתחילת ההארכה (כלומר בתום 90 דקות) מסתיים המשחק ברגע שקבוצה אחת תבקיע שער. זה יחסל את התמריץ לתיקו. הצרה עם בעיטות ה־11, עם כל הדרמה הכרוכה בהן, שהן שולחות את הקבוצות הטובות הביתה ואת זה צריך למנוע.

יש לי עוד רעיון אחד אבל הוא מסובך ואזכיר אותו רק לשם השעשוע. להבדיל בין נבדל רגיל לבין נבדל שההגנה יוצרת במתכוון (כמו מכבי חיפה ונבחרת דנמרק). יכול להיות שכדאי לאשר גולים שהובקעו מנבדל, כאשר זה נוצר במתכוון. אני יודע שהיישום מסובך. אבל זה רק חומר למחשבה. זאת, אני חושב שבשביל מי שכותב בעיתון על נושאים כלליים זה די והותר. הכדור אליך, חגורו.

ח"כ חייקה גרוסמן:

בפרשת השב"כ הצדק צריך גם להיראות

מפ"ם מתנגדת למסירת הפרשה לידי בודק יחיד — זהו נסיון לטאטא הפרשה מתחת לשטיח ● ח"כ כץ עוז: אין מקום להיתר עיסקה

יו"ר סיעת מפ"ם חייקה גרוסמן אמרה אתמול, כי בפרשת ראש השב"כ צריך הצדק לא רק להיעשות אלא גם להיראות. עשיית הצדק והצגתו לעיני הציבור איננה מחייבת חשיפה פומבית של עובדות שצריכות להישאר חסויות מטעמי בטחון. עשיית צדק תתרום לחיזוק אמינותם של העוסקים בבטחון, ולשיפור שיתוף הפעולה ביניהם לבין המערכת המשפטית.

בשם מפ"ם הביעה חייקה גרוסמן התנגדות למסירת הפרשה לידי בודק יחיד. לדעתה יהיה בכך משום נסיון לטאטא את הנושא אל מתחת לשטיח ויהפוך את הפרשה לניבנת שתלווה את שירותי הבטחון זמן רב.

נגד רחיקת הפרשה יצא גם סגן שר החקלאות ח"כ אברהם כ"ץ עוז. לדבריו הרעיון לפטר את ראש השב"כ ללא הבהרה חד משמעית איננו נותן ערובה שמקרים כאלה לא יקרו בעתיד. השאלה היא מי אינו דובר אמת ראש השב"כ או ראש הממשלה לשעבר יצחק שמיר. אין מקום להיתר עיסקה בין ראש השב"כ למערכת הפוליטית. למען בטחון הציבור והמדינה ולמען אמינות השב"כ יש לערוך חקירה מוסמכת על ידי המשטרה או על ידי ועדת חקירה. יש להבהיר אם אכן ניתנו שלוש עדויות שקר לשלוש ועדות שיפוטיות ומי היה האחראי לעדויות אלה: אנשי השב"כ או אנשי הדרג הפוליטי — סיים כץ־עוז.

נער חשוד בפיטום המחשב של "ידיעות אחרונות" בברווז

הנער שתל ידיעה כוזבת במחשב על 2 ממכריו שכביכול סחרו בסמים, והידיעה פורסמה ■ רצה להוכיח "הצטיינותו" בחדירה למחשבים

המשטרה עצרה נער בן 17.5 תושב קרית טבעון בחשוד בכך ש"שתל" ידיעה כוזבת בעתון "ידיעות אחרונות", לאחר שהצליח לחדור למחשב העיתון.

ב־4 ביוני השנה פורסמה ב"ידיעות אחרונות" ידיעה שבה נאמר, כי מורה מקרית טבעון ובעל חנות למוצרי חשמל ואלקטרוניקה מחיפה נעצרו בארה"ב בחשד שהבריחו סמים. הידיעה הכוזבת הגיעה לעיתון כביכול מן הכתב בניו־יורק והוזנה למחשב העיתון.

עם פרסומה, התברר מייד כי זו היתה ידיעת כזב. שני האנשים שהוזכרו בה, היו בארץ ולא היה להם כל קשר להברחת סמים.

העיתון הגיש תלונה למשטרה, והחקירה הופקדה בידי היחידה הארצית לחקירות הונאה בראשות תנ"ץ יורם גונן, האמונה במשטרה על חקירת עבירות מחשב.

במהלך החקירה, גילה צוות חוקרים מיוחד בראשות סנ"ץ שמואל גרינבאום, כי הידיעה שודרה יום קודם לפרסומה בשעה 23.30 בדרך כלשהי, למחשב המרכזי של "ידיעות אחרונות" כביכול מפרי עטו של הכתב בארה"ב. עוד התברר, כי הידיעה שודרה מן הארץ לארה"ב ומשם חזרה למערכת העיתון.

כחשוד במעשה, נעצר נער בן 17.5 מצפון הארץ שהכיר את המורה ובעל החנות והחליט לשרבב את שמם בידיעה כוזבת. כמעשה קונדס ולא מתוך כוונת זדון.

הנער שהוא בעל כשרון יוצא דופן בתחום המחשבים, רצה להוכיח בדרך זו את הצטיינותו בשטח זה.

הנער הודה גם בביצוע מעשים נוספים מסוג זה בעבר והוא הצליח לחדור ללא רשות למערכות מחשב, בין היתר, של מספר מוסדות אקדמאיים ידועים. כן הצליח לחדור לרשתות תקשורת שמספקות שרותי קשר בין מחשבים בארץ ובין ישראל לחו"ל.

הנער נחקר והודה לטענת המשטרה, במעשה ושוחרר אתמול בערבות. במשטרה טרם הוחלט אילו הליכים משפטיים יינקטו נגדו. (עתים)

ההסתדרות מתנגדת לסידרת המינויים הפוליטיים הצפוייה בביטוח הלאומי

על עמדת ההסתדרות הכריז דב פלג יו"ר האגף לבטחון סוציאלי

מאת כתבנו לעניני הסתדרות

יו"ר האגף לבטחון סוציאלי בוועד הפועל דב פלג אמר אתמול, כי ההסתדרות מתנגדת לכוונה המסתמנת בחוגים ממשלתיים למנות מנכ"ל לביטוח הלאומי ובעלי תפקידים מרכזיים אחרים המהווים הצנחות פוליטיות מובהקות.

פלג דיבר בטקס סיום סמינר אוניברסיטאי לרכזי בטחון סוציאלי שהתקיים בתל־אביב.

פלג אמר שהמוסד לביטוח לאומי חייב למלא יעדים חברתיים שלשמם הוא הוקם ולכן חייב לעמוד בראשו איש מקצוע, וההסתדרות לא תשלים עם כך שימונה אדם ללא הכישורים המתאימים, רק משום שהוא פעיל מרכזי של אחת מהמפלגות השולטות.

פלג מסר כי ההסתדרות תכריז על סכסוך עבודה אם תיזום הממשלה הקטנת המס המקביל שמשלמים המעסיקים לקופות החולים.

הוועדה המרכזת של ההסתדרות החליטה בישיבתה האחרונה להתנגד להצעת התיקון לחוק של שר העבודה והרווחה משה קצב, לפיה תותר הפעלתן של לשכות תעסוקה פרטיות וזאת בניגוד לחוק שירות התעסוקה משנת־59. הוועדה המרכזת החליטה לשתף פעולה עם חברי הכנסת המתנגדים למהלך זה.

הצנזורה אסרה הצגת המחזה "שיר נכי מלחמה מיחידה א'"

מאת קאסם זייד, כתב "על המשמר"

המועצה לביקורת סרטים ומחזות אסרה על התיאטרון העירוני בנצרת להציג את המחזה "שיר נכי מלחמה מיחידה א'", המחזה דן בגורלה של משפחת חייל דרוזי שכולה.

בנימוקים לפסילת המחזה נאמר שהמחזה מהווה הסתה ברורה ומודגשת לצעירים הדרוזיים שהם אזרחי ישראל, שלא לשרת בצה"ל.

"אין ספק, קובעת המועצה, כי קריאה כזאת לחלק מאזרחי המדינה שלא לשרת בצה"ל, היא חמורה ביותר ומהווה הפרה בוטה של החוק ושל כללי ההתנהגות האלמנטריים במדינת חוק".

עוד נאמר "אין המועצה רואה עצמה רשאית להתיר הסתה מעין זו בפומבי". המועצה דורשת למחוק מהמחזה פרק זה ועוד תמונה נוספת, המביעה מחאה על הפקעת אדמות. ושלוחת המועצה לביקורת סרטים היא תאור "דיוקן המטולף של נישול ערבים מאדמותיהם ומחלוקתיהם, וזה צו כדי לעורר חשש אמיתי של הסתה ומהווה הפרת חוק".

במאי המחזה פואד עווד, בוגר אוניברסיטת תל־אביב, נדהם מההחלטה. עווד דוחה את הטענה שיש במחזה הסתה כלשהי. לדבריו המחזה בא להמחיש מציאות קיימת ותחושה מוצדקת נגד מלחמה והכישלון בקרב אמהות דרוזיות ויהודיות.

עווד טוען עוד שהמחזה מבליט את הזהות והשייכות הערבית בקרב בני העדה הדרוזית, חושף את העוולות כאילו שהשנה דרוזים צעירים, ושבורית הדמים שמרבים עליה אותה אמת. עוד טוען שהמחזה מבטא גם את הטרגדיה של העם הערבי שהדרוזים הם חלק ממנו. לטענת עווד באיסור הצגת המחזה יש אקט אנטי־דמוקרטי מובהק.

המועצה לביקורת סרטים ומחזות דוחה את טענותיו של עווד ומדגישה שבשיקוליה לפסילת המחזה היא היתה ערה לעקרון המקובל של חרות הביטוי, ומדינת ישראל מאפשרת להשמיע דברים קשים ומרגיזים, גם כשאינם מוצאים חן בעיני השומע.

אולם, נאמר בהחלטת המועצה, אסור שיהיה קיים חשש ממשי לעבירה על החוק. והדוגמה שאינם קיים במחזה "שיר נכי מלחמה מיחידה א'".

גרוסמן תובעת לדון בוועדת הכנסת בדרוקמן הרכלן ומלחמתו במשפטניות

מאת, יצחק שור, כתבנו בכנסת

חה"כ חייקה גרוסמן פנתה אתמול ליו"ר ועדת הכנסת מיכה רייסר ותבעה לדון בוועדה בפניית חה"כ חיים דרוקמן לראש הממשלה כי יחקור את היחסים האינטימיים של שלוש פרקליטות בכירות.

אי־אפשר שלא יהיה בירור בוועדה, סבורה חה"כ גרוסמן. בירור כזה אמור לטהר את האווירה ולמנוע הידרדרות הנורמות הפרלמנטריות. בעצם פנייתו של דרוקמן לראש הממשלה רואה חייקה גרוסמן קלקול מידות, גורמה של בחישות, רכילות קטנונית ועלילות שווא ביחס לעובדי ציבור. דבר זה גובל בציד מכשפות, בעיקר כאשר מדובר בנשים אשר ממלאות תפקידים בכירים. פנייתו של דרוקמן מסיימת גרוסמן, עוררה זעם בציבור ונשים מצאו עצמן נפגעות כנשים.

כתבנו מזכיר, כי דברי הרב חיים דרוקמן נאמרו בעקבות פרשת ראש השב"כ. שלוש הפרקליטות עבדו יחד עם היועץ המשפטי לשעבר, פרופ' זמיר, אשר תבע לא לטאטא את הנושא. במסגרת מסע הימין נגד החוק ונגד היועץ המשפטי ניסה דרוקמן "להדביק" לחברותיו לעבודה של פרופ' זמיר עלילות בתחום האישי.

חיילים מהגוש המזרחי לא ישרתו ביוניפי"ל

מאת יהודה צור, כתב "על המשמר"

גורמים ביוניפי"ל מסרו שאין אמת בידיעות שפורסמו לאחרונה על אפשרות שחיילים מארצות הגוש המזרחי ישרתו ביוניפי"ל.

בחודשים האחרונים הועלתה כמה פעמים אפשרות זאת, בדומה למצב השורר בכוח האו"ם המופקד על קיום הפסקת האש בין סוריה לישראל ברמת הגולן.

אך עתה כאמור, הכחישו גורמים ביוניפי"ל ידיעות אלה בכל הקשור לכח האו"ם בדרום לבנון.

גורמים ביוניפי"ל הדגישו שבשנה שחלפה הצליחו חיילי כוח האו"ם למנוע ירי מן השטח שבשליטתם לעבר הישובים בישראל.

לדברי אותם הגורמים, יוניפי"ל מצליח למנוע גם מעבר חוליות המנסות לפגוע בישובים ישראליים ולסכל לעיתים קרובות נסיונות להבריח נשק ואמצעי לחימה דרך השטח שבשליטת יוניפי"ל.

שר הפנים: על ישראל להיערך לפגיעה אפשרית בעורף בעת מלחמה

ישראל מתברכת בשלום עם מצרים ומקווה כי הסכמי השלום יורחבו עם מדינות עימות אחרות. יחד עם זאת, אוננו צריכה להיות ערוכה לנוכח ברית איסטרטגית אפשרית בחזית המזרחית ולהכנסת טילים איסטרטגיים במערך הצבא הסורי. ישראל ערוכה להשיב מלחמה שערה אולם עלינו לקחת בחשבון פגיעה אפשרית בערים הגדולות ובעורף האזרחי, ועלינו להשכיל להשתמש בחיל הג"א ובמערכי החירום. דברים אלה אמר אתמול הרב יצחק פרץ בטקס חלוקת פרסים ותעודות הוקרה לרשויות מקומיות ולמתנדבים. (שעה)

"את הפה של פאפו אי אפשר לסתום"

מאת אתי רונאל, כתבת "על המשמר"

פינתו של עו"ד אהרון פאפו המשודרת בימי ה' בקול ישראל, תשנה את אופיה. להבא לא יוכל עוד פאפו לומר ככל העולה על רוחו בסגנונו משולח־הרסן, שקומם עליו רבים מהמאזינים. אלא יהיה עליו לנהל דיאלוג עם מנחה התוכנית, עמיקם רוטמן, דיאלוג שלא יאפשר לו להפוך את פינתו למעין טור אישי כפי שהיה עד כה. ביום חמישי שעבר הופתע פאפו מכניסתו של המנחה לדבריו. בפינה, שהוקלטה מראש דיבר פאפו על התפקיד שמילא פרופ' זמיר בפרשת השב"כ ואמר, כי ישראל זקוקה לחגורת הבטחון של צה"ל ושל השב"כ. ואז הוסיף רוטמן: וגם של החוק. פאפו ענה לו כי החוק איננו מעל לבטחון. וציטט את הפתגם הרומאי "הרפובליקה מעל לכל". בתגובה ציטט רוטמן את הפתגם הרומאי: "לנוכח לא ייעשה עוול", שפירושו: לציבור הזכות לדעת את העובדות לא ייגרם עוול. ומכאן התפתחה חשיפה לכוונה שפאפו לא התכוון לא מלכתחילה. מאוחר יותר התקשרו לרשות השידור מאזינים רבים ששאלו מדוע סותמים את פיו של פאפו. תגובת דוברת רשות־השידור: "איננו סותמים את פיו של פאפו — את פיו של פאפו אי־אפשר לסתום".

סוהרים מוכרים כלבים למאכל במחנות בבריה"מ

סוהרים סובייטים העובדים במחנה לעבודות כפייה במחוז יירקוטסק שבבריה"מ, מוכרים לאסירים כלבים למאכל... על כך סיפר אסיר ציון זכר זונשיין הכלוא במחנה, לרעייתו, בעת פגישה שהיתה ביניהם ב־7 ביוני השנה. עוד נודע, כי תנאי החזקתו של זונשיין הם מן האכזרים והקשים ביותר. זונשיין "זוכה" מדי פעם במכות וחבטות הנגונות מאסירים פליליים המורשים זאת לעצמם, ללא חשש שייענשו.

כמחאה על תנאים אלו תקים המועצה הציבורית למען יהודי בריה"מ, בשיתוף עם "קבוצת ה־35" בארץ, דוכנים בכמה מקומות מרכזיים בערים שם יחתמו העוברים ושבים על עצומה לשלטונות בריה"מ. עשרות כלבים לבושים ועליהם סיסמה: "אל תאכל אותי" יצטרפו לדוכן שיוקם בדיזנגוף סנטר בתל־אביב, במחאה על מכירת בשר כלבים לכלואים במחנות העבודה בבריה"מ. (עתים)

פזית כהן (שמאל) ושני חבלר מדגימות ביקיני חדשים מתוצרת ישראל — בהייד־פארק בלונדון. (צילום: אי.פי)

משורר סובייטי צופה גל יצירתי "ליברלי"

ניו־יורק. — המשורר הסובייטי אנדריי ווזנייסנסקי אמר בראיון ל"ניוזוויק", כי מסתמן גל יצירתי חדש בארצו, ככל הנראה בעקבות השינוי באווירה הפוליטית בשלטון גורבאצ'וב.

ווזנייסנסקי, 53, אחד המשוררים החשובים והמבוכרים ביותר בבריה"מ, אומר, כי הממשלה הסובייטית "מבינה עתה כי החשיבה השמרנית של העבר היא שחסמה את ההתקדמות הרוסית".

"באחרונה כתבתי שיר חזק מאוד על כמה דברים נוראים שמתרחשים בארצי. לפני שנתיים אי־אפשר היה אפילו לחשוב על פירסום שיר כזה", אמר המשורר. (עזר)

עידכון יומי לכתובת שעל הקיר — בגבעתיים

גבעתיים שהיתה מפת בהתנגדות לגזענות ולתנועת "כך" בשיתוף תנועת "מענה" — (מטה על נגד גזענות) ומטה התולצה הכחולה, פותחים במבצע "מניין הימים". בכיכר נגה יוצב שלט שיזכיר לעם ישראל מהו"ל מנהיגיו ויורו אותם לאישור החוק. השלט יעדכן את הציבור מדי יום ביומו בעניין הימים שחלפו מאז עלה החוק בקריאה ראשונה בכנסת. לפני 435 יום החוק נגד גזענות עדיין במגירה. טקס חשיפת שלט "מניין הימים" יתקיים בככר נגה בגבעתיים (רח' ויצמן פ' כצנלסון) בשבת 28.6.86 בשעה 20.00. (שעה)

קוסם דני מעודד תיירות לישראל

מאת עלי כהן, כתב "על המשמר" בדנמרק

קופנהגן. — הקוסם הדני הנס וקסבורגר, שביקר אשתקד בישראל השתתף בסמינרים מיוחדים שנערכו ב־4 ערים נורבגיות גדולות לעידוד התיירות לישראל.

הסמינרים נערכו ל־130 סוכני נסיעות בערים אוסלו, ברגן, סתוונגר וקריסטיאנסנד על־ידי לשכת התיירות של ישראל לדנמרק ונורבגיה, תחת הסיסמה: "ישראל — ארץ קסמים".

נמסר, כי לאחרונה חל גידול מרשים בתיירות מנורבגיה לישראל. ב־1985 הגיעו מנורבגיה 11,000 תיירים ואילו בחודשים הראשונים של 1986 נרשם גידול של 20 אחוזים.

עריצות המיעוט

מאת ח"כ מרדכי בר־און

ראש הממשלה כינס „מפגש של פיוס לאומי" בין דתיים לחילוניים. האמנם יש לו סיכוי? האמנם מדובר על פיוס של אמת בנוסח של „חיה ותן לחיות" או שמא מדובר כאן על פיוס אחד הצדדים על חשבון האחר?

על מנת להבין לאשורו את פשר המאמץ הפתטי הזה, עלינו לבחון תחילה את השאלה על מה בעצם נטוש המאבק המתחולל ברחובותינו באחרונה? האמנם זהו מאבק „בין דתיים לחילוניים" ושולטת בו סימטריה עובדתית ומוסרית, או שמא זהו מאבק חד־צדדי ומתמשך, שבו מבקש המיעוט הדתי לכפות אורחות־חיים המקודשים לו על הרוב החילוני?

כאשר באים חרדים לשכונות כמו רחביה והרצליה־פיתוח ומרססים מודעות, הוויכוח שוב אינו נטוש סביב השאלה איך יחיו הדתיים במדינה, אלא על איך יחיו בה החילונים ■ מה מבקש ראש הממשלה: פיוס או פייסנות?

לאורתודוקסיה הישראלית יש ייצוג של 10 אחוז בכנסת, אם נמדוד את כוחה בציבור על פי סקרי הצפייה בטלוויזיה בלילות שבת, יתברר שחלקם של שומרי־שבת־כהלכה אינו עולה על 20 אחוז. אם נתייחס רק למחנה החרדי, היינו לאורתודוקסיה הקיצונית, יהיה מניינם לא יותר מ־5 אחוזים — לכל הדעות ומכל הבחינות מדובר במיעוט. האמנם נאבק מיעוט זה על זכויותיו שלו האם נאבקים החרדים על זכותם לקיים בינם לבין עצמם את אורחות־חייהם המיוחדים?

על כל דמוקרט הגון צריכה להיות מקובלת ללא היסוס שלילתה של „עריצות הרוב". משמעותו של ביטוי זה, אשר נטבע לפני מאה שנה על־ידי ג'ון סטיוארט מיל, היא שאף על פי שהעיקרון המרכזי של כל דמוקרטיה הוא „על פי רבים להטות", דהיינו שהכרעות בעניינים ציבוריים נקטות על פי פסיקת הרוב, אין אפילו לרוב זכות לכפות על היחיד אורחות־חיים או אופני התנהגות הנוגדים את עקרונותיו ואת אמונותיו. בכל הנוגע לעניינים שבין האדם לעצמו, בין אדם למשפחתו ואפילו בין אדם לקהילה הוולונטארית שהוא בחר להסתופף אליה.

כך, למשל, יש אפילו למיעוט לאומי זכויות מבוצרות, שאין הרוב רשאי ליטול הימנו. גם לרוב פרלמנטארי מוחץ לא יכולה להיות הסמכות לאלץ אדם דתי לאכול טריפה או לחלל שבת והוא זכאי לנהל את אורחותיו באופן בלתי מופרע בדלת אמות ביתו; ואפילו בדלת אמות קהילתו אם חיים הדתיים בשכונות דתיות מובהקות, כמו במאה־שערים, זכאים הם לנהל שם את אורחותיהם, כמו שכל קיבוץ זכאי לנהל את אורח־חייו.

ובלבד שאין הם פוגעים בכלל הציבור.

על כך אין היום מי שיערער. אף לא מן הקיצונים שבלוחמים נגד הכפייה הדתית. האמנם מפריע מישהו לתושבי בני־ברק או סנהדריה לקיים את מועדיהם ושבתותיהם על פי דרכם וללא הפרעה? אכן, לא על כך נטוש היום המאבק. הוא נטוש על אופייה של הפרהסיה הכללית, שעל פי רוב ימצאו בה לא פחות משלושת רבעים אנשים שאינם שומרי־מצוות. יתר על כן, המאבק נטוש על אורחות החיים הנהוגים אף בתוככי שכונות חילוניות מובהקות, שמניין שומרי המצוות בהן בטל בשישים.

אכן יש ויש מקום לאסור את התנועה בשבתות בתוך השכונות החרדיות, וכאשר החרדים דורשים להסיר „תמונות תועבה", לפי הגדרתם ליד בתיהם ושכונות מגוריהם, ניתן להבין דרישה זו ויש לה הצדקה על פי הגירסה השוללת את „עריצות הרוב". אך כאשר באים החרדים לרחביה או להרצליה־פיתוח ומרססים שם פרסומות בהם נראים קבוצת נערים ונערות לבושים להמרדין, או כאשר הם מבקשים מקיבוץ מזרע להפסיק פעולת המפעל לייצור נקניק — הוויכוח שוב אינו נטוש סביב השאלה איך יחיו הדתיים במדינה, אלא סביב השאלה איך יחיו החילוניים, ומה יהיה אופיה הכולל.

* * *

רובו של הפולמוס הדתי בשנים האחרונות נטוש סביב שאלת אופיה היהודי של מדינת ישראל. איסור מכירת חזיר במושבות היהודים אינו נוגע לזכויות האמונה של הדתיים, אלא לאמונתם של הדתיים בכלל הקשור לחובות החילוניים. כיוצא בזה שאלת הפעלת בתי הקולנוע, חוק ההפלות, חוק החמץ וכל השאר.

החוגים הדתיים אינם מדברים במונחים של זכויות, אלא במונחים של חובות, דהיינו, אין הם מגינים על זכותם לשמור על מצוותיהם אלא על חובתם של כלל ישראל לשמור על מצוות אלה.

אם אכן על כך נטוש הוויכוח, האמנם יוכלו החילוניים לוותר ויתור של ממש שהרי אם „עריצות הרוב" פסולה, קל וחומר „עריצות המיעוט". לחילוניים אורחות חיים ואמונות משלהם ואף שאין אלו מוגדרים במסגרת משנה סדורה או הלכה מחייבת, ואף שלא ניתנו להם מיד הגבורה בסיני — האם רשאים לדבוק באותה מידה של דבקות ותקיפות על זכותם ורצונם לראות ביום השבת לא רק יום של אפס מעשה ובטלה (מבחינתם), אלא דווקא יום של פעילות חלופית: בידור, ספורט, מפגשי רעים, סימפוזיונים ושאר עניינים של תרבות ורוח.

ארחיק לכת ואומר, שאף לרצונו של היחיד לאכול חזיר יש אותה מידה של תוקף עקרוני כמו לאמונתו של המאמין שאלוהים ציווה אותו להימנע מכך.

הדתיים מרבים לדבר על „פגיעה ברגשותיהם". האמנם יש לרגשותיהם יותר תוקף מאשר לרגשותיהם של החילוניים? תחנות האוטובוסים המעוטרות בצילומים נאים של נערים ונערות חשובים לי כחלק של נוף חיינו הפתוח והאסתטי. בדיוק כמו שחשובה לדתיים מצוות איסור „תמונות תועבה". הנימוק האלוהי אינו בר־תוקף למי שאינו מאמין כלל במציאות האלוהים. נשארת לנו, איפוא, מסכת רגילה של זכויות שוות, או תביעות בעלת תוקף שווה שבהן יש להכריע.

* * *

אין זה מקרה שראש הממשלה טרח להזמין ל„מפגש הפיוס" את הרב דרוקמן (המייצג בכנסת רק את עצמו) ולא מצא לנכון להזמין את נציגי מפ"ם ור"צ המייצגים קרוב ל־10 מחברי הכנסת. מסתבר שראש הממשלה אינו מבקש להשיג פיוס לאומי, אלא מבקש לפייס את הדתיים. אין הוא מבקש להעמידם במקומם הראוי ולהגן על זכויות הרוב, אלא לחלות את פניהם של הדתיים לבל יקצינו עמדותיהם יתר על המידה, ובכך יצליחו אולי לקטום מעט את מרירותו וזעמו של הרוב החילוני.

אין לי ספק שהדתיים לא יניחו למאבקם העקרוני, שאינו מונחה על־ידי הסיסמה „חיה ותן לחיות", אלא על־ידי הציווי האלוהי לדאוג לכך שמדינת היהודים תהפוך למדינת היהדות על־פי תפיסתם שלהם, היינו למדינה של הלכה.

אין כאן כל סימטריה. אמנם יש בשני הצדדים קיצוניים המלבים את האש ומעשי בריונות שיש להוקיעם ללא סייג, אך מעבר לכך אנו עדים כאן למתקפה יסודית, מתוכננת ומתמשכת, של החוגים הדתיים (וזה כולל את המפד"ל). לחילוניים לא נותרה ברירה אלא להתגונן ולהגן על אורח־חייהם.

לא הסטטוס־קוו והפרתו הם מקור הבעיה, אלא רצונם של הדתיים לעצב את חיי המדינה על פי דרכם. לכן ניתן להניח, שהמתיחות לא תפוג כל עוד לא יכירו הדתיים שמדינת ישראל היא מדינה חילונית, שרוב אוכלוסייתה חילונית והמקסימום שהם זכאים לו הוא לחיות על־פי אורח־חייהם בבתיהם ובשכונותיהם, שהרי אין להניח שהחילוניים יוכלו לקבל על עצמם עולה של תורה, שאינה מקובלת עליהם, בלי להתמרד.

שמעון פרס, המתאמץ, לעיתים כאורח פתטי, ללכת בעקבות רבו ומורו בן־גוריון, נכשל גם הפעם במאמץ הזה. גם בן־גוריון נאלץ לעיתים להתפשר עם החוגים הדתיים ולוותר להם ויתורים מפליגים. אך בן־גוריון לא ויתר מעולם על עמדתו העקרונית בדבר אופייה הכולל של המדינה כמדינה מודרנית, דמוקרטית וחילונית. בקווי היסוד לממשלה הנבחרת הראשונה של ישראל נאמר שהמדינה תתנהל על פי „חוק, שיכונן את המשטר הדמוקרטי והרפובליקאני, יובטח שוויון גמור של זכויות וחובות לכל אזרחיה בלי הבדל דת, גזע ולאום; יובטח חופש של דת, מצפון, לשון, חינוך ותרבות.

יש לקוות שראש הממשלה של היום ימשיך לקיים בתוקף את מורשתו זו של ראש הממשלה הראשון.

לקראת מועצת חברת העובדים (2)

לנהל מלחמה

מניות שיימכרו לעובדים יקנו להם את הזכות לעבוד ולהשתתף ברווחים. הצעד הזה טוב לכולם

מאת אבשלום קווה

שיתוף עובדים בקבלת החלטות, ואפילו בחלוקת הרווחים, הולך ורווח בחלק מהמשק המערבי, ואף היפאני. בארץ רק משק העובדים יכול להצביע על התמודדות עם צורך זה, ההופך עם הזמן למחויב המציאות. המועצה הקרובה של חברת העובדים, שתתכנס בשבוע בראשית השבוע הבא, מייצגת את שיתוף המעולה הזה, הנמצא בדרכו אל היעד הבא — שותפות בבעלות.

רעיה רטיג
„העובדים מבינים את הצורך"

כאמור, השיתוף במשק העובדים הוא לפי שעה ייצוגי. הפירוש המעשי של הדבר — העובדים בוחרים את נציגם או את נציגיהם להנהלה. יש הרואים בשיתוף זה כישלון מוחלט, משום שלעובדים הנבחרים לא היו ואין הכלים המתאימים להתמודד עם החלטות גדולות.

איש חברת העובדים, מולי רוזן, העומד בראש צוות הגיוות של המועצות המפעליות והאזוריות, מסכים עם קביעה זו. לעומתו, יו"ר האגף לדמוקרטיה תעשייתית, רעיה רטיג, רואה בנעשה עד כה שלב הכרחי. עתה, לדבריה, המשק והעובדים בשלים לשלב השני. „כיום", היא אומרת, „העובדים מבינים יותר מבעבר כי להם יש מה להפסיד. אם לא תהיה מעורבות ואם לא יהיה שיתוף פעולה". יצוין, כי בין המפעלים המדוברים בולטים לרעה המפעלים האזוריים, פאר ההתיישבות העובדת. לעומתם, המועצות המפעליות והאזוריות, אשר התקיימו לאחרונה בכל רחבי משק העובדים, נתנו דחיפת עידוד לא מבוטלת לעניין השיתוף.

מועצת חברת העובדים הקרובה תחליט, על סמך החלטות מפעליות, לערוך כינוסים שוטפים של העובדים על־ידי המנהלים. בכינוסים אלו יימסר מידע על שינויים אפשריים ועל המתרחש בתחום המפעל, והמנהלים יחוייבו למסור מידע לעובדים. ובכל זאת, אם גם אין לבטל את ההתקרבות בין העובדים לבין המנהלים, עדיין אין בכך פניה לכיוון החדש, אליו כבר חותרים משקים שאינם יכולים להצביע על עבר סוציאליסטי מפואר, כפי שמשק העובדים יכול לעשות.

בארה"ב: מאה אחוז בעלות

השלב ההכרחי הבא הוא שיתוף העובדים בבעלות. כ־11 מיליון איש בארצות־הברית מעורבים באחוזים מסוימים במפעליהם. לחצי מיליון עובדים מתוכם יש כמאה אחוז בעלות. גם ביפאן ובגרמניה צצים מפעלים, הפועלים תוך שיתוף עובדים בבעלות. מה שמתרחש בארצות־הברית, חברת כבוד במסדר היוזמה החופשית, מרתק ומאלף. המעבר שם נעשה בסיוע ממשלתי, ועל־ידי הקלות מס, הניתנות מסיבות מעשיות לחלוטין.

מבנה משק העובדים שונה לחלוטין ויוצא דופן בהשוואה למתרחש בחברות ובמשקים אחרים, דבר העשוי להכביד על יישום השלב השני, אם וכאשר יחלו בהרצתו. משום שחברת העובדים שייכת לכלל חברי ההסתדרות, הרי לא ניתן, אלא אם כן ישונה התקנון, להעביר רכוש הכלל אל הפרט. נוסף לכך נשאלת שאלה מהותית, מה יתרחש כאשר מפעל או קונצרן יקלע לקשיים ויהיה צורך בתמיכה מאסיבית, כפי שנעשה עתה עם „סולל בונה". האם עובדים בעלי מפעל מצליח יתמכו באלה הכושלים? לדברי רטיג ניתן יהיה לדלג על מכשול זה ולא בקלות, אמנם, על־ידי כך שחלק מהרווחים יופנו למטרות הבסיסיות־היסטוריות של משק העובדים, דהיינו, עזרה הדדית.

מניות שוות כל נפש

אחת ההצעות בדרך לאותו שיתוף מיוחל היא שעובדים יוכלו לרכוש מניות של מפעלם בסכום השווה לכל נפש. הרכישה תקנה להם את הזכות לעבוד ואת הזכות להשתתף ברווחים, בשעה שהבעלות תמשיך להיות מוחזקת בידיים ציבוריות. מהלך זה עשוי לקדם בצורה משמעותית את הניהול העצמי של המשק להקטין את הניכור, להגביר את הפריון, ובאותה עת יישמרו המטרות הבסיסיות של משק מפואר זה.

למועצה הקרובה תוגש הצעה לבדוק את הנושא ולהגיש לגביו המלצות. עם זאת, החלטה בדבר שינויים אפשריים שייכת להנהלת חברת העובדים ולצוות ההנהלה. לרטיג, הנושאת בתפקיד תקופה קצרה יחסית, מחכה מלחמה לא קטנה. לדבריה מתוך לקחי השיתוף הייצוגי, נלמד הצורך להקים מסגרת משותפת לחברת העובדים ולאגף לדמוקרטיה תעשייתית, לשם הכשרת עובדים לניהול עצמי. הלימוד וההכשרה כרוכים לא רק בתוצאות מרובות אלא גם במעורבות העובדים בחיי המפעל.

(רישומה שניוה)

מדיניות בנסיגה

מאת אופיר פינס

המערכת הפוליטית בישראל, לרבות זו שבמפלגת העבודה, צועדת לאחור בצעדי ענק. הסכמי קמפ־דיוויד היו שיאה של הבנה לתהליכים במזרח־התיכון ובמיוחד בשטחים, אולם מאז אנו עדים להתבגרות ולנסיגה הדרגתית, חד־משמעית, בתפיסות הפוליטיות, בעיקר אצל המפלגות הגדולות.

כוונתי להקצנה בלתי מובנת ימינה. האם מישהו באמת חושב שאם יתקבל חוק נגד מפגשים עם גורמים פלשתינים לא יערכו מפגשים כאלה? האם מישהו סבור כי במסגרת הסכם קואליציוני ועיסקת־חבילה הכוללת חוק נגד גזענות וחוק נגד מפגשים ניתן לפתור בעיות מדיניות מדרגה ראשונה? האם מישהו מאמין כי התשובה לפתרון הסכסוך נעוצה באטימות מוח ולב?

אחת מבעיות היסוד של מדינת ישראל היא שיטת הבחירות לכנסת. השיטה מעוותת את רצון הציבור ובגללה יכולה המערכת הפוליטית לקבל החלטות תמוהות, שדבר אין להן עם תחושותיהם של האזרחים. אלה מבינים כי ללא דו־שיח עם האויב אין סיכוי להגיע אי־פעם להסדר ואין אפשרות לצאת ממעגל הקסמים הטראגי, רצוף המלחמות. הפוליטיקאים עדיין שבויים בקונצפציה כי ניתן להגיע לפתרון הסכסוך עם ירדן בלבד. הציבור יודע כי ללא מעורבות פלשתינאית משמעותית אין לכך סיכוי.

אין שום אפשרות להפשיר באורח משמעותי את תהליך השלום הקפוא. מנהיגינו סבורים כי טוב נעשה אם נשב בניחותא ונניח לזמן לעשות את שלו. נהפוך הוא: הזמן משחק לרעתנו. בכל שהשנים חולפות, מצטמצמות האופציות שלנו והגשמתן קשה יותר. ב־1967 יכולנו לקבוע להסדרים בלי כל קשר לפלשתינים, לא כעם, לא כיישות ולא לאירגונים שלהם. היום נבצר מאתנו לעשות זאת. ייתכן מאוד כי כעוד עשר־עשרים שנה האופציה היחידה שתיוותר תהיה, חלילה, מדינה פלשתינית.

אני מבקש איפוא לעורר נרדמים והחים ולהסביר כי אין מנוס ממפגשים בלתי פורמליים ופורמליים עם גורמים פלשתינים כאלו או אחרים. אסור למפלגת העבודה להתיישר על פי הקו שמכתיב הימין הקיצוני. הליכוד מתיישר על פי התחייה ומפלגת העבודה על פי הליכוד. עוצמת התהליכים ההיסטוריים חזקה אלף מונים מכוח החלטות וחוקים חסרי הגיון. יקומו כוחות בישראל שיקיימו מפגשים משום שזה צורך אמיתי שלנו לא פחות משל אויבינו.

אני מסכים בהחלט כי אין לשבת עם נציגי גופים המקיימים פעולות טרור נגדנו, אינם מכירים בהחלטות האו"ם 242 ו־338 ואינם מוחקים מן האמנה שלהם כוונות להשמיד את מדינת ישראל. אך לא יתכן כי נתעלם מקיומו של העם הפלשתיני ונחזור שנות דור אחורנית לתקופתה של גולדה מאיר.

יש להכיר איפוא בתהליכי התקופה ובהלכי הרוח שלה, להוביל ולא להיגרר. אם הבשורה לא תבוא ממנהיגי המפלגה, היא תבוא מהדור הצעיר, מארגון הסטודנטים ומן המשמרת הצעירה. די לגישת שב ואל תעשה. יש לנקוט קו אמיץ ולפתוח בדו־שיח ישיר עם העם הפלשתיני כי זהו צורך אמיתי. בת היענה חייבת להלץ ראשה מהחול.

הכותב הוא יו"ר ארגון הסטודנטים הארצי

מאחורינו, או מצפון לנו?

התמלאה שנה לנסיגת מרבית כוחות צה"ל מדרום לבנון. ממשלת האחדות הלאומית קבעה תפיסה חדשה להגנת הצפון, על בסיס מספר עקרונות, והסיגה את הכוחות בחזרה לגבול הבין־לאומי (חוץ המגורל).

כתום שנה, אפשר לערוך מעין סיכום־ביניים לאזור הבטחון.

מסתבר, כי במהלך השנה שחלפה נרשמו 1,165 אירועי פח"ע (פעילות חבלנית עויינת) באזור הבטחון ובגבול לבנון, מתוכם 1,009 אירועים שכוונו כלפי כוחות צבא דרום לבנון הנותרים במרחב, והיתר (156) כוונו ישירות לעבר צה"ל ויישובי הצפון. בתקופה זו נהרגו בגזרת לבנון 6 חיילי צה"ל, 2 חיילים נחטפו על־ידי אירגון ה„חיזבאללה" ו־29 נפצעו. נרשמו 572 מקרים בהם שוגרו מתחום רצועת הבטחון ומצפון לה קטיושות ופגזי מרגמה לעבר כוחות צד"ל וצה"ל ברצועת הבטחון ולעבר יישובינו בצפון. רק 46 מהקטיושות נחתו בשטח ישראל, ומהם נפצעו 10 תושבי אצבע הגליל.

לצבאו של אנטואן לחאד היו בשנה שחלפה 27 הרוגים ו־102 פצועים.

מאז נסוג צה"ל מלבנון נרשמו גם 40 התקלויות בין כוחות צה"ל וצד"ל לבין חוליות מחבלים. בהתקלויות אלה נהרגו 90 מחבלים. 3 חוליות הצליחו לעבור את שטח רצועת הבטחון ונתפסו על גדר הגבול, בסמוך מאוד ליישובים בהם ביקשו לבצע פיגוע לשם מיקוח.

בתקופה הנסקרת היו גם 11 מקרים של התפוצצות מכוניות־תופת ואפילו חמור תופת אחר. כל אלה התפוצצו בתחום אזור הבטחון וגרמו למותם של 17 תושבים לבנוניים ו־4 חיילי צד"ל.

כשמשווים את מספרי הנפגעים הישראליים מהטרור הלבנוני לאלה של השנים שקדמו למלחמת לבנון, מסתבר שהמצב השנה היה טוב יחסית. בשנה שבין יוני 81' למאי 82' היו לישראל בגבול לבנון 15 הרוגים ו־132 פצועים (חיילים ואזרחים). בין יוני 80 למאי 81' — 11 הרוגים ו־114 פצועים. בין יוני 79' למאי 80 — 19 הרוגים ו־163 פצועים. ואילו בשנה שחלפה — 6 הרוגים ו־39 פצועים.

בסיכום מלאת שנה לסיום המעורבות הצבאית של צה"ל בלבנון כדאי לבחון גם את המעורבות הסורית בארץ המסוכסכת והמתסכסכת הזאת. כזכור, הודיעה ממשלת ישראל בפומבי לפני שנה, כי חיל־האוויר שלה ישמור על חופש הטיסה בשמי לבנון כדי לעקוב אחר המתרחש ולהשיג מודיעין לאזור. מקורות בטחוניים הגדירו זאת אז כ„קו־אדום" עבור ישראל. והנה, הסורים הציבו סוללות טילי קרקע־אוויר מצפון לבקעת הלבנון ושללו את חופש הטיסה של חיל־האוויר באזור זה. „קו־אדום" ראשון נפל.

הסורים תפסו כבר את מרבית השטח שפינה צה"ל באזור בקעת הלבנון, הכשירו את השטח ובנו מחפורות וביצורים. פלוגת קומאנדו סורית נכנסה לכפר משע'רה ועודנה שוהה באזור. הסורים, כך מסתבר, מתעלמים מ„הקווים־האדומים" שהגדירה ממשלת ישראל ומהסטאטוס־קוו שהושג באזור זה, ונהנים לשחק על „התחום האפור" של ישראל, בין חריקת השיניים והעצבנות לבין נקיטת צעד צבאי מוגבל, כשהם יודעים בבטחה שישראל תימנע ממנו ככל שניתן.

הרמטכ"ל משה לוי ואלוף פיקוד הצפון לשעבר, אורי אור, אמרו בתקופה האחרונה, כי צה"ל יישאר בלבנון במתכונתו הנוכחית ובפאראמטרים של גיבוי וחונכות לצבא דרום־לבנון, כל עוד יתבקש הדבר. הרמטכ"ל צוטט השנה כאומר „מי שחושב שלבנון מאחורינו — טועה. לבנון היא עדיין מצפון לנו".

פיקוד דרום ומלחמתו במבריחים

השבוע נתבשרנו כי פיקוד הדרום של צה"ל גמר אומר ושנים מותניים והוא עומד להילחם בתקיפות בשיירות המבריחים העושות דרכן ממצרים לישראל ובחזרה. חוליות אלה, העושות דרכן ברגל, על גמלים ולעיתים נדירות גם ברכב, מעסיקות מאוד את כוחות צה"ל, הפרוסים בדלילות בקו הגבול הרש עם מצרים, מרפיח ועד אילת.

שקט מאוד בקו השלום הזה. מילואימניקים וסדירים מחלקים את זמנם בין הסיור של הלילה לבין המאבק בחום הכבד. ספות החול, השש־בש המסורתי והמעקב אחר חוליות המבריחים, הנעות בנתיב שונה מידי לילה. בסיור של הכתבים הצבאיים בשבוע שעבר בגיזרה זו נתנו לנו להבין כי למעשה, החוליות שעוסקות בעיקר בהעברת סחורות וסמים לא מפריעות כלל לבטחון השוטף של ישראל, אולם הדבר מחייב את צה"ל לעירנות.

מעיון בטבלת ההברחות הפרוטה במיפקדת קצבה דרומית ניתן ללמוד, כי על דבשות הגמלים מובלים בעיקר: בדים למיניהם, גבינות מכל הסוגים, בשר, חולצות טריקו תוצרת מצרים, תרופות, וכמובן חלקי חילוף למכוניות מסוג פז'ו ומרצדס. כדי שלא לחזור למצרים בידיים ריקות, לאחר שפורקים את המשא בתחום ישראל, מובילה שיירת הגמלים בדרך חזרה דרומה טונות של חשיש מלבנון.

סיורים של צה"ל שנתקלים בחוליה כזו עוצרים את מוביליה ומביאים אותם למשפט מהיר. על־פי ההסכם עם מצרים, יש להחזיר את המצרי תוך פרק זמן של 48 שעות לשטח מצרים, כך שמעצר לא בא בחשבון כלל. העונש הוא בדרך כלל קנס של 200 — 300 שקלים־חדשים קנס, ומה זה כבר 200 — 300 ש"ח לעומת שכר בלדרות של שתיים־שלוש מנה חשיש לבנוני מובחר.

לאורך כל קו הגבול עם מצרים, תחת סככות קטנות ובמגדלי תצפית, פרושות נקודות של הצבא המצרי מול צה"ל, כשבאמצע יושב הכוח הרב־לאומי והנפאלי. הגבול, נשמר. פלוגת רוכבי הגמלים של משטרת הבטחון המצרית מבצעת סטרול קבוע ושיגרתי ועושה עצמה כמתמודדת עם תוואי ההברחות. גם לצה"ל, כאמור, אין עניין להסלמה עם המבריחים, אולם הוחלט ללכת חוק על תפיסת חוליות, ואכן הן נתפסות.

יצא או לא יצא

מן המבוך הזה, בבסיס החדלק של צה"ל, יצא ראש אג"א החדש, האלוף מנחם עינן, בקלות יחסית. מדו"ח ולד עדיין לא יצא סופית. האלוף עינן, כך מספרים, פנה לרמטכ"ל וביקש ממנו אפשרות להגיב בכלי התקשורת על מה שפרסם עליו ד"ר עמנואל ולד, מחכים.

סיפורים קטנים מהחיים

„נפל"

„אני נפל טייס", „הוא נפל קצונה", „אתה נפל שייטת". מילה נוראה, נפל. מביישת ומעליבה באחת. אבל הסלנג הצבאי הביא אותה במשך השנים לשימוש שוטף בפי מפקדים וחיילים, במכתבים רשמיים ובתזכירים צבאיים. כעת עושה מישהו בצמרת צה"ל נסיון לאסור את השימוש במלה „נפל" בצבא, ולמצוא הגדרה אחרת לחייל, שלא הלך לו כל כך באחד מהקורסים המובחרים. ובכל־זאת הוא נשאר לוחם טוב ומלא מוטיבציה. מתוך קורס טיס ממוצע, בו מתחילים 400־500 בני תשחורת, מסיימים ועונדים כנפיים רק מעט עשרות, כל שאר המתנסכלים נקלטים בשלב זה או אחר ומשובצים ביחידות לוחמות אחרות, האם הם ראויים לכינוי „נפלים"? כעת מחפשים כינוי מקביל. באים בחשבון: מורח, מורחק, נפלט וכו'.

הצעה טובה, רק שלא תהיה „הצעת נפל".

שרפו לו את האריקה

כשהודיעו בכלי התקשורת בסוף השבוע כי „בקבוק תבערה הושלך הבוקר לעבר רכב ישראלי בשכם. אין נפגעים", היה מדובר במכונית מסוג „פורד אוריקה" של נדב בר־אמוץ, רכז מחלקת הבטחון של הקיבוץ־הארצי. לבר־אמוץ, סגן־אלוף במילואים, לא היה כל מודע מדוע הושלך בקבוק התבערה דווקא על רכבו. מכוניות ה„פורד אוריקה" מוכרות בארץ וגם בשטחים כרכב שבו משתמשים המשטרה והצבא, אותם מבקשים מדי פעם ה„שבאב" ותאי המחבלים בשטחים „לסגור חשבונות".

מספר נדב בר־אמוץ: „ביום ו' ב־11.00 לפנה"צ נסעתי במבואות העיר שכם במסגרת תפקידי כרכז ועדת הבטחון של התנועה. לפתע הרגשתי תנועה חשודה בצד ובמראה ראיתי כבר את התבערה ממש הירושימה. אני מורגל כבר בכאלה ממקומות אחרים, ויניקתי מרכב לצד הכביש מחשש למארב או מחסום. המשטרה המקומית שנכחה באזור לא התערבה, אבל תוך שלוש דקות הגיע למקום כוח צה"ל בראשות המג"ד והחיים חזרו לשיגרה". ביום ראשון שלאחר מכן סיפר בר־אמוץ את הסיפור בישיבת מזכירות הקיבוץ־הארצי, וביקש להודיע לכל רכזי המחלקות ופעילי התנועה הנעים בשטחים, ברכב מסוג „פורד אסקורט אוריקה", שהם מהווים יעד לפורענות.

מטען הכול

העורך הקבוע של המדור, אלכס פישמן, יצא למילואים. בהעדרו נכתב המדור על־ידי אבי בניהו.

שיא הלחץ

מתוך מעט השיאים שישראל נתברכה בהם, מחזיקה רצועת עזה בשלושה. יש בה העיר הכבושה הגדולה ביותר — עזה — עם 210 אלף תושבים; מחנה הפליטים הגדול ביותר — „ג'באליה" — 40 אלף פליטים והאוניברסיטה הערבית הגדולה ביותר — „אל אזהר" — נמצאת גם היא ברצועה, ולומדים בה 4700 סטודנטים. שיא רביעי ומטובן מאוד לישראל נמצא כבר בדרך. „חבית חומר הנפץ" הזו, של 550,000 ערבים פלשתינים, בשמונה מחנות פליטים, שהביוב זורם בהם בין הבתים, ואלפי מחפשי עבודה בשלטון כיבוש מתמשך תחת ממשל צבאי, עשויה להתפוצץ בכל רגע.

מקורות צבאיים ברצועת עזה החלו גם הם בזמן האחרון לעשות שימוש במונח „חבית חומר נפץ". מעבודת מיפוי פוליטי של רצועת עזה, שנסתיימה בימים אלה, מסתבר כי הרצועה היא מבצר חזק מאוד של הפת"ח הערפאתי, עם מיעוט לפלגים השונים. „המאבק הוא למעשה על עיר הגדה, עזה היא כבר של פת"ח", אומרים ראשי הפלשתינים. אחרי אש"ף באים האירגונים הדתיים, ההולכים וצוברים כוח פוליטי ומנסים להגיע לשליטה. הדתיים הללו (משהו כמו „האחים המוסלמים") שואפים למדינה איסלמית שתוקם בכל שטח מדינת ישראל. „אם ישראל תרצה להישאר באיזור, היא תשלם כופר עבור השהייה", אומר ה„מצע" של אירגונים אלה.

אופציה מזויינת

המקורות הצבאיים ברצועה מתריעים גם מפני אגירת הנשק בידי האירגונים הדתיים. „יש להם כיום אופציה מזויינת. לא ברור לנו אם זה נגדנו או לצורך מאבקי הכוח ביניהם", טוענים המקורות.

גם בתחום התעסוקה עומדת להיווצר בעיה שתתרום, במישרין או בעקיפין, לפיצוץ החבית. 25,000 מתושבי הרצועה מוצאים כיום את פרנסתם במדינות ערב העשירות (כוויית, סעודיה, אבודאבי). המצב הכלכלי שם ומשבר הנפט עומדים להשיב את אלה לרצועת עזה. הראשונים להיפלט ממקומות העבודה בנסיכויות הם תושבי הרצועה נטולי הזהות המדינית. העדיפות ניתנת לאורחי הגדה, המוגדרים כתושבי ממלכת ירדן.

סוף עונת קטיף ההדרים ברצועה יוסיף 6000 מובטלים אשר, קרוב לוודאי, יחפשו פרנסה בישראל. „מצב זה", מתריעים בעזה, „עשוי לפקוע בבטחון, המובטלים הגיעו למצב בו הם עובדים תמורת סכום אפסי, של שמונה שקלים ליום. ברצועה עושים כעת מאמץ כדי למצוא מקורות פרנסה לתושבים.

האמריקנים סירבו

שמונה מחנות הפליטים בתחומי רצועת עזה, מהווים אף הם בעייה. התושבים במחנות מוכנים הנושא לצאת ולהתנקם על אדמות שיעמיד לרשותם הממשל, אבל כסף אין. במערכת הבטחון מעריכים כי פתרון הבעייה כרוך בסכום של חצי מיליארד דולר. בינתיים סוכנות הסעד והתעסוקה לפליטים מטפלת בביוב, בחינוך ובבריאות. האמריקנים, שנתבקשו לסייע במימון פתרון בעיית מחנות הפליטים, השיבו החודש בסירוב מוחלט. „זו בעייה פוליטית שאין אנו מוכנים להיכנס אליה", אמרו האמריקנים. ובינתיים בעזה, בחודשים האחרונים, נרשמה עלייה בכמות ובאופי הפיגועים נגד אזרחים ישראליים. חמישה מטעני־צד בכביש בין יד מרדכי לעזה מאז חודש ינואר. עשרה מקרים של דקירות סכין במרכז העיר, מקרים רבים של השלכת בקבוקי תבערה לעבר רכב ומצוות של צה"ל במאי וארבעה פיגועים במחצית הראשונה של יוני, השיא הרביעי של עזה ממשמש ובא.

בשנת 2000, על־פי נתוני ריבוי האוכלוסין, יהיו ברצועה מיליון פלשתינים. ישראל תשלם את המחיר.

רשות הקורא

סייג לשבחי השב"כ

מתוך תילי הדברים שנאמרו ונכתבו בעקבות גילוי רצח השבויים בידי אנשי השב"כ, בולטים במיוחד הסופרלטיבים המחמיאים של מנהיגי המדינה ובראשם ראש הממשלה ששרו לשב"כ שירי הלל ללא סייג.

חובה היא למען האמת האובייקטיבית ולמען נקיון הדעת והמצפון, להשמיע גם את המנגינה האחרת החשובה לא פחות. הזכות והסמכות הניתנים לשב"כ לעשות את מעשיו במחשך, כרוכים בסכנה מתמדת למעשים חריגים שאינם רואים אור כפי שקרה הפעם. כשנחשף מעשה שאינו יחיד בחומרתו.

הסוגדים לאליל הבטחון יטענו תמיד, כי אין מדינה ששרות הבטחון שלה נקי מכל אלה, וכי אי אפשר לבצע את משימתם בדרכי נועם וללא אלימות. את אלה יש לשאול: האם מוכנים הם לקבל טענה זאת גם כשמדובר בחקירת יהודים ברוסיה, בסוריה, באיראן, או בארצות המשטר הפשיסטי בעבר ובהווה?

על כן, חובת הממשלה היא שלא לטייח את העובדות, לקיים פיקוח הדוק ותקיף על השב"כ, ולקצץ את גידוליו הממאירים בעודם קטנים, כדי שלא יגיעו לצמרתו כפי שכנראה עלול לקרות, וקורה.

דב ירמות, נהריה

שכר נמוך: 1500 ש"ח והוצאות אש"ל...

ביום 17/6 במהדורת החדשות בבוקר — נימק הפקיד הבכיר את התפטרותו, והתפטרות כמה מעמיתיו לתפקידי מפתח במנגנון הממשלתי, בשכר הנמוך מדי עבורם. שכרו נטו 1500 שקלים ללא הוצאות האש"ל בארץ ובנסיעות לחו"ל, וכל זכויות היתר הכלכליות שהוא מקבל. חוסר הבושה להתאונן על שכר, שביחד עם יתר התוספות הוא פי־4 מהשכר הממוצע במשק, כשחלק גדול מאוד מקבל הרבה פחות מהשכר הממוצע, הוא מדהים. בלט בראיון מחדלו של המראיין, שלא הבליט את חוסר הבושה. ברור ששכרו מספיק לחלוטין לצרכיו וצרכי משפחתו. אמנם הוא השקיע הרבה בהכשרתו לתפקידו, אך האם אין על בעל תפקיד רם לחפש את תגמולו לא רק בחיי מותרות, אלא בתועלת שהוא מביא למדינה הנמצאת במצב כלכלי כה קשה, וכשהמוני אנשים „עובדים" מתקרבים לסף העוני וחלק מהם נתונים בסכנת אובדן מקור מחייתם — מקור עבודתם. הסכנה האמיתית היא השלטת אורח החיים והשקפת העולם האמריקנית שמעמדו וערכו של האדם „הסטטוס" בלשונם, נמדד לפי הכסף שהאדם מרוויח והחפצים המבטאים את עושרו ואינו נמדד לפי ערכו המוסרי הערכי וכו'. במצב מדינתנו, נורמה אמריקנית זו, היא מעין רקבון הפושט בכל יסודות קיומנו תוך עירעורם והריסתם ההדרגתית. צריך להיות ברור, שבלי ערכי היסוד — צדק חברתי, העדפת טובת הכלל על רדיפת בצע, אין קיום למדינה גם עכשיו.

רבקה תל, קיבוץ „עמיר"

יש גם מנגינה אחרת...

הקו האנטי ציוני של „אגודת ישראל" מוכר בישוב ואין להוסיף דבר. לאחר שבאחת הישיבות של הכנסת הצהיר בפומבי ח"כ מנחם פרוש שהוא הולך לצבוע תחנות אוטובוס, מצאו לנכון הצעירים של הקיבוץ הדתי יבנה להפגין ביום ראשון, 15.6.86, מול משרדו של פרוש בירושלים בהכרזות: האלימות זה דבר פסול... החלטנו לא להבליג ולא לשתוק לאלימות מכל סוג שהוא...

צעד זה ראוי לשמש דוגמא ומופת לאורחות טובה, ולא במקרה. עשו זאת הצעירים מקיבוץ הדתי יבנה. עלי לציין בסיפוק רב, שבשנות השישים נפל בזכותי להקים בקיבוץ אולפן עברית לצעירים דתיים, רובם תיירים מחו"ל — ושימשתי כמפקח. גם אז שימש הקיבוץ כדוגמא לחינוך. צעירים לאורחות טובה, חלק מהתלמידים החליפו את הדרכונים לתעודות זהות, נשארו בארץ כאזרחים „בחובות ובזכויות".

אבא בוטבינסק, רמת אביב

אי עדכון מדרגות המס — רשעות

כידוע תוספת היוקר באה לפצות את השכירים על ההתייקרות בחודשים האחרונים. הסכם ההקפאה בשכר קובע כי מדרגות המס יעודכנו מידי פעם כאשר תהיה תוספת יוקר. על כן, תהיה זו רשעות וחוסר צדק שלא לעדכן החודש את מדרגות המס, מה עוד שהסכמי השכר מוקפאים והשחיקה הגיעה ל־60%. על כן, על ההסתדרות להתנגד עם מפ"ם, לאי מתן עידכון החודש.

אהרן שדה, חיפה

רוח מדברית

מאת שלי יחימוביץ'

(כמעט) נגע בתהילה

עד סוף השבוע שעבר אפשר היה להיתלות בכתבות הענק במקומונים ולחשוב שאורי סבג, המועמד הסחרות אטרקטיבי לכסאו של ראש העיריה הפורש, אליהו נאווי — עשה זאת.

בעקשנות ובשקט הלך סבג מחבר מועצת עיר אחד למשנהו: פה הבטיח כיבודים, ושם תפקיד, פה הזכיר את מוצאו המרוקאי, ושם את מגרעותיהם של מתחריו. בסוף המסע היתה מונחת בכיסו רשימה ובה שמותיהם של 11 איש. כולם נתנו לו את הבטחתם, כי בבוא היום הגורלי — יצביעו עבורו לראשות העיריה.

11 האיש הללו מהווים רוב, על קוצו של קול, במועצת העיריה. קול אחר, שמראש ניתן בעירבון מוגבל, הוא זה של יחזקאל ויזל מהמפד"ל. כשירותו של ויזל לשמש כנבחר ציבור בעיריית באר־שבע תלויה בספק וטרם הוכרעה, משום שהאיש הוא תושב הישוב מיתר בפועל, ולא תושב העיר.

סבג רץ עם הרשימה למקומונים, ואחר כך למנהל מחוז הדרום מטעם משרד הפנים, שלום דנינו. יש לי רוב, הוא אמר, נבחרתי. מה שסבג לא לקח בחשבון זו העובדה הפשוטה, שחתימות הן רק חתימות, ודף נייר הוא רק דף נייר.

ובינתיים, בעוד סבג, איש לא־פעלתן בדרך כלל, מזיע ומתרוצץ, בילה לו המועמד האחר, בנץ כרמל, חופשה שקטה בת שבועיים בקנרה. מה שנקרא, צפצוף אחר ארוך על כל הקלחת הרותחת.

בנץ כנראה, עשה חושבים במהלך החופשה, והחליט להיענות להצעתו של נאווי. נאווי — מתחבט בין הבטחתו למערך, לבין מחויבותו האישית לסגנו הנאמן ללא סייג, משה זילברמן — הציע לבנץ לתת לזילברמן לכהן כראש עיר חצי שנה, ואחר־כך להכשיר את הקרקע להחלפתו בבנץ. בנץ, בזמנו, סירב. עכשיו, כאמור, נעתר.

אורי סבג. אפילו הוא הופתע (צילום אמיר ויינברג)

סבג נשאר איפוא, עם רשימה ארוכה ועם פה פעור. הרוב שהובטח לו — אין לו משמעות, אם יוצא נאווי לחופשה וממנה בינתיים את זילברמן, ואת קולות הסיעות הדתיות, שעליהן נשען סבג, אפשר, במרוצת מחצית השנה, לקנות בכיבודים אחרים. סבג לא רשם את הפטנט על שמו.

יש אומרים, שסבג ממילא לא כל־כך רצה להיות ראש עיר, וכי הוא שואף להשתמש במסכנותו ובכמעט היותו ראש־עיר כדי להגדיל את הפיצוי שיקבל בדמות תפקיד אחר. הרשימה הזו, אומרים, שכמעט עשתה אותו ראש עיר, הפתיעה אותו יותר מאשר את סביבתו.

עכשיו מרוצים כמעט כולם. זילברמן ישב מעט על הכיסא, ואחר־כך יפנה אותו לטובת שאפתנים ממנו; סבג יקבל פיצוי נאות; בנץ יילחם עם חלוף ששת החודשים כמו שיודע האיש להילחם. משעמם לא יהיה פה.

אספרגוס במלח

ניסיון לגדל אספרגוס באדמת מלח המדברית של הנגב — והוכתר בהצלחה.

הניסוי בוצע משך ארבע השנים האחרונות על־ידי חוקרי רמת הנגב, בתחנת הניסויים החקלאית שליד מושב אשלים.

יואל דה־מלאך, חתן פרס ישראל לחקלאות, חבר קיבוץ רביבים, הוא האחראי על תחנת הנסיונות. דה־מלאך אומר, שהאספרגוס עמיד במלח, ולכן ניתן להשקותו במים מליחים. הוא מניב יבולים טובים על־ידי שימוש בהשקיה, המבוססת על טפטוף מוטמן. הטפטוף המוטמן הוא ששומר על רטיבות האדמה, ויוצר תמיסת קרקע דלילה, שאין בה ריכוזים גבוהים של מלח.

עכשיו, אומר דה־מלאך, שיקולי הכדאיות הכלכלית הם שיכריעו בסופו של דבר אם יוכתר חקלאי הנגב על האספרגוס.

חאפלות כשרות למהדרין

לקצינים הבכירים של פיקוד־הדרום יש סיבה טובה להיעצב על ליבם: תור החאפלות עתירות־הבשר, שנהגו לערוך אצל מארחים בדואים — דומה שחלף.

יש עין צופיה הבוחנת כל ביס וכל מצמוץ: בני רבינוביץ', כתבו הדרומי של העיתון החרדי „יתד נאמן", אורב להם עם מצלמתו, כדי להנציחם טועמים בשר טרף אצל הנגרים.

עקשנותו של רבינוביץ' גרמה כבר בעבר אי־אלו אי־נעימויות. ידיעה שלו, בעיתונו, אודות אלוף פיקוד הדרום לשעבר, משה (בריל) בר־כוכבא — שאכל בשר לא־כשר אצל הבדואים — הביאה על בר־כוכבא צרות. לא גדולות, אבל צרות. בר־כוכבא נאלץ להתנצל ולומר שלא ידע כי הכשר לא נשחט כדין. גם אי נעימות משפחתית היתה כרוכה בעניין — בתו של בריל, חוזרת בתשובה, עמדה לפני חתונתה — ומשפחת החתן לא ראתה בעין יפה את הפרסומים אודות האבא.

במהדורה המקומית של ידיעות אחרונות, „קול הנגב", מספר צביקה אלוש, אף הוא עיתונאי דתי (כיפה סרוגה), על מעלליו הנוספים של רבינוביץ' (כיפה שחורה). אלוש בוחן את השאלה אם הוחלפה ארוחה בשרית בחאפלה שיועדה לרמטכ"ל ולאלוף פיקוד הדרום בארוחה צמחונית: כל זאת בשל מידע מודיעיני שדלף לצמרת הפיקוד. לפיו יופיע רבינוביץ' אצל שייך עורה עם מצלמתו — להנציח את אכילת הטרף. אלוש מגיע למסקנה הבאה: „בלון שבני רבינוביץ' בא כדי להשגיח על הכשרות כנציגו המקורב ביותר של היושב במרומים", הוא כותב. „נכון שכוונתו זו הודלפה על־ידי עיתונאי לממסד הצבאי, אבל לא נכון שהיתה כוונה להציע אוכל בשרי לאורחים. הסיבה: הרמטכ"ל ביקר באותו יום בכפרי הדרוזים בצפון, ואכל שם בשתי חאפלות שונות. לכן לא היה ברור שכאן, בנגב, יסתפק בירקות".

לשאלה אם הפך למשגיח הכשרות של הנגב מטעם „יתד נאמן", עונה רבינוביץ': „לאור הסיפור של בר־כוכבא, העמדה שלי היא פשוטה. שאיש ציבור יאכל בבית מה שהוא רוצה, אבל בציבור — שינהג בהתאם. אני יודע שבאותו יום בצפון הרמטכ"ל כן אכל בשר טרף, ואף העברתי על־כך ידיעה בנוסח — בצפון אכל טרף ובדרום לא — אבל במערכת שלי החליטו לא להכניס את זה, כי זה לא עניין לעשות ממנו סיפור".

לבני רבינוביץ' יש גם הסבר לגיטימי לאדיקותו ולעקביותו בשמירת הכשרות אצל אורחי הבדואים. „כמו שאת", הוא אומר, „מחפשת מהכיוון ההפוך, ידיעות על מה שאת קוראת כפייה דתית. — כך לי ככתב של העיתון יתד נאמן וכאדם דתי, יש עניין בסיפורים מהצד שלי. לא, לא איכפת לי להיות „האיש הרע" שמקלקל חאפלות. אחד התפקידים שלי כעיתונאי דתי זה להתריע על נושאים כאלה".

אגב, אם פעילותו ועגמת של רבינוביץ' — מקוממת כשלעצמה — תביא לירידה בשיעור החאפלות, שעורכים אנשי צבא אצל הבדואים, כי אז תהיה לאדיקותו תוצאה חיובית אחרת, שלא התכוון לה. הגיע הזמן להפסיק את הנוהג הנפסד הזה, שכן מכלה אוכלוסיית הבדואים העניה את רכושה הדל כדי להתחנף לאורחים.

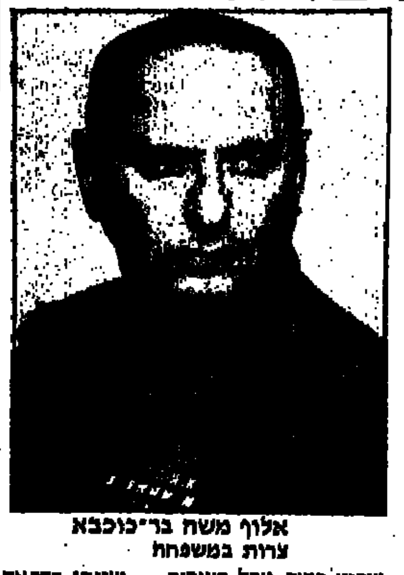

אלוף משה בר־כוכבא
צרות במשפחה

חינוך והשכלה

מאת יצחק שור

זעם בחדר המורים

„הסתדרות המורים חייבת לצאת למאבק למען צמצום המספר המירבי של התלמידים בכיתות", אומרת דליה איציק, חברת הנהלת הסתדרות המורים ויו"ר סניף ירושלים. לדבריה, לא ניתן למורה לחנך כיתה בת ארבעים תלמידים.

משרד החינוך תובע מן המורה לשמש כמחנך ואף להגיע להישגים, אבל הוא נקרא לעשות זאת במסגרת של קיצוצים בלתי־אפשריים. בלשון הזהב שלו קורא משרד החינוך לציפוף תלמידים בכיתות בשם „ויסות". כאשר קיימת „סכנה" שמשרד החינוך ייאלץ לחלק כיתה לשתיים, הוא מעביר כמה תלמידים לבית־ספר סמוך.

אין דבר כזה, „תלמיד ממוצע", אבל המורה מדבר אל הממוצע, לא אל התלמיד הבודד. מי שנפגע מכך הם ילדי הקצוות — החלשים והמחוננים. המורים מוטרדים במיוחד נוכח מצבם של התת־משיגים. בעבר לימדו מורים מיוחדים בכיתות בהן קיים שיעור גבוה של תת־משיגים ונתנו שעות עזר. מורה נכנסה כמה פעמים בשבוע, לשעתיים מדי יום, והקדישה זמן לחלשים. עתה נופלים התת־משיגים בין הכסאות. לחינוך המיוחד אין הם נזקקים. אלה ילדים רגילים, אשר מתקשים בלימודים מסיבות משפחתיות וסביבתיות. המפריעים זוכים לתשומת לב; התת־משיגים השקטים שוקעים. המורה סובל מנקיפות מצפון, אך ידו קצרה. התוצאה העיקרית של הקיצוצים בתקציב החינוך היא סגירת הדרכים לטיפול בתת־משיגים.

„מקצועות והכשרה גוססים", אומרת דליה איציק. „הקיצוצים נטלו מבתי־הספר את הנשמה היתירה. בבתי־ספר רבים אין שומעים צליל. מורים מקצועיים טובים לאמנות, למלאכה, לחקלאות ולכלכלת־בית מוצאים את עצמם ללא עבודה, אף כי הכל מכירים בדמותם ובתרומתם לחיי בית־הספר ולהעשרת חינוכם של הילדים".

חוששים לפתוח את הפה

פיטורי 4000 מורים אשתקד יצרו טראומה בחדרי המורים. בעבר ניהלו המורים ויכוחים עם המנהל או עם המפקח על היקף משרתם, על העברתם או אי־העברתם ממקום למקום. עכשיו שואלים המורים את עצמם אם בכלל כדאי לפתוח את הפה. בוגרי סמינרים, שהקדישו ארבע שנים להכשרתם להוראה, נשארו קרחים מכאן ומכאן; משרד החינוך אינו חייב להם מאומה. הסתדרות המורים אינה יכולה להגן עליהם, משום שאין הם עדיין עובדי הוראה.

האם עודף כוח האדם במערכת החינוך איננו מעניק להסתדרות המורים הזדמנות פז לסייע למשרד החינוך להוציא לפנסיה מוקדמת, או להעביר מתפקידם, מנהלים ומורים כושלים?

אומר על כך יו"ר ארגון המנהלים במחוז ירושלים, יהודה אקרלינג: „כאשר נשמעות טענות על מורה או על מנהל כושל, אנחנו פותחים את תיקו האישי. ברוב המקרים — התיק ריק. קשה גם לבוא בטענות למפקחים, משום שכל מפקח ממונה על 30־40 בתי־ספר. בקושי הוא מסוגל להגיע לבית־ספר פעם אחת בשליש. על סמך מה נסכים לפיטורי מנהל? על סמך טענות הורים? לא נפקיר אף מנהל לחוות דעתם של הורים. אחר עבודת המנהל יכול לעקוב רק מפקח".

דליה איציק מוסיפה על דבריו כי היא עצמה היתה שולחת את ילדיה להתחנך באותם בתי ספר הנחשבים ככושלים בעיני רבים.

גזירת ממלאי המקום

גם דליה איציק וגם יהודה אקרלינג מתלוננים על כך שההורים מתערבים במה שמתרחש בבית הספר. בחלק מן המקרים הם מעורבים באורח חיובי, כאשר הם באים במקום מורה חסר. „עם זאת", הם קובלים, „לא שמענו שקבוצות הורים מחו נגד גזירת ממלאי המקום".

משרד החינוך אוסר על מנהל להזמין ממלא־מקום בשלושת הימים הראשונים להיעדרו של מורה. מה יעשה המנהל? האם הוא צריך לצרף שתי כיתות ולדחוס אותן בחדר כיתה אחר, תחת פיקוחה של מורה אחת? כך אפשר ללמד? מה יעשה מנהל כאשר ביום־חורף חולות שלוש מורות מבית ספרו, ואין הוא יכול אפילו לתת כדור לתלמידים ולשלוח אותם למגרש? „המשרד הפך את המנהלים לעבריינים. הסתדרות המורים הורתה לחבריה להזמין ממלא־מקום כל אימת שהמנהל מוצא זאת לנחוץ. משרד החינוך מתעלם מהוראותיו, והוא מכבד את הדו"ח של המנהל על עבודתם של ממלאי־המקום".

סכנת השבתה בשנה הבאה

האם תיפתח שנת הלימודים תשמ"ז כסדרה? דליה איציק כלל אינה בטוחה בכך. ביישובים רבים שונו לרעה סדרי ההסעות. לא יתכן שמורה תצא לעבודה ב־6.30 בבוקר ותחזור ב־15.00. לעתים נאלצות המורות לנסוע בטרמפים. אחת המורות, שסדרי ההסעה שלה שונו על־ידי משרד החינוך, קיבלה טרמפ מהמפקח שלה. תוך כדי נסיעה היא פרצה בבכי ואמרה: „אתה רואה, אחרי כל־כך הרבה שנות עבודה אני צריכה להגיע לעבודה בטרמפים, ובאיחור".

„למורים הצעירים אין ברירה", אומרת דליה איציק. „הם ימשיכו לנסוע עוד שלוש שנים, עד אשר יקבלו קביעות. אבל המורים הוותיקים יתחילו לעשות צרות, וכבר היו דברים מעולם. לפני שהונהגו הסעות מורים במוניות ביקשו מדי שנה 80 אחוז ממורי הפרוזדור העברה לירושלים. ביטול סדרי הסעות המורים במוניות יחזיר את הגלגל אחורה ויהרוס את הצוותים. יתכן שנשבית את כל מורי מחוז ירושלים לקראת פתיחת שנת הלימודים תשמ"ז".

„משרד החינוך לא שונא מורים"

מנהל מחוז ירושלים, ד"ר יוסף יונאי, הצהיר באוזני חגיגית, כי משרדו אינו שונא מורים. „אני מגן על זכויות המורים לא פחות מאשר דליה איציק וחבריה, אלא שאין הצדקה לכך שהמשרד יממן יציאת צי של שמונה מוניות מדי בוקר לבית־ספר אחד בפרוזדור. יש הסעה מסודרת בתחבורה ציבורית לכמה מן הישובים. הנושא נבדק בידי ועדה משותפת למורים ולמשרד החינוך, וחברי הוועדה נסעו בקווים. לא בכל המקרים יש הצדקה להסעת המורים במוניות. נכון שחלק מן המורים צריכים לנסוע מירושלים לבית־שמש, אך יש גם מקרים הפוכים. המפקחים עושים כל שלאל ידם כדי לקרב את המורים למקומות מגוריהם".

ד"ר יונאי לא נשמע לי מודאג מאיומיה של דליה איציק. לדבריו, המורים העובדים בפרוזדור אינם רוצים לעבור לירושלים. הכיתות שם קטנות, הפיקוח רחוק, והמורים אינם „נכנסים לעצמות".

קלאסי, קל וצבעוני

הטלוויזיה הלימודית לא השיבה עדיין לפניית המנהל המוסיקלי של התזמורת הקאמרית, יואב תלמי, אשר ביקש לצלם את סדרת הקונצרטים לילדים ולבני נוער, שהוא עומד לערוך בכפר־סבא בשנת הלימודים הבאה.

אם יימצא התקציב, ואם התשובה תהיה חיובית, אפשר יהיה להפיק סדרת קונצרטים ראשונה לילדים ולבני נוער במסגרת טלוויזיונית בישראל. כל תוכנית תימשך שעה, ואפשר יהיה לחלקה לכמה תוכניות קצרות יותר.

הנסיון שצברה התזמורת הקאמרית בתל־אביב הוא מוצלח ביותר. האולמות ממש מתפוצצים. לקונצרטים מגיעים ילדים עם הוריהם, ומטבע הדברים הם מהווים קהל, שלו גישה ומודעות למוסיקה קלאסית. השאלה שמטרידה את יואב תלמי, היא איך להגיע לקהל חדש. כדי להגיע לקהל כזה, עליו לפנות לבתי הספר, וזה בדיוק מה שקרה בכפר־סבא. שם ישתתפו בקונצרטים שלו כיתות שלימות על מוריהן. עתה שוקדים פרופ' אריה ורדי ויואב תלמי על הכנת התוכניות המיוחדות לסדרה הכפר־סבאית.

„נכון תוכניות קצרצרות, מתאימות לגילאי היסודי, חטיבת הביניים והחטיבה העליונה", אומר יואב תלמי. „כל קטע, המיועד לכיתות א'־ו', יהיה בן שתיים עד שלוש דקות. המפתח להצלחה טמון בהפעלת הילדים במהלך הקונצרט במישורים כמו ריתמוס, מלודיה וגוון. הילדים יחולקו לקבוצות; אחת תמחא כף פעם אחת, והשניה פעמיים, כך יווצר קצב של ואלס, והתזמורת תנגן לפיו. אחר־כך יוביל כינור את התזמורת, והנגינה תואר בצבע תכלת. כאשר תעבור המנגינה לידי הקלרניט, יוסיף צבע סגול, וכך הלאה. בדרך זאת יפתחו התלמידים את הדמיון ויבחינו בהבדלים שבין גווני הצלילים של כלי התזמורת. אם התוכנית תצליח — אלך איתה בתשמ"ח לבתי־ספר ברחבי תל אביב".

המפתח להצלחת הסדרה של יואב תלמי ופרופ' אריה ורדי נמצא בידי הטלוויזיה הלימודית, שבשכבות מעוטות טיפוח השפעתה גדולה במיוחד. הקרנת הסדרה תיתן לגיטימציה למוסיקה קלאסית בשכבות שבהן היא נמצאת מאחורי הגדר.

טוב שם טוב

ספר חדש לילדים

תְּפִלַּת הַיֶּלֶד

בַּעֲרִיכַת דְּבוֹרָה הַכֹּהֵן
צִיְּרָה אִלוֹנָה פְרַנְקֶל

„תפילת הילד", סדרון לילדים בגיל הרך, ראה אור לאחרונה בהוצאת עם־עובד. את הספר ערכה בפשטות ובבהירות דבורה הכהן, ואיירה בטוב טעם אלונה פרנקל.

האיורים הנאים שבספר תואמו להלכה: הפעוטים ממין זכר חובשים כיפות ולובשים ציציות, הנשים חובשות שביסים והגברים מגדלים זקנים. מן הספר לומד הילד אימתי אומרים ברכת „מודה אני", ואימתי אומרים „משיב הרוח ומוריד הגשם".

למי מיועד הספר? ברור שאין הוא מיועד לחרדים, משום שהללו לא יחזיקו בידיהם תמונת תועבה של דגל ישראל, שלשמאלו מופיעה תפילה לשלום המדינה. הספר גם לא מיועד לילדים ממשפחות דתיות־ציוניות. הללו לומדים את התפילות על־פה, עוד בהיותם בגן קדם־חובה, מדי יום, בכל ערב שבת וחג, ואין הם זקוקים לספר כלל ועיקר. הגננות וההורים, משננים את התפילות לפעוטים ברגע שהם מסוגלים לדבר.

מכאן, שהספר מיועד לאנשי תנועת העבודה וההתיישבות העובדת: לניניהם של מייסדי דגניה ונהלל ולנכדיהם של מייסדי שכונת בורוכוב.

אני מציע להוצאת עם־עובד להחליף את שמה להוצאת „עם מתפלל", ולהתחיל להוציא לאור את כתביהם של חוזרים בתשובה. אולי זו דרכה לפרס להרכיב את הקואליציה הבאה...

אדם וביתו

בעריכת צביה בן־שלום

בתי חולים כמפגע סביבתי

מיקום בתי החולים נקבע על־פי זמינות הקרקע. יש צורך בשטחי קרקע גדולים כדי להקים בתי־חולים.

הבעיה מתעוררת כאשר מתחילה „זחילה" של מגורים, מסחר, מלאכה, תעשיה וכו', לעבר ובסמוך לבית־החולים. כידוע, בית־חולים מטפל בחולים זמניים וכן בחולים כרוניים. טיפול בחולה דורש תנאים פסיכולוגיים משופעים מעל ומעבר לתנאים הפיזיולוגיים הנדרשים לאזורי מגורים.

מביאים חולים, מביאים ציוד, מסלקים אשפה... פעילות מסביב לשעון.

המחוקק קבע שבבית־החולים ובסביבתו הקרובה חייבים לשרור מפלסי רעש נמוכים ביותר. ליתר דיוק מפלסי הרעש אשר ימדדו בבית החולים לא יעלו מעל רמה שהיא הנמוכה ביותר מבין מפלסי הרעש במקומות אחרים.

נוצרה בעיה. בתי־חולים רבים סמוכים לאתרים סואנים. באחד מבתי־החולים הגובלים באזורי תעשיות מזון, כימיה, המהווים מפגע אקולוגי עקב פליטותיהם.

המבקרים רועשים

הליברליות בשעות הביקור (שהונהגה בבתי חולים רבים) גרמה לתופעה של ביקורי חולים ברוב שעות היממה. במקרים קיצוניים אף ביקורים שהתארכו עד לחצות הלילה. החדרים בבתי־החולים מאכלסים מספר רב של חולים, ושהות המבקרים המתארכת מהווה מטרד לחולים בחדר, לסגל הרפואי ולשאר החולים בחדרים הסמוכים.

ליברליות זו אף באה לידי ביטוי באפשרות הניתנת לחולים להביא עמם ציוד כגון: טלוויזיה ומכשירי שמע אחרים. הבעיה מתעוררת כאשר מפעילים את המכשירים בעצמה רבה ומפריעים לחולים המעוניינים וזקוקים למנוחה, בעיקר כאשר הציוד מופעל בשעות המאוחרות של הלילה. חמור יותר המצב בחדרים של חולים אשר עברו ניתוח. אותם חולים זקוקים למנוחה מלאה, לשקט מקסימלי ומינימום פעילות סביבם.

פעילות הפנאי של החולים במחלקה, במרכזית בתי החולים, סמוכה למדי אל חדרי החולים. כתוצאה מכך מתפשט הרעש לעבר חדרי החולים ומפריע למנוחתם והבראתם של אלה שרתוקים עדיין למיטתם.

„מפעל" מסביב לשעון

בית־החולים מהווה מעין „מפעל" המספק שרותים לאותה אוכלוסיה השוכנת בו. לחולים, לצוות המתפעל אותו, והן למבקרים בו. פעילות זו כוללת אספקת מזון, הפעלת מטבחים, מים חמים, מיזוג אויר, מערכת חשמל אלטרנטיבית עצמאית, מערכות־חמצן, ואקום, תקשורת, חדר מיון הכולל גישה מהירה ונוחה של צוותי מגן־דוד אדום, תחנות תחבורה (גם תחנת מוניות הנמצאת בתוך שטח בית־החולים), מגרשי חניה ועוד.

פעילויות בית־החולים נעות „מסביב לשעון". חלקן יוצר, בהכרח, מפגעים אקולוגיים שונים. צירי הגישה אל בית החולים מהווים מסלולי תחבורה עמוסים הגורמים למטרדי רעש וזיהום אוויר. בית־החולים צורך אנרגיה. אנרגיה זו דרושה לחימום מים ועוד. במצב הנוכחי, רוב בתי־החולים בארץ משתמשים בדלקים המזהמים את סביבתם.

לחלק מבתי החולים משטחי נחיתה למסוקים. כלומר, אתר נוסף היוצר מפגעים של רעש ואבק.

בתי החולים נועדו לשמש מקום ריפוי לחולים. במציאות הקיימת נוצרו בבית־החולים ובסמוך לו מפגעים אקולוגיים רבים אשר ניתן היה למנוע אותם בתכנון ובמחשבה מוקדמת.

אבי מילר (מתכנן עירוני)

תנור: זה מסתובב

מתנורי אפיה תמיד יש חדש. מתסכל מאד, כי כל המחליט להחליף את התנור הישן המשומש במשהו חדיש־חדיש, או כל המחליט לקנות סוף־סוף תנור והוא קונה, כמובן, את החדיש־חדיש, מסתבר לו, כעבור חצי שנה מכסימום, שכבר יש בשוק משהו יותר משוכלל. אבל אלה הם החיים, ואם היינו ממתינים עד שיגמרו החידושים היינו אופים עד היום ב„טבון".

החידושים שהתבשרנו עליהם לאחרונה הם כאלה:

● מולטיסיסטם — תנור אפיה של אלקטרה, העומד בדרישות מכון התקנים — מבטיח היצרן. זה תנור חד־תאי, המאפשר שימוש (לסרוגין, לפי בחירה) בשיטת אפיה קונבנציונאלית (בעזרת גוף חימום עליון ותחתון) ובשיטת הטורבו, של סיחרור אוויר חם בעזרת ניפוח. מסתבר הקונבנציונאלית טובה לאפית ארוכה ובפרט לצליה, ואילו טורבו עדיף לעוגות מהירות־אפיה וגם חוסך אנרגיה. את שיטת ההפעלה משנים בלחיצת כפתור. פשוט מאוד.

● דה־4010 — הוא תנור טורבו חדש של אמקור, שאפשר לאפות בו בו־זמנית בארבע תבניות. הנפח הפעיל של תנור זה הוא 47 ליטר, ויש לו גוף חימום מיוחד המספק 2,500 וט, מנוע חשמלי ומפוח ואלה, יש להניח, אביזרים נחוצים ביותר בתנורי טורבו.

● קוסמוס־3 — של מץ — זאת מהפיכה אמיתית, פטנט בינלאומי, ויש להניח שבו יצוייד הדור הבא של התנורים. זהו מתקן

מסתובב בתוך התנור המאפשר אפיה אחידה, גם בשיטת הטורבו. הסבר: טורבו (אוויר חם, המסתובב בתוך חלל התנור, הודות לניפוח)

זאת שיטה חסכונית מאד, המאפשרת אפיה בשתיים־שלוש תבניות בבת אחת. הסרונה: האוויר זורם איך שבא לו, לא מגיע באותה עוצמה לכל הפינות והמאפה לא נאפה בצורה אחידה. הפתרון הגאוני של מץ: שמים את התבנית על מתקן אופקי מסתובב, ובמהלך האפיה היא מקבלת חום אחיד. המגרעת היא, שאי אפשר להשתמש במתקן זה בתבנית מרובעת, אבל הוא נייד, ניתן להוציאו ולהכניס תבנית או רשת. התנור כולל המתקן מחירו לצרכן כ־700 שקל, ומי שיש לו תנור של מץ יוכל להתקין את המתקן תמורת 116 שקל. זאת בשורה טובה לכל מי שרכש לא מכבר תנור, ועכשיו „אוכל" את עצמו שלא חיכה עוד קצת לחידוש המהפכני המסתובב... (בתמונה).

הריבוע ה־127

הסופרמרקט החדש, שנפתח בתחילת יוני בראשון לציון, הוא הסניף ה־127 של רשת „הריבוע הכחול". הסניף נקרא על שם ציון ויסמן, המנוח, מי שהיה מנכ"ל כריית הקואופרציה בשנים 75־1983.

המבנה השכור מחברת אברהם גינדי בפרוייקט גבעת הברושים, והסניף הוקם ביוזמתו של אברהם גינדי. המנוח. המרכול משתרע על 1,200 מ"ר, בציוד ובפיתוח הושקעו מיליון דולר. בסניף כמה חידושים: מתקן יעות — נסיוני, מתקן איחסון ותליית נקניקים יבשים, מתקן איחסון ושירות למוצרי חלב, שירותים לנכים, עגלות קניה מותאמות לעגלות נכים, לשירות הלקוחות: 8 קופות ממוחשבות, 40 עובדים, ספריית ווידאו, פינת הרמוניות וכו'.

הן מתחרות בקטרגל

קבוצה של 8 בנות מישראל, ביניהן 6 עובדות „סוויסאיר" — ישראל־תל־אביב, ירושלים ובאר־שבע ו־2 בנות־משפחה של עובדי החברה, יצאו להתמודד על אליפות הקטרגל לבנות של „סוויסאיר", הנערכת מדי שנה בציריך. בראש הקבוצה עומדת דורית אובלנדר, מנהלת מחלקת ההזמנות של „סוויסאיר"־ישראל, שיזמה את הקמת הקבוצה, ומשמשת כ„קפטן" שלה.

קבוצת הנשים של „סוויסאיר"־ישראל, אשר בחרה להיקרא „קבוצת תפוז", תופיע בתחרויות בשוויצריה בתלבושת אחידה בצבעי לבן־כתום. על החולצות והכובעים יתנוסס תפוז שובב קורץ בעין אחת — סמל לצבריות השובבנית...

בנות „תפוז", הנפגשות לאימונים 3־4 פעמים בשבוע נשואות ברובן ואמהות לילדים. גילן הממוצע — 30.

בתמונה: קבוצת תפוז ומאמנה דוד סולד.

אופנה עילית בשק"ם

בצבא לא שוכחים את החברים אשר יצאו לגימלאות. לא שוכחים גם שלחיילים יש אישה וילדים. הרבה פעמים מזמינים אותם לטיול, לפיקניק, להצגה או...לתצוגת אופנה. לאחרונה מילאו את האולם הגדול בבית־החייל בתל־אביב אורחים רבים, אשר התיישבו סביב שולחנות עמוסים עוגות ומשקאות. הם באו לצפות בתצוגת האופנה של „השקם".

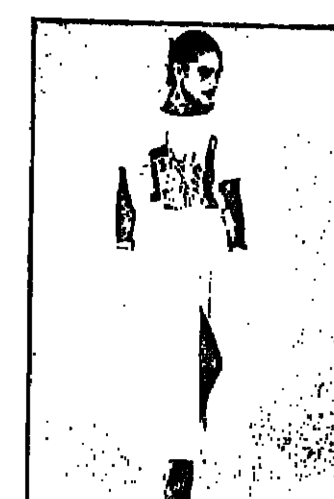

חליפת כותנה רחבה, הדפס עליז (גרשון ברם)

בגד־ים ומעיל־חוף תואם בהדפס פרחים מרהיב (גוטקס)

האורחים התפעלו במיוחד מבגדי הים של „גוטקס". דוגמניות מן השורה הראשונה, וביניהן גם תמי בן־עמי ופיצי, הרשימו בדגמי ביקיני של הקולקציה החדשה, בבגדי־ים מוזהבים בעלי רגליים גבוהות ומחשוף עמוק, בבגדי־חוף צבעוניים, ואפילו בבגדי־ים היכולים לשמש כחולצת ערב הדורה. חידוש נוסף ראינו בבגדי העור של דוחן־דניה למחנות ה„שקם" בקניון, שעוצבו במיוחד לחודשי הקיץ: מכנסיים קצרים וחולצות־חזיה קצרצרות, חסרות שרוולים ובעלות מחשוף עמוק. גילינו אילו שמלה המזכירה את בגדיו של פיטר פן, אהוב הילדים: במקום אימרה ישרה, היא מסתיימת בקצוות משולשים. הבגד נראה אוורירי ורך, והוא מגלה כי העור, למרות תדמיתו הנוקשה, הוא גם בגד קריר וקליל.

גרשון ברם הציג את הקולקציה הקיצית שלו. הפריטים היפים היו בגדי הטריקו. חולצות ושמלות מחומר זה נולדו להנעים את הקיץ הישראלי החם. הוא קל לכביסה, אינו דורש גיהוץ, צבעוני וקליל. לשעות אחרי העבודה הציג גרשון ברם שמלות צרות, בעלות חגורה מתחת לברכיים. חידוש מעניין, וכנראה גם נוח להליכה.

מערכת ספארי — חולצת כותנה בהדפס ג'ונגל (ג'אמם)

זה עונות אחדות מציג ה„שקם" את בגדי „בלו סוינט". איננו יודעים מי מעצב אותם, משום שהם מעוצבים במיוחד לחנויות ה„שקם", אבל רואים שהקדישו כאן מחשבה לכיס ולטעם הטוב של משמעות הביטחון. הקולקציה של „בלו סוינט" כוללת חצאיות רחבות וחצאיות סיגר צרות בעלות שסע, חצאיות מיני וחצאיות שאנל. הדוגמאות: פרחים ומשבצות, פסים והדפסים על רקע לבן. יש כיסים גדולים, חולצות־חזיות או טוניקה פתוחה מעל חזיה תואמת. „בלופוינט" משלב — ביגוד אופנתי מאוד, טיב מעולה ומחירים סבירים.

מערכת תלת־חלקית עם חולצה בגזירת מתוך, מכותנה דמוית ג'ינס ורקמת זהב (ניבה)

אגב, חבל שבתצוגה של יום רביעי לא הציגו גם בגדי גברים, משום שהנשים לא הגיעו בגפן. הגברים שבקהל אמנם נהנו מתצוגת בגדי הים, אבל אולי יכלו גם ללמוד משהו על לבוש גברי טוב...

את התצוגה ארגנה וביימה הקניינית הראשית של השק"ם, ציפי ברנר, שהיא בוגרת החוג לתיאטרון של אוניברסיטת ת"א.

חיה יוסף

תלמידות „אומנית" מציגות

בימים אלה עד ל־7/1 פתוחה תערוכת „אומנית".

לרגל סיום שנת הלימודים תשמ"ו, מוצגות בתערוכה עבודות תחרה אמנותית, צורפות — תכשיטים ועיצוב תכשיטים, כולם מעשה ידי תלמידי „אומנית" מרכז להכשרה במלאכת מחשבת.

„אומנית" הוקמה בשנת 1967 ביוזמת נעמת ומשרד העבודה, ובה שלוש מגמות: המגמה לתחרה אומנותית, מגמת הצורפות ומגמת עיצוב תכשיטים.

בראש מגמת התחרה עומדת אנה קרלובה, שהביאה לרנסנס של התחרה במקום הולדתה — צ'כוסלובקיה. היא שילבה את הטכניקה העתיקה של עשיית תחרה בעיצוב מודרני והפכה את עבודות התחרה העתיקות לתמונות קיר מודרניות ודקורטיביות. עם עלייתה לארץ החלה אנה בהוראת נושא התחרה ב„אומנית". התלמידות לומדות לתכנן את העבודה, לעצבה, ולבצעה. כל עבודת תחרה מבטאת לא רק את הטכניקה המורכבת של התמונה, אלא גם את נטיותיה וכשרונה של השוזרת.

המחלקה לצורפות עובדת בטכניקות שונות בחומרים, אלפקה נחושת, כסף וזהב. ביצוע התכשיטים נעשה הן לפי דגמים קבועים והן בעיצוב חופשי — כולל הלחמה ושיבוץ אבנים.

את מגמת עיצוב תכשיטים מנהלת מירי סופר, המלמדת עיצוב תכשיטים בשלוש כיתות בשעות הבוקר והערב. הלימודים כוללים תכנון, רישום וביצוע מודלים לתעשיה זעירה, ועבודות־יד.

התערוכה נערכת בחולון, בבית „יד לבנים", שד' קוגל 11, בימי א'—ה' בשעות 10—12 ו־18—20 ובשבתות בין 11 ל־13 ובין 18 ל־20.

פסק דין
מאת א. אבישר

מקורקע לצמיתות

יצחק, אזרח עובר צה"ל, שימש נהג של רכב כבד מוביל טנקים. בשעת בוקר מוקדמת נהג רכב כזה בדרך המובילה מכיוון מושב בנות לכיוון אשדוד. בהגיעו לצומת המרומזר, שבו מתנקזות התנועה מכיוון נסיעתו של יצחק לעבר אשדוד ומכיוון אשקלון לתל-אביב ולאשדוד, לא ציית יצחק לאור האדום שברמזור, נכנס לצומת וחסם את דרכם של כלי הרכב שהיו בתנועה מאשקלון צפונה. אחד מכלי הרכב הללו היה טיולית, שהסיעה כששים נוסעים מעזה למקום עבודתם בישראל. הטיולית התנגשה ברכבו של יצחק, נזרקה לצידי הדרך, והתוצאה מכך קיפחו את חייהם בתאונה איומה זו עשרים וארבעה מנוסעי הטיולית ובמספר הזה נוסעים נפצעו.

בגין מקרה טראגי זה הועמד יצחק לדין בבית-המשפט המחוזי, תל-אביב—יפו. הוא הורשע בגרימת מוות על-ידי מעשה אסור ונידון לחמש שנות מאסר בפועל ולשלילת רשיון הנהיגה שלו לצמיתות. עתה הוא מערער, בפני בית-המשפט העליון, כנגד חומרת העונש.

הסניגור טוען כי לבד מהרשעה אחת בעבירת תנועה עברו של יצחק הוא ללא רבב. עובדה זו, לדעתו, ראויה לציון ולהתחשבות מיוחדת, שכן לא מדובר במחזיק רשיון נהיגה סתם אלא בנהג מקצועי של רכב כבד, שנהיגתו מצריכה מיומנות מיוחדת. לפיכך, לא היה מקום לגזור על יצחק עונש פסילה לצמיתות ולהתעלם מנהיגתו הנאותה במשך שנים. זהו כשלון חד-פעמי. בגלל חומרת המקרה, ראוי בהחלט שייפסל מלנהוג ברכבים לתקופה מסוימת אך עונש הפסילה לצמיתות הוא חמור יתר על המידה.

אשר לעונש המאסר, מרגיש הסניגור את העובדה כי מדובר באזרח חיובי מאד, צעיר בגילו, בעל משפחה ומפרנס, שילדו הרך נולד לפני מספר חודשים אחרי טיפול קשה שעברה אשתו.

אומר השופט לוין: עם כל ההבנה למצב האומלל, שנקלע אליו יצחק ובעטיו גם בני ביתו, לא נוכל להושיעו. אכן היה זה כשלון חד-פעמי שלו. אך כאשר נכשל — כשלונו היה מחפיר ואיום. תוך התעלמות מוחלטת מתקנות התעבורה ומכללי ההתנהגות הנאותה בדרכים, הסיע יצחק רכב כה כבד אל צומת סואן ומסוכן, כשהאור נוכחו הוא אדום, מבלי שיאט ממהירות נסיעתו, שהיתה גבוהה בנסיבות המקרה. יצחק לא שת לבו כלל לנעשה סביבו, לא הבחין בכלי הרכב שעשו דרכם בכביש המוביל מאשקלון לכיוון תל-אביב. לא ראה את הטיולית עד ההתנגשות עצמה, לא הבחין בנהג רכב פרטי שעצר באור אדום בכיוון נסיעתו הוא, וממש הפקיר את חייו ואת חיי המשתמשים בדרך. אין ואסור להתעלם מהרג האיום שנגרם כתוצאה מהמעשה החמור של יצחק. אפשר בהחלט, שאילו התוצאה לא היתה כה איומה, היה אולי העונש מתון יותר. אולם כאשר משתלבים יחדיו נהיגה מופקרת וקטל כזה, לא עולה על הדעת, שגורמים אלה לא יטביעו את חותמם העמוק על גזר הדין.

תרומתו של בית-המשפט להדברת הקטל האיום בדרכים תמצא את ביטויה בענישה הולמת ומרתיעה — מרתיעה לא רק את העבריין, שנתפס והועמד לדין, אלא גם את כל אותם האזרחים, הנוהגים ברכב על-פי רשיון, שניתן בידם מתוך אמונה שיידעו לנווט בדרכים בזהירות, תוך ציות מלא לכללי החוק. המציאות המצערת היא כי רב, רב מדי, מספרם של אותם אזרחים, מהם שקולים ומאוזנים ושומרי חוק כדרך כלל, אשר נוהגים את רכבם בדרכים בחוסר זהירות ובתוקפנות. את אלה יש לאלף, ואת אלה יש להרחיק מנהיגת רכב בדרכי הארץ, אם בדרך כלל ואם לתקופה מסויימת.

וכבר קבע בית-המשפט העליון: "... כאשר נדרש בית-המשפט לשקול, מה עונש ראוי לו לעבריין תנועה שנתפס בקלקלתו, נראה לנו, כי המסקנה המתחייבת, והיא פרי נסיון החיים, הינה, שיש להעדיף מעל לכול, לצד כל עונש אחר, את עונש הפסילה מלהחזיק ברשיון הנהיגה אם לתקופה ארוכה ואם לתקופה מצומצמת, אם בפועל ואם על-תנאי, הכל לפי נסיבות העניין: רשיון נהיגה ברכב מנועי מוענק לאדם, אשר הוכיח במבחנים כי קנה לעצמו ידע וכישורים לנהוג ברכב מנועי ברשות הרבים. נהג, אשר שכח את תלמודו, או המתעלם מהכללים החשובים שהורוהו, וחטא בעבירות תנועה המסכנות את הזולת, ראוי לו שהזכות שהוקנתה לו תישלל ממנו לפרק זמן מסויים, על-מנת שיחזור וישנן לעצמו מחדש את שאמור היה לדעת בטרם הוקנתה לו הזכות לנהוג בדרכים. בתקופת הפסילה אפשר שתצטנן התלהבותו, והוא ישוב וישכיל להבין את האחריות המוטלת עליו, כאזרח שומר חוק, כלפי עצמו וכלפי הזולת, שעה שהוא משתמש בדרך ומבקש להגיע אל יעדו בשלום. זהו המסר, אשר שומה על בית-המשפט להשמיע ברמה כנגד תרומתו בהתמודדות למניעת תקטל בדרכים".

ערעורו של יצחק, נגד חומרת העונש, נדחה.

בולים ובולאים
מאת יהושע מרקוס

לדרוזים, בהוקרה, ממשרד התיקשורת

בין סירות הבולים שתופענה בחודש יולי הנפיק השירות הבולאי בול המוקדש לחג הנביא סבלאן — חג דרוזי.

הבול צוייר על ידי אסף ברג, ומראה את קבר הנביא סבלאן בחורפיש. הבול הודפס במדפיס הממשלתי בירושלים בצבעים רב גוניים בערך נקוב של 40 אגורות. על השובל מופיעה כתובת „חג הנביא סבלאן" בעברית, ערבית ובאנגלית.

העדה הדרוזית מונה כיום כמיליון אנשים. רובם מרוכזים בסוריה ובלבנון ורק פחות מ-10% מהם נמצאים בישראל. הדרוזים הם פלג מהאיסלאם שפרש ממנו, בזמן הכליף הפאטמי „אלחאכם", ששלט במצרים בשלהי המאה העשירית.

הדת הדרוזית סודית והדרוזים שומרים עליה בקנאות רבה. היא גם דת מונותיאיסטית, המושפעת מכל הדתות ובמיוחד מהפילוסופים של יוון העתיקה.

הנביא סבלאן הוא אחד הנביאים החשובים לדרוזים: המקום הקדוש על שמו נמצא דרומית לכפר חורפיש שליד גבול הצפון, על פיסגת הר שמתנשא לגובה של כ-700 מ' מעל פני הים. המקום נבנה על ההר ליד חורפיש מפני שהנביא היה מתפלל במקום. עד היום אפשר לראות את המערה הקטנה, שבה ישב הנביא וכן גם את הסלע שליד המקום שעליה התפלל. לא ידוע בדיוק באיזו תקופה היה הנביא בקירבת הכפר חורפיש. כפי שמסופר על רקע בול זה המיוחד בנביא סבלאן שכל העדות המתגוררות בגליל סביב המקום הקדוש, מכבדות אותו ונודרות לו נדרים כבקשם להבריא חולים, ולהוליד בנים וכו'.

מערת הנביא בגליל – מקום קדוש לדרוזים

ליד המקום הקדוש בנויים היום שני בניינים גדולים, שעל אחד מהם 4 כפות, שהן סמל המקום. ישנם שם כמה עצי אלון עתיקים, השונים בגודלם משאר עצי ההר. לפי האגדה פרצה שריפה כור באחת המלחמות, אבל אותם עצים לא נפגעו מאחר והנביא סבלאן היה מתפלל מתחתם.

הדרוזים באים למקום זה בכל ימות השנה ובעיקר בחג ב-10 לספטמבר. באותו יום באים הדרוזים מכל כפרי הגליל, הכרמל והגולן להתפלל. לחג יש צביון מובהק כך שרוב הבאים באותו יום הם אנשים דתיים. אחרי התפילה ביום החג נהוג גם, שמנהיגי העדה יתייעצו בעניינים שוטפים של העדה.

יש לציין שזו הפעם השנייה שמשרד התקשורת (השירות הבולאי) מוציא בול לכבוד הדת הדרוזית. בחודש אפריל 1972 הופיע בול שהוקדש לקבר יתרו בגליל, המשמש מוקד מרכזי של הדת הדרוזית.

בעריכת צבי טימור

ישראל ארה"ב והלביא (2)

הלובי התעשייתי האמריקני ומלחמתו בפרוייקט הלביא

מאת דנקן ל. קלרק ואלן ש. כהן

ההחלטה של ישראל להמשיך בפרוייקט הלביא — שהיתה במידה רבה מאוד שנויה במחלוקת בחוגים ביטחוניים ותעשייתיים בישראל — התקבלה לבסוף מטעמים כלכליים וצבאיים כאחד. ואולם ניתוחים ישראליים סניגוריים עוררו שאלות חמורות אשר לברכה הכלכלית שתצמח לישראל מן הפרוייקט.

יתירה מזו, על-אף טענות הפוכות, יעלה הלביא לישראל יותר מאשר המשך קנייתם של מטוסי אף-16. עד 1983 עלה מחיר המחקר והפיתוח כפליים מההערכות המקוריות (ל-1.5 מיליארד דולר) והמחיר לכל מטוס עלה ב-50 אחוזים. משרד החשב הכללי קבע את המחיר המעודכן ללביא אחד ב-15.5 מיליוני דולארים, לעומת 12 מיליוני דולארים לאף-16 (לפי ערך הדולאר של 1982). עד 1985 עלה מחיר המחקר והפיתוח ליותר מ-2 מיליארדי דולארים. ומחיר היחידה עלה ל-20 מיליוני דולר. הערכת העלות הכוללת למחקר, פיתוח וייצור גס-יחדר עלתה מ-1983 מ-6.5 מיליארדי דולר ליותר מ-9 מיליארדים.

יתר עליכן, בעיות הפיתוח שנתקלו בהן בחלקים מכריעים, כגון כנפיים ומרכיבים אחרים של המטוס, מצביעות על כך שהמחיר המעשי יעלה על המספרים הללו. העלות היתה אחת הסיבות להתנגדותם של מפקדי חיל האוויר לשעבר, עזר וייצמן ומוטי הוד, לפרוייקט המורחב של הלביא. יש לזכור שוייצמן עזר בפתיחת הפרוייקט ב-1980, כאשר שימש שר הבטחון.

העלות הכוללת טיפסה מ-6.5 מיליארד דולר ל-9 מיליארד

הלביא יהיה קרוב לוודאי הפרוייקט התעשייתי הבטחוני הראשי של ישראל בעשור הקרוב — ופרוייקט יקר עד-מאוד. הוא עלול לסכן משאבים שיועדו לצרכי בטחון אחרים, ולהחליש את המיגזר הלא-בטחוני של המשק הישראלי, החולה כלאו הכי. דרך-קבע, הלביא עשוי להניא מהנדסים ומדענים מסויימים, העובדים למען הבטחון, מירידה, אך השפעתו השלילית על המשק, תחריף את המצב שממנו רוצים להמנע ושבעבר הביא לירידה. יתירה מזו, המטוס לא יביא הכנסות ממשיות מייצוא עד אמצע שנות ה-90 — אפילו בהנחה שיהיה מצרך מבוקש מצד קונים אפשריים, ואפילו תגבר ישראל על ההגבלות הפוליטיות והחוקיות שנקבעו על-ידי ארה"ב.

כיום, אולי לראשונה בתולדותיה של ישראל, מעסיקה הכלכלה את המדינה ממש כמו כל איום צבאי מיידי. ב-1984 הגיעה ההאטה הכלכלית בישראל לכלל קיפאון, מלאי המטבע הזר ירד ירידה תלולה, שעור האינפלציה הגיע ל-450 אחוזים והוסיף לעלות. גרעון הממשלה היה 17 אחוזים מן התוצר הלאומי הגולמי (לעומת 5 אחוזים בארה"ב). האבטלה הוכפלה לעומת הרמה בעבר, והחוב הציבורי והחיצוני של ישראל הגיע ל-25 מילארדי דולארים — החוב הגבוה ביותר לנפש בעולם כולו — עם תחזיות לחוב בסך 41 מיליארדי דולארים ב-1986. בעיותיה הכלכליות של ישראל הינן מיסודן מיבניות ופוליטיות. כלומר — שום פתרון בטווח קצר אינו נראה באופק. מחקר של הקונגרס העלה, כי גם הגדלה חדה בסיוע האמריקני „לא תמתן במידה משמעותית" את הבעיות הללו.

ישנן סיבות רבות למצבה הכלכלי של ישראל, אך הוצאות בטחון כבדות הן אחת הסיבות הראשיות. הוצאות הבטחון של ישראל לנפש הן הגבוהות בעולם. ב-1984 היוו 22 אחוזים מן התוצר הלאומי הגולמי. כלכלת ישראל, אפילו עם סיוע כספי מן החוץ, אינה מסוגלת לשאת את המעמסה הזאת.

לפיכך, ליבו ההוצאות הבטחוניות את האינפלציה ותרמו להידרדרות המשק. ב-1985 ביצעה ישראל השקעות כבדות בלביא ועמדה בפני הוצאות כבדות על המטוס בעתיד. בסייעה ללביא, מעודדת ארה"ב את ישראל, למעשה, ליטול על עצמה מעמסה כבדה מיכולתה של ישראל.

זאת, למרות העובדה שארה"ב נטלה על עצמה את רוב הוצאות הפיתוח של המטוס, וכנראה תשא גם בחלק מהוצאות הייצור. ישראל עוד תישא בהוצאות ישירות כבדות, ומה שיותר חשוב, הוצאות אלה תהיינה מעל לכל שיעור, אלא אם יימצאו קונים זרים ללביא. בזניחת התיכנון המקורי, הוקרבו גם יתרונותיו העיקריים של המטוס — מחיר זול, ומטוס קטן בכל המובנים. הלביא יצטרך להתחרות, אם כן, עם המטוסים הטובים ביותר שיכולות מעצמות המערב וכן ברית המועצות לייצור, וזאת איננה הליגה של ישראל. בעבר ישראל לא הצליחה במיוחד בהשגת הזמנות למערכות מתוחכמות שלמות כמו מטוס הכפיר וטנק המרכבה.

פירוש הדבר יכול להיות רק תלותה המוגברת של ישראל בארצות הברית בסיוע כלכלי וצבאי. העזרה האמריקנית מהווה יותר מ-12% מהתוצר של ישראל ומספר זה גדל. בהערך סיוע זה, תהיינה בעיות מאזן התשלומים של ישראל חסרות תקנה. עד 1984 הגיע הסיוע האמריקני לישראל ל-28 מיליארד דולר, 67.6% כסיוע בטחוני והשאר סיוע כלכלי. 90% מסכום זה הוענק מאז 1974. הסיוע הצבאי והכלכלי של ארה"ב לישראל הגיעה לסך 2.6 מיליארד דולר בשנת התקציב 1986. כל הסיוע הכלכלי לישראל מאז שנת התקציב 1981 וכל הסיוע הבטחוני מאז שנת התקציב 1985 ניתן בצורת מענקים. פירושו של דבר שממשלת ארה"ב מעניקה כיום לכל אזרח ישראלי סובסידיה שנתית של כ-1,300 דולר.

תלות במימדים כאלה היא יוצאת מהכלל. ברור שאינה יכולה להיות אינטרס ישראלי. במיוחד בזמן גרעון חמור בתקציב אמריקני וגרעונות בסחר החוץ שלה.

אילו ידע משלם המסים האמריקני את המצב לאשורו היתה נפגמת התמיכה בישראל בקונגרס. הלביא ודאי שלא יקל על הבעיות האלה.

הלביא מביא אמנם טובת הנאה לעסקים. ואולי תוצאות לוואי טכנולוגיות מועילות לחברות האמריקניות המעורבות במבצע המשותף, אך התוצאות הכלכליות הרצויות לארה"ב הוגזמו בהרבה על ידי תומכי הפרויקט. ראשית, הכספים למחקר ופיתוח שהוצאו בארה"ב באים מהסיוע הצבאי האמריקני לישראל, כלומר ממשלם המיסים האמריקני. נוסף על כך, אם נבחן האספקט של יצירת מקומות עבודה לאמריקנים, הרי שמחקר מטעם הקונגרס קובע שאם כל 550 מיליון הדולר שאושרו על-ידי הקונגרס בשנת התקציב 1984 עבור הלביא היו מוצאים בארה"ב, היו נוצרות בין 13,860 ל-17,083 משרות נוספות בארה"ב. ואולם, כיוון שרק 300 מיליון דולאר מהסכום הזה הוצא בארה"ב, מספר המשרות החדשות בארה"ב נע בין 7,560 ל-9,318 בלבד. בשנת התקציב 1985 שבה הקונגרס אישר 400 מיליון דולר לפיתוח הלביא, ושרק 150 מיליון דולר הוצאו בארה"ב. נוצרו בין 3,780 ל-4,659 משרות בארה"ב, בהשוואה ל-10,080 ו-12,424 שהיו נוצרות לו הוצא כל הסכום בארה"ב. השימוש היעיל של קרנות ציבוריות למען יצירת מקומות עבודה לאמריקנים לא שימש כמטרה עדיפה בפרוייקט הלביא. לבסוף, פקידים ממחלקת המדינה מסרו באופן פרטי לעובדים של הקונגרס בראשית 1985 שקצב פרויקט הלביא יתכן ויואט בגלל קשייה הכלכליים של ישראל, וכי, בנקודה מסויימת ייתכן שארה"ב תיאלץ ליטול על עצמה את כל הוצאות הלביא. אם יתגשם תסריט זה, תנוצל התעשייה האווירית הישראלית על חשבון משלם המיסים האמריקני בלי כל סיכויים להחזר.

הלביא עלול להחליש עוד יותר את המיגזר הלא בטחוני במשק הישראלי

החוק האמריקני מרשה את השימוש בכספי הסיוע לרכש בחו"ל „רק כשהנשיא קובע שרכש זה לא יפעל לרעת הכלכלה של ארה"ב." החוק מגביל גם את השימוש בכספים אלה לבניית תעשיות בטחוניות מחוץ לארה"ב, אלא אם כן מודיע מזכיר המדינה לקונגרס על ההסדר. מלבד הסיוע המיוחד לארצות אירופיות ב-1950, ולאחר יסוד נאט"ו, ביצעה ממשלת ארה"ב רק פעולות יוצאות דופן מועטות ממדיניות כללית זו — עד 1977.

בשנה זו ניתנה רשות לישראל להשתמש בכספי הסיוע כדי לייצר את טנק המרכבה הישראלי, אולם, עם הבנה מפורשת שזו מדיניות חד-פעמית ובפירוש לא תקדים. אולם, כאשר ביקשה ישראל לאחר מכן כספי סיוע לשימוש בגבולותיה עבור הלביא, היא ציינה את המרכבה כתקדים. ישראל ניסתה בסוף מימשל קרטר, ובראשית מימשל רייגן, ללא הצלחה, לשכנע את וושינגטון לשנות את מדיניותה כדי לאשר את השימוש בכספי הסיוע, לא רק למען ייצור הלביא מחוץ לארה"ב, אלא גם את המחקר והפיתוח. בהיכשלה אצל הנשיא הביאו תומכיה האמריקנים של ישראל את טיעוניהם לקונגרס, אשר בלי רחיות רבות אישר ב-1983 את התקנות המאשרות את המחקר. התפתחות זו עלולה לעלות לארה"ב ביוקר גם במקור אחר. היא יכולה ליצור תקדים יקר ורגיש מבחינה דיפלומטית. לארצות אחרות, כמו מצרים וקוריאה, יש כעת סיבה והצדקה לתבוע סיוע זהה. כאשר הוענקו זכויות מיוחדות לישראל תבעו בעלי ברית וארצות ידידותיות אחרות תנאים דומים — ותכופות בהצלחה.

כלכלתה של ישראל אינה מסוגלת לשאת את המעמסה הזאת — הוצאות הבטחון יגדילו האינפלציה וידרדרו המשק

השיקול הכלכלי האחרון הוא האם יתחרה הלביא עם המטוסים האמריקניים בשוק הבינלאומי. אם כן, אפשר לטעון שממשלת ארה"ב, שסיבסדה תעשיה-צבאית זרה, נוטלת עסקים ומשרות מחברות אמריקניות.

הלובי של נורתרופ

לפני החלטת הקונגרס לממן את הלביא, ב-1983, הנהיגה חברת נורתרופ את מאמצי השדולה נגדה. מטוס הקרב האף-20 של נורתרופ, שבא לאחר האף-5, שיוצא בהצלחה רבה, תוכנן כ„מטוס קרב בינלאומי" לייצוא לעולם השלישי. ב-1980 ו-1982 ביקשו נורתרופ וג'נראל דינאמיקס מימון ממשלתי למחקר ופיתוח האף-20. בקשתה נדחתה כי הפנטגון לא רצה לממן מטוס שלא יהיה בשימוש אמריקני. בהמשך, השקיעה נורתרופ מעל 700 מיליון דולר מהונה העצמי בפיתוח האף-20. כעת טענה נורתרופ שממשלתה מממנת מטוס זר — שכמובן לא יהיה בשימוש אמריקני, במון שהיא מונעת תמיכה כזו מחברה אמריקנית. ואולם, ההצהרה על ידי יושב ראש הנהלת נורתרופ, תומאס ג. ג'ונס, שהלביא יתחרה עם האף-20, היתה ונשארה לא משכנעת. בעצם, פקיד בכיר של נורתרופ אמר מפורשות בסתיו 1984 „הלביא אינו מתחרה של האף-20". העובדה היא שעם הלביא או בלעדיו (וייצואו של המטוס הישראלי הוא עדיין ענין של שנים רבות), לא זכתה נורתרופ להצלחה מיוחדת במשיכת קונים מחו"ל אפילו כאשר האף-20 כבר מוכן לייצור.

כאשר חיל האוויר האמריקני הודיע על החלטתה השנויה במחלוקת ב-1985, לקנות 126 מטוסי אף-20, הוא עשה זאת למרות ביקורת חריפה שהשמיע שר ההגנה וינברגר על תיפעולו של המטוס.

גם „ג'נראל דינאמיקס" (ולוקהיד) הביעו ב-1983 בפני חברי הקונגרס את ספקותיהן בקשר ללביא אבל דאגתם של הראשונה מוקדה באותו זמן במטוסים שהיא עתידה לייצר כמו האף-16. הלביא הוא אמנם מתחרה פוטנציאלי לאף-16 אם כי מידת רצינות התחרות זו נגד המטוס האמריקני הזול יותר והמוכח, היא שאלה פתוחה. אם התחרות כזו תהיה מסוכנת לתעסוקה והכנסות ייצוא אמריקאיות, ניתן לצפות לתגובה מצד תנועי העבודה והעסקים, הממשל וחברי מפתח של הקונגרס.

יש אספקט נוסף ל„ענין ההתחרות". במרץ 1984 חתמו ארה"ב וישראל על מזכר הבנה בקשר להחלפת מדענים ומהנדסים לשיתוף במחקר, פיתוח, רכש ותמיכה לוגיסטית בציוד בטחוני מיוחד. אם כי יכול להיות שיש הגיון ממניעים צבאיים, בשותפות כזו, הרי כמעט ודאי שגם היא תעלה יותר. המחאות הגוברות מצד חברות המתנגדות להעברות של טכנולוגיה רגישה לארץ זרה, שהוא מח תחרות ביצוא נשק ותוצריו. נחישותה של ישראל להמשיך בפרוייקט הלביא מקורה במידה חשובה ברצונה לשמור על כושר תחרות טכנולוגית. וכנראה לכך התכוון שר הבטחון לשעבר משה ארנס כאשר אמר: „הלביא הוא יותר מתוכנית של מטוס קרב". ארנס אפילו הודיע, ב-1984, על כוונה לנסות למכור את הלביא לארצות הברית בשנות ה-90 המאוחרות. (על כך, קיים הפוטנציאל שתתפתח תחרות בעלת מתח פוליטי, לא רק במטוסי קרב מתקדמים, אלא גם בשטחי בטחון רבים אחרים.

נגד הזרם

דין אחד לבנקאי „הפרטי" ולעבריינים

רקנאטי ככל הנראה לא מבין את מצבו. דו"ח ועדת בייסקי כולל מספר קביעות עובדתיות חמורות ביותר כלפיו, חמורות אף יותר מאשר לגבי מנהלי בנקים אחרים.

רקנאטי טוען, כי אם הוא לא יוכל לעסוק בבנקאות בישראל הוא יאלץ לעבור ולעסוק בבנקאות בארה"ב או בשוויץ. לא ידוע אם ארצות אלו מאפשרים לאדם שנחשד במעשים פליליים לעסוק בבנקאות בארצות אלו, אך אם אין מניעה חוקית לכך, אף אחד בישראל לא יוכל למנוע את רקנאטי לעסוק בכך בחו"ל. מצדנו הוא יכול להצטרף לאחים גינדי ולגיל.

רקנאטי טוען, כי המלצות ועדת חקירה אינן פסק-דין ולא באו כתוצאה מהליך משפטי, אולם הוועדה ממליצה ליועץ המשפטי של הממשלה לבדוק נקיטת הליכים משפטיים בקשר למעשים פליליים למשל של מנהל הבנק כגון זיוף מאזנים, עדות שקר וכד'.

אם רקנאטי רוצה לטהר את שמו, שיפנה ליועץ המשפטי של הממשלה בבקשה להעמידו לדין מיד. אמנם רקנאטי יסתכן בכך שבמקרה זה הוא ישלם בעד מעשיו ויתכן, כי ליועץ המשפטי של הממשלה לא תהיה שום ברירה אלא להעמיד את רקנאטי לדין גם בלי פנייה מיוחדת של רקנאטי עצמו. אולם אם רקנאטי אינו מוכן להודות, כי הוא מוכן לעמוד למשפט, שלא יסתתר מאחורי הנימוק שוועדת חקירה משפטית, על פי חוק אינה מהווה סמכות משפטית לגביה.

גם כאשר שוק ההון מולאם וגם כאשר היו נסיבות כלכליות, לא היתה שום מחוייבות למנהלי הבנקים לעבור על החוק ולזייף מאזנים.

שכר ועונש צריך להינתן על-ידי בעלי המניות, טוען רקנאטי. בעלי המניות היו נותנים את דעתם למצב המניות לולא נתנה הממשלה ערבות יציבה על שער קבוע הגבוה מערכו האמיתי של הבנק. השאלה היא, אם רקנאטי מוכן להסתמך על פסק הדין של בעלי המניות, גם אם המדינה תבטל את ערבותה למניות הבנק, ולמניות אי.די.בי.

כל עוד רקנאטי אינו מוכן לוותר על ערבות זו, אין זה מעניינו מתי הבנק הוקם ועל-ידי מי. רקנאטי, כבר הפסיד את הבנק בשל מעשיו והמדינה הצילה את בעלי מניותיו. לכן רקנאטי לא יכול להתיימר להיות בנקאי פרטי. אם רקנאטי לא ביקש את הערבות אז אין דבר פשוט יותר מאשר לוותר על ערבות זו ולפצות את בעלי המניות מכספיו שלו. אין כאן שום הלאמה של זכויות. אין כאן הלאמת בעלים, אולם רקנאטי שהוא בחזקת חשוד במניפולציות פליליות בכספי הציבור, אינו רשאי לנהל בנק, שהוא מופקד על כספי הציבור. יש עוד מספר מנהלים שאינם רשאים לעשות זאת.

רקנאטי מבלבל בין בעלות לבין ניהול. כפי שחברת העובדים בעלת בנק הפועלים גם רקנאטי יוכל להמשיך ולהחזיק במניותיו באי.די.בי. ודיסקונט, אך הוא ייאלץ לשכור את שירותיו של מנהל אחר, מנהל אחראי, הגון ושאינו חשוד במעשים פליליים.

רקנאטי מיתמם כאשר שואל את הכתב איזה עבירה עברתי? האם אי פעם אסר בנק ישראל לעסוק בויסות, היתממות, כי פרט לויסות חשוד רקנאטי בשורה של עבירות פליליות נוספות.

השאלה הנשאלת בפרשת רקנאטי, האם יהיה במדינה הזו דין אחד לכולם או דין אחד למיליונרים ודין אחד לכולם.

רקנאטי זרק אתגר לנגיד בנק ישראל, לכנסת ולציבור. הוא סבור כי יוכל לעמוד נגד מדינת ישראל. איננו בטוחים שהוא לא יוכל, אך מקווים כי ישראל עדיין לא הידרדרה עד כדי כך שמיליונר יוריד את המדינה כולה על הברכיים.

טיפול נמרץ לבזבזנות

מספרים על אחד ממנהיגיו הישראלים והבכירים של „העם היהודי", שמטוסו נאלץ לנחות בוושינגטון בגלל מזג אוויר גרוע, במקום בניו-יורק, האיש היה צריך להופיע ב-10 בבוקר במושב או כנס כלשהו בניו-יורק.

חברת התעופה היתה כמובן מוכנה להסיע את כל הנוסעים ליעדם על חשבונה בלימוזינה. אולם המנהיג החליט, כי הוא לא יוכל להופיע בפני הכנס עייף, ולכן הזמין אמבולנס פרטי שהסיע אותו בתנאים נוחים. בשכיבה, בדרך הארוכה של כ-300 ק"מ. החשבון בסך מאות דולרים הוגש כמובן לאחת מהקופות של העם היהודי שבתפוצות.

הנני מביא סיפור זה, שאין לי כל מקום לפקפק באמינותו, בקשר להודעתו של דולצ'ין לפיה הוא אינו מתעסק בדברים כה פעוטים, כמו משכורתו של ארנסט יפת, וסכום הפיצויים של מיליוני הדולרים ששילמו לו. דולצ'ין אינו עוסק בקטנות והוא „אינו מעוניין במשכורות של הפקידים". אולם ארנסט יפת לא היה סתם פקיד, לא אשנבאי. הוא היה יו"ר ומנכ"ל. אם מועצת המנהלים כפי שכונתה, לא קבעה את המשכורת של המנכ"ל הבכיר בבנק, פירוש הדבר כי המנכ"ל קבע את משכורתו בעצמו.

ד"ר אלימלך רימלט טוען, כי על סכום הפיצויים הנאמד ב-5 מיליון דולר הוחלט בעצה אחת עם דולצ'ין, שכידוע אינו מתעניין בסכומים פעוטים כאלה, אולם גם רימלט, מי שהיה יו"ר מועצת אוצר התיישבות היהודית טוען, כי היה צריך להתעורר בנושא זה מזמן, כאשר קבעו את המשכורת וחתמו על החוזה עם יפת. השאלה היא רק ממי דורש אלימלך רימלט „להתעורר". „לא זכור לי שהנושא הובא בזמנו לדיון ציבורי, או שנשאלתי על כך", אמר.

כלומר אותם האנשים המנסים להתנער כיום מכל הפרשה, אשמים בהיווצרותה. דולצ'ין לא יכול לרחוץ בפרשה זו בנקיון כפיו, והוא אחראי לביזבוזים לא מעטים של כספי העם היהודי.

צבי טימור

דאלאס „כחול לבן":

החולייה הרקובה בשושלת

בעוד זמן קצר כך סיפר לנו לאחרונה יצחק שמעוני מהטלוויזיה שהיה סמיכת, תעלה על מירקענו סידרה חדשה „דיינסטי", — בעברית „שושלת". שושלת, אחרי שראינו ושבענו מהשושלת של בית יואינג מהסידרה „דאלאס", נזכה לראות משהו חדש על אחוזת השועים והאוליגרכיות של העשירים, תוצרת כחול-לבן. גם לנו יש שושלת והיא משפחת רקנאטי השולטת בבנק דיסקונט.

הם עלו לכותרות בעקבות דו"ח בייסקי. בעוד שמנהלי בנקים אחרים התפטרו, מי בהדרות כמו מנכ"ל בנק הפועלים גיורא גזית, מי בגימגום והיסוס כמו אהרון מאיר מנכ"ל בנק המזרחי-המאוחד, מי בחירוק שיניים וכיסאות, כמו ארנסט יפת יו"ר מועצת המנהלים של בל"ל. בדיסקונט-לא. רפאל רקנאטי היו"ר הפעיל של הדירקטוריון והמנכ"ל מסרב ללכת. הוא הודיע לציבור, כי עם כל הכבוד שהוא רוחש לוועדת החקירה לויסות מניות הבנקים (ועדת בייסקי) הוא מסרב למלא את המלצותיה הנוגעות בו. הוא שם עצמו כגביר ואומר שאינו מקבל פסילה אישית לצמיתות, ללא זכות ערעור, הנוגדת את מסורת ישראל, את הצדק הטבעי ואת זכות האזרח. סרובו של רפאל רקנאטי להתפטר לא היה בבחינת הפתעה לכל מי שקרא את הספר „רקנאטי. אב ובנים" שכתב הארי רקנאטי, אחיו הבכור של רפאל, שהתפרסם בינואר 1985, בספר דברי ביקורת חריפים על דרך ניהולו של בנק דיסקונט ובמיוחד על אחיו רפאל. הארי רקנאטי האשים את רפאל בשאפתנות שגררה אותו לנקוט אמצעים בלתי מקובלים, כדי לגרוף עוד ועוד הון, בעוד שבעלמה מעניין העובדה, כי הבורסה מלאה הפתעות וסכנות.

הוא טוען, כי דרכו של רפאל עמדה בניגוד למסורת המשפחה שאותה ייצג כאשר היה מנהל הבנק במשך 25 שנים מ-1945 עד 1970, הארי רקנאטי נאלץ לעזוב בגלל הסכסוך עם רפאל ואחיו האחרים. דניאל שנפטר ב-1984, ויעקב, ולדבריו, רקנאטי דיסקונט אינו דיסקונט.

רפאל רקנאטי חושב אחרת. הוא טוען, כי מתחילת קיומה של קבוצת דיסקונט, החברה המשפחתית הגדילה השקעותיה ולא מכרה מניות לא כשהיו בשפל ולא כשהיו בשיא. „מעולם" קובע רפאל רקנאטי „לא ביקשה המשפחה ולא קיבלה הגנה למניותיה כפי שקיבלו על האחרים במסגרת הסדר המניות הבנקאיות".

בנק דיסקונט שנשאר הבנק המשפחתי היחיד, נוסד על ידי אב המשפחה ליאון רקנאטי שעלה לארץ מסלוניקי בשנת 1935. דיסקונט הצליח לרכז בראשית דרכו את כספיהן של המשפחות הספרדיות הוותיקות בארץ כמו משפחת קרסו, אלבו, בורלה, ואחרים. שראו בליאון רקנאטי (מיסייה ליאון, כפי שקראו לו) אדם שאפשר לסמוך עליו. ליאון נפטר בשנת 1945 ואת מקומו מילא הבן הבכור הארי שניהל את עסקי הבנק עד 1970, הוא שהקים את חברת ההשקעות של דיסקונט. הארי תבע בספרו, שבני משפחת רקנאטי יפצו מרכושם את כל בעלי המניות שהפסידו מכספם במפולת מניות הבנקים בסוף 1983. כאשר עזב הארי עבר הניהול לידיו של דניאל רקנאטי עד שהלך בשנת 1981. הוא שהוביל את הבנק והפך אותו למכשיר כלכלי מצליח: ברכישת בנק ברקליס, פתיחת סניף בניו-יורק ויסוד חברת אי.די.בי. כחברת אחזקות בנקאיות. רפאל שהחל לנהל את הבנק ב-1981 נקרא לתפקידו מהחטיבה הניו-יורקית והשתתף בצורה פעילה בכל פעילויות הויסות של המניות. „בשיתוף פעולה" לדבריו של רפאל עם משרד האוצר. הוא קובע שבהיותו ראש המשפחה, הוא אינו יכול להסכים לסילוקו שכן משמעותו — הוצאת משפחת רקנאטי מבנק דיסקונט, ולכך אינו יכול להסכים.

רפאל רקנאטי מופיע בהודעתו כמו לואי ה-14 שהציג עצמו „הבנק זה אני". האמנם משפחת רקנאטי השולטת בבנק דיסקונט מחזיקה בו ב-40 אחוז ממניות השליטה אך רק ב-15 אחוז ממניות ההון, כל השאר בידי הציבור. הסדר המניות כלל את המניות שבידי הציבור שערכן כ-1.2 מיליארד דולר. לולא ההסדר היה הבנק מתמוטט וספק אם בלעדיו היה לרפאל העוז לדבר בלשון מתיהרת כפי שהוא מדבר כיום בהודעתו. שווי מניות המשפחה הוא יותר מ-600 מיליון דולר, ואף אם ימכרו במחיר סביר אין בהם כדי לפצות את מחזיקי המניות הנפגעים. שולטת על שורה ארוכה של בנקים כמו ברקליס דיסקונט, מרכנתיל בנק, דיסקונט בנק ניו-יורק, בנק באורוגוואי, דיסקונט למימון התעשיה, אי.די.בי על שלוחותיה. הבנק וחברותיו שותפים במפעלי נייר חדרה, ארגמן תעשיות, אלקו, אלרון, אלסינט ושורה ארוכה של מפעלים — כל אלה הן חברות הנסחרות בבורסה, וכבאלה רוב מניותיהן הם בידי הציבור. האדון רפאל רקנאטי מיתמם ומשים עצמו שליט כל יכול כמו אם יאולץ להתפטר כפי שדורשת ועדת בייסקי לא הכל יתמוטט רק השושלת.

יש לזכור כי חברי השושלת קיבלו את השכר הגבוה ביותר בישראל עבור „עמלם" כ-1.5 מיליון דולר בשנה. היינו כל אחד משלושת בני השושלת המנהלים רפאל רקנאטי, אהוד (אודי) רקנאטי וליאון קבלו 500 אלף דולר כדמי ניהול. כלומר אין לרחם על „העשירים המסכנים".

חיים מרגלית

טור החדשות

400 אלף דולר הושקעו ברחבת „תעמל" במזרע

400 אלף דולר הושקעו בהרחבת מפעל „תעמל" של קיבוץ מזרע. מפעל זה עוסק בתחומי השינוע, ציוד למוסכים, מעליות משא, מתקנים לנכים. ההשקעה החדשה נעשתה כולה בהקמת אגף חדש לחריטה אוטומטית וכן בהקמת מחסן ממוחשב. במפעל מתכננים גם הרחבה נוספת במשרד הטכני, ומחלקת בקרת איכות. „תעמל" בודק בימים אלה עיסקה לייצור ושיווק מכבשים לכבישת שמן דקלים לניגריה. המכבשים הללו מיועדים למשקים משפחתיים, והם יחליפו את הצורך בהעברת עצי הדקל לנקודת איסוף כדי לבצע שם כבישה ומיצוי של שמן הדקלים. המכבשים למשקים המשפחתיים, יוזילו את הוצאות הייצור של שמן הדקלים. את ההזמנה קיבל המפעל באמצעות אנשי „כנור" הפועלים בניגריה.

א.ש.

כספי התמלוגים שתקבל „טובורג" הדנית מטמפו יועדו לצדקה... בישראל

חברת „טמפו" תשלם תמלוגים של 200 אלף דולר בשנה למפעלי טובורג, תמורת הזיכיון שקיבלו לייצר בישראל את הבירה הדנית.

משה ברנשטיין מנכ"ל מפעלי „טמפו" מסר, כי החברה הדנית לא תוציא את הכספים מישראל והכספים יועדו למטרות צדקה. (לדבריו לא לארגונים פוליטיים או דתיים).

יש לציין, כי מפעלי טובורג שייכים לארגון של הכנסיה בדנמרק, והחברה מייעדת את כל רווחיה למטרות צדקה.

משה ברנשטיין מסר עוד, כי חברתו מתכוונת לפעול למחיקתן של מניות „טמפו" מהמסחר בבורסה. כיום נסחרות בבורסה כ-7 אחוזים בלבד ממניות החברה, והחברה שוקלת לצאת בהצעת רכש, ולרכוש את המניות מהציבור על מנת למחקן מהמסחר.

בקרוב תעביר החברה את מפעל המשקאות הקלים, הפועל כיום בחולון לנתניה. ההשקעה בהעברה זו מסתכמת במיליון דולר.

בעקבות העברה זו יפוטרו כ-150 עובדים מבין 300 העובדים במפעל המשקאות הקלים בחולון, רובם בני מיעוטים. למפוטרים הובטחו מענקים מוגדלים של 190 אחוז.

מכירות החברה יגיעו השנה ל-63 מיליון דולר, לעומת 80 מיליון דולר בשנה שעברה.

א.ש.

גלגלי הבורסה

ירידות במניות; ביקושים לאג"ח

אתמול ירדו כל מודדי השערים של המניות. ערך השוק של המניות ההשתתפות ירד ב-0.78% ושל מניות ההסדר — ב-0.48% הירידה הגדולה ביותר — 5.08% — נרשמה במדד האופציות של נדל"ן. במניות ההסדר עלה ההיצע ל-2.1 מיליון ש"ח. בשוק איגרות החוב הסתכמו עודפי הביקוש ב-8 מיליוני ש"ח. מזה 5 מיליוני ש"ח בצמודות למדד ומיליון ש"ח בצמודות למט"ח.

הציבור הוציא אתמול מיליון ש"ח מקרנות נאמנות המתמחות במניות. בקרנות ה„סולידריות" היה איזון בין הפדיונות לבין ההשקעות.

בדולר השחור חלה ירידה נוספת ומחירו נע בין 1.570 ל-1.575 ש"ח.

במילוות קצר מועד הסתכם כל המחזור ב-192 אלף ש"ח. התשואות השנתיות נעו בין 1.44% ל-1.55%, ל-4 סדרות — ל-8, 22, 57 ו-71 ימים — לא הוגשו פקודות.

בשוק המניות ירדו אתמול 168 שערים, לעומת 90 שעלו ו-100 שנשארו בלי שינוי. ב-64 ני"ע היתה אתמול הפסקת מסחר, 33 שערים ירדו ב-5% ויותר ו-9 עלו ב-5% ויותר. נרשמו 2 „קונים בלבד" ואף לא 1 „מוכרים בלבד".

המחזור בשוק המניות ירד אתמול ל-4.7 מיליון ש"ח. מזה 1.8 מיליון ש"ח במניות ההסדר.

במניות ההסדר נרשמו אתמול רק ירידות שערים (ב-%): אי.די.בי רג' — 0.5, אי.די.בי.ב' — 0.3; אגוד רג' — 0.8; דיסקונט ב' — 0.5, דיסקונט א' — 0.3; מזרחי ש' — 0.6; פועלים מב' — 3.4; פועלים ש' — 0.5; פועלים מ' — 0.7; כללי — 0.5; בל"ל — 0.5.

במניות הבנקים המסחריים שמחוץ להסדר עלתה הספנות 0.5 ב-0.5%. לעומתה ירדו ב-1% הספנות 0.1 — 4.9; הבינלאומי — 0.1.

במניות ההשתתפות בלטה ביותר הירידה ב-20% ב„ברוקר אופ".

ב-10% ירדו המניות: כנס, רונגוכין 1, אלקו 0.25; חמישה יוד. לעומתן עלתה זיקה 5 ב-10%. המסחר ב„כלל מחשבים" התנהל אתמול תוך התרת תנודת שער בלתי מוגבלת כלפי מעלה. שערן עלה כ-8%.

● „עלית" פירטה את מקומות העבודה של הדירקטורים החדשים שלה: 1. שלום פדרמן, יו"ר מועצת המנהלים של „סוגת (1976)", 2. לודוויג ג'סלסון, נשיא ויו"ר מועצת המנהלים של חברת „פיליפ ברודרס" בארה"ב ודירקטור בחברת „סולומון אינק." בארה"ב, 3. בנימין אורד, חקלאי, 4. מאיר שני, מנכ"ל „כלל" חברה לביטוח ובשנה האחרונה עובד ב„כלל" בארה"ב.

● קונצרן בליל חדל להיות בעל ענין בחברה „פוליגון" מצבעת טכסטיל חוטה.

אלחנן הורוביץ

בעריכת עלינא תורי

מפוף ומשם

אורחים

כמה סיבות טובות לראות את „ג'טרו טול"

מאת עופר ניר

סיבה ראשונה: משום שכל מי שגדל על מוסיקת הרוק של שנות ה־60 וה־70 לא יכול להרשות לעצמו להחמיץ את ההופעה הזו, לו רק מטעמי נוסטלגיה.

סיבה שניה: אלבומים כמו „ריאת־מים", „עמור", „לחיות בעבר", „עבה כלבנה", „מחזה תשוקה" ועוד ועוד. „ג'טרו טול" תשמיע קטעים מתוכם.

סיבה שלישית: להיטים מוכרים כמו „לחיות בעבר", „מהומה בג'ונגל", „זקן מרי לרוקנ'רול", צעיר מכדי למות", „בורה" ושל באך, בעיבוד של איאן אנדרסון, „הבטחת המכשפה" ועוד.

סיבה רביעית: נגנים מעולים: מרטין באר בגיטרה, דייב פג בבאס, פיט ויטס על קלידים ודרין פרי בתופים.

סיבה חמישית ושהיא, בעצם, הראשונה: איאן אנדרסון. אנדרסון ישיר, יחלל, ויהיה אנחנו מקווים — כאריזמטי, כמו בראשית שנות ה־70. אנדרסון, כבר בן 39, הוא הקים את „ג'טרו טול" (יש לבטא „טאל", אבל למי איכפת?!) בשנת 1986. ההרכב המקורי כלל, מלברו, את קלייב בנקר, גלן קורניק ומיק אברהמס. מאז ועד היום השתנה ההרכב הזה פעמים רבות. מרטין באר הוא הכי ותיק. אל אנדרסון הצטרף בשנת 1971.

סיבה שישית: החליל. אנדרסון הפך את הכלי הזה לחלק אינטגרלי מהרכב־רוק. הוא עשה זאת בלי בושה ובלי חשש. את הכלי, אגב, קיבל לאחר שהחליף תמורתו גיטרה. הבונוס היה מיקרופון. אנדרסון, אומרת האגדה, חיפש כלי־נגינה שקל לסחוב אותו בתיק.

על הבמה עומד אנדרסון כמו ליצן־חצר בתנוחת חסידה, רגל על ברך. כשאינו מחלל, הוא שר בקול סדוק לא „יפה", אבל בעל קסם פראי. כיעור יפהפה. מי שאוהב, אוהב מאוד. מי ששונא, שונא בכל לב.

סיבה שביעית: כי חם. ההופעה בפארק הירקון, באוויר הפתוח. החופש הגדול מגיע וממילא לא מציעים לנו להקות צעירות יותר. נתראה בפארק הירקון ב־30 ביוני.

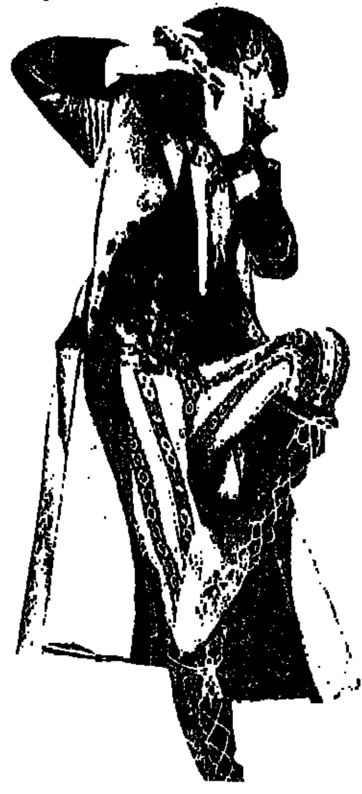

איאן אנדרסון (בשנות השבעים המוקדמות). מוקיון מטורף

ג'והן מרטין מגיע „חתיכה אחר חתיכה"

מאת עמית רוט

ג'והן מרטין יפתח את המופע של „ג'ירו טול" בפארק הירקון בעוד שבוע. בתזמון מושלם הוציאה „הד ארצי" את תקליטו האחרון — „חתיכה אחר חתיכה". עוד שבועיים יש סיכוי שנבירו אותו. סוף־סוף בארץ.

מרטין הוא התשובה האנגלית לאומני פולק־בלוז־ג'אז. כמו טים הרדין המנוח. אומנים בעלי נטייה לזרם המרכזי של הפופ־רוק. כמותם, לא זכה מרטין להצלחות מסחריות מסחררות. עם זאת, במשך 20 השנה האחרונות הוא זוכה כמוסיקאי להערכה רבה. הוא מוציא תקליט בכל שנה.

קולו חם, גרוני מאד, והמוסיקה שלו הולכת ונעשית יותר ויותר מהוקצעת וסטייליסטית: מרטין שיצר בעבר פולק טהור עם גיטרה אקוסטית בלבד התפתח שלב אחרי שלב, שנה אחרי שנה, ותיזמר את עצמו ביותר תיחכום ויעילות, תוך גילוי אינסטינקטים של מוסיקאי ג'אז. ההגשה המיוחדת שלו וכשרון הכתיבה עושים אותו לאומן מיוחד. בהעדרם של טים הרדין וטים בקלי הגדולים הוא מספק את הצורך הנואש למוסיקה „מבוגרת" ואומנותית, שהיא גם קליטה ומסחרית.

בהופעתו בארץ יפגין עם ארבעת נגניו (מרטין מנגן בגיטרות), את יכולתו למוסיקה של ימינו.

ג'והן מרטין מתבגר עם השנים אבל לא מורקן. ממקום מושבו בסקוטלנד הוא ממשיך ליצור את המוסיקה שלו עם אותם התכנים רק בצבעים שונים. ההופעה תהיה אחת מהאחרונות בסיבוב ההופעות שערך בשלוש יבשות מאז צאת התקליט בפברואר.

כדאי לשמוע את התקליט (ואת הקודמים לו שיצאו בחו"ל) וללכת להופעה בפארק הירקון ב־30/6. מרטין, לעיתים רחוקות מאכזב.

מספרים מדברים

אחים (עשירים) לנשק

להקת „דייר סטרייטס" 55 שבועות בראש

השיגו של מייק אולדפילד (58 שבועות) ועשויה גם להגיע להישגה של להקת „החיפושיות" (62 שבועות). סיימון וגרפונקל שהו לא פחות מ־92 שבועות רצופים בין עשרת הראשונים, הישג חסר תקדים.

בשלב זה, מן הסתם, אתם נזכרים בתקליטים כמו „החומה" של פינק פלויד או „עטלף מן הגיהנום" של מיטלוף ומבקשים לדעת מרוע נעלמו מן הרשימה. ובכן, לא נעלמו. פשוט, לא שהו תקופה ארוכה כל כך בין עשרת הראשונים, אף על פי שכיבדו בנוכחותם את השלבים הנמוכים יותר. מיטלוף, למשל, החזיק מעמד יותר ממאה שבועות רצופים במצעד, אבל לא בין עשרת הגדולים.

נחזור אל „אחים לנשק". מאז ראה אור, במאי 1985, נמכר תקליט ביותר מ־13 מיליון עותקים ברחבי העולם, חמישה מיליון, בארצות־הברית לבדה. בבריטניה נמכרו כשני מיליון עותקים ובאוסטרליה, 600 אלף עותקים. „אחים לנשק" הגיע למקום הראשון במצעד המכירות, בלא פחות מ־22 מדינות. „אחים לנשק" הוא גם הקומפקט־דיסק הנמכר ביותר, מתקרב למיליון עותקים.

„אחים לנשק" שהה 14 שבועות רצופים בראש המצעד הבריטי; תשעה שבועות בראש המצעד האמריקני; 34 שבועות בראש רשימת רבי־המכר באוסטרליה. „אחים לנשק" נמכר, מדי שבוע, בכ־25 אלף עותקים, ברחבי העולם. התכנסות המיירות, כשני מיליון לירות־סטרלינג! למארק קנופלר, כותב השירים הסולן.

עד עתה יצאו חמישה תקליטים מתוך „אחים לנשק", רק „מותחך" של מייקל ג'קסון מקדים את „אחים לנשק" בתחום זה, אבל מי יודע, זה עשוי להשתנות עד האלבום הבא של „דייר סטרייטס".

מאת עופר ניר

מה משותף ל„גשר על מים סוערים", „עמסנים טבעתיים", „אנא הנעימי לי" ו„צלילי המוסיקה"? לכאורה אין כל קשר אבל למעשה, כולם חברים במועדון המכובד של תקליטים ששהו יותר משנה בין עשרת הראשונים במצעד המכירות בבריטניה. כעת נוסף עליהם תקליט חדש „אחים לנשק" של להקת „דייר סטרייטס" שהלישותה לא מכבר, את

מה חדש?

קונצרט נגד אפרטהייד

מאת עופר ניר

„איי.איי.איי", אמנים נגד אפרטהייד, גוף המאגד מוסיקאי־רוק בריטים שוללי ההפרדה הגזעית, יביע את מחאתו נגד משטר החירום שהושלט לאחרונה בדרום־אפריקה, באמצעות מופע פתוח, חינם אין כסף, שיתקיים בלונדון, ב־28 ביוני.

המופע הוא שיאו של יום גדוש פעילות אנטי־אפרטהייד. יום שיכלול עצרת־מחאה בהייד־פארק ומצעד ברחובותיה של לונדון, עד לשטח המופע, בקלפהאם. ג'רי דאמרס, איש להקת „ספשלז" שכבר הביעה את מחאתה לפני שנים אחרות, בשיר „נלסון מנדלה", אמר כי הוא מקווה שכל מי שיגיע למופע ישתתף קודם במצעד ובעצרת. דאמרס הוסיף כי מופע זה עלול להיות אחרון מסוגו, בגלל חוק חדש שיאסור קיום אירועים כאלה, מטעמים של בטחון הציבור.

בין האמנים שיופיעו: סטינג, בוי ג'ורג', הלן טרי, דייויד גרנט, יו מסקלה ומרווין אנדרסון ואחרים. חלקם ישירו, אחרים יסתפקו במתן תמיכה במתנגדים לאפרטהייד.

„בלמאנש" — פירוק

ניל ארתור וסטיבן לסקומב, המצמד הנודע „בלמאנש", החליט להתפרק. „בלמאנש" זכה בכמה להיטים, המוכר מכולם „לחיות על תקורה" (שחלק ממנו משמש כאות הפתיחה של החדשות בטלוויזיה בערבית), אבל איבדו הרבה מן הפופולריות שלהם בשנים האחרונות. הפירוק היה רק שאלה של זמן. חשבתם שהיא שכחה אותנה מרונה בתקליט חדש. עוד אחד לרשימה. הפעם מדובר בקטע מתוך אלבומה החדש. שעדיין לא הגלה, השיר נקרא „אבא לא מטיף", ומרונה הזה שותפה בכתיבתו ● „ביטו טולין יגיע ארצה" כשבאמתחתם תקליטון חדש, שיצא בקרוב בימים אלה. מדובר בשיר, שיתוף־פעולה בין ליבין דייויד פלמר. מתוך סדרת טלוויזיה בריטית הנקראת „דמם של הבריטים".

„בלמאנש" – שאלה של זמן

תקליטים

מרווין ג'יי — השירים שטרם פורסמו

מאת עמית רוט

מה שהתכוונו להגיד בכיתוב העברי על עטיפת התקליט הנהדר, הוא: ש־11 השירים שבו לא פורסמו בעבר, ולא יצאו בתקליטים.

דמותו של מרווין ג'יי בטווה אצילית, משקיפה מתוך העטיפה הוורודה לבנה, שתואמת את צבע העיבודים בתקליט. מרווין ג'יי שהיה מגדולי המלחינים של המוסיקה השחורה בכל הזמנים, נרצח לפני שנה על־ידי אביו בעשור הרביעי לחייו. ג'יי, מתקדם ומורה, בדרכו שלו, עשה זאת תמיד במסורת של מיטב המוסיקה השחורה.

התקליט הנוכחי מציג את ג'יי כ„ילד טוב" (יחסית) עם שירים קונוונציונאליים יפהפיים ותיזמור עשיר מאוד. אין כאן קריאות־תגר כמו ב„ריפוי מיני" ואין ריתם אנד בלוז סוחף כמו ב„שמעתי את זה דרך שמועה".

הוא אינו קטיפתי כמו נוט קינג קול, או כמארי ווטרס אבל בקולו ובעיקר במוסיקה שלו מהדהדים שני אלה ביחד עם כל ההרגשה שעל בסיסה נולדה המוסיקה האמריקאית מזמננו שהרוק והג'אז לא היו קיימים בלעדיה.

מרווין ג'יי, שהיה אחד מאלה שהובילו את הדרך, נהנה בתקליט, שיצא לאחרונה בארץ מהדרך שהראו לו אחרים. מומלץ.

קולנוע בתקליטים

מאת עמית רוט

„התחלות ראשונות" – ABSOLUTE BEGINNERS „שברון חושים" – 9½ WEEKS „בעקבות אוצר הנילוס" – THE COST JEWEL OF THE NILE. שלושה תקליטים שלקוחים ממסי הקול של הסרטים הנ"ל, יצאו לשוק על־ידי סי.בי.אס. במקביל להקרנתם בבתי הקולנוע.

מוסיקה מפרסמת סרטים טוב לפחות כמו שסרטים ממקרים תשומת־לב במוסיקה שמופיעה בהם. התקליט היחיד מבין השלושה שנראה ונשמע מגובש כיאה לתקליט „אמיתי" הוא „9½ שבועות" „שברון חושים").

המוסיקה בסרט רצה ביחד עם הזיונים האינטנסיביים ומלאכת האהבה. היא יותר מסוגננת מאשר להוטה. צדו השני של התקליט טוב מאוד אם שיר מצויין של ג'ון קוקר („את יכולה להישאר לבושה בכובעך" שכתב רנדי ניומן), קטע של המתופף של „פוליס־סטיוארט) קופלנד, שיר חשל, ותלוש של „דיוך" ופנינת התקליט של „יוריתמיקס" — (העיר הזאת לעולם אינה ישנה"). צד א' חלש יותר אבל יש בו גם קטעים טובים כמו „שחור על שחור" של דאלבלו ושירים של ג'והן טיילור, לוכה, קורי הארט וסולו „רוקסי מיוזיק" (לשעבר) בריאן פרי.

„התחלות ראשונות" מכיל את דייויד בואי, שארדי (SADE) ה„סטייל קאונסיל", ריי דייויס (מה„קינקס") גיל אוונס (המתזמר לשעבר של מיילס דיויס) להקת „וורקינג וויק" ועוד...

אוסף השירים, שמנסה להזכיר את אווירת ימי הווספה והחצאיות הקצרות, כולל את ביצועו של בואי ללהיט שנושא את שם הסרט ואת שירו של ריי דיוויס הגדול — „חיים שקטים". את שאר השירים הנוסטלגיים אפשר לשמוע, אבל עדיף ללכת ולראות את הסרט שורבה מהמבצעים הנ"ל מופיעים בו כשחקנים. פס הקול השלישי — „בעקבות אוצר הנילוס" משמש סרט הרפתקאות אך יש בו גם מוסיקה שמתאימה למה שהולך היום בתעשייה: פאנקי־רוק מהוקצע ובמקרה הזה מבוצע היטב. „בשהחיים נעשים קשים, הקשים מתחילים לחיות" של בילי אושן הוא הלהיט הגדול. בתקליט שאר השירים שמלווים את הרפתקאותיהם של הגיבורים מייקל הוגלאס וקטלין טרנר — יכולים להצליח בעתיד, הם לא נופלים מכלום מאלף שירים אחרים שהצליחו.

בזמן הקרוב כמעט לכל סרט יהיה פסקול מלא בסוף שאפשר להוציא על תקליט. להשמיע ברדיו ולראות בוידאו. תואת יהיו היתרונים שיינצלו מה„פורמולה" הזאת סרטים כמו „שואה", ו„סרט אילם". אני מקווה.

מה ● מתי ● היכן

חוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
הועדה המקומית לתכנון ולבנייה נס־ציונה

הודעה לפי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבנייה תשכ"ה־1965

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבנייה נס־ציונה בקשה להקלה באחוזי בנייה בחלקה 201 בגוש 3637.

הקלה מבוקשת באזור מגורים ג' שנו מותר לפי התכנית המיתאר נס/1/1 בחמש קומות, מבקשים להתיר בנייה 119%...

כל מי שיש התנגדות מאיזו סיבה שהיא על הבקשה, יואיל להגיש לוועדה המקומית תוך 15 יום מהיום של פרסום הודעה זו לאחר מועד זה תובא כל הבקשה ולבנייה הוא תחליט בענין.

ניסן קריספין
יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה

חוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה

תל־אביב־יפו

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965

לאשור שמוש חורג

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אשור לשמוש חורג למשרד לתקופה של 5 שנים מאישור תכנית „ג", ברחוב מלצ'ט 49 גוש 6904 חלקה 143/3, תיק בנין 0361־049.

כל בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אשור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, שד' בן־גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון.

ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

י. כספי, סגן ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו

מדינת ישראל
חוק התכנון והבניה
תשכ"ה־1965

מרחב תכנון מקומי

הגליל המרכזי

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז הצפון ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה, הגליל המרכזי שברחוב לוחמי הגיטאות 10, עכו, מופקד שינוי תכנית מפורטת תשריט תכנית מפורטת מס' 5593 שינוי לתכנית מפורטת מס' 3318 — כפר תעשייתי, קורנית, ביחד עם התשריט המצורף אליו.

אלה הם השטחים הכלולים בתכנית:

גוש 17679 חלקה 3, מגרשים 32,31.

עיקרי מטרת שינוי התכנית: שינוי יעוד במגרשים 32,31 ובשטח הירוק הצמוד אליהם שמעודים למבני צבור לצורך הקמת מעון יום.

כל המעונין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל המעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית, וכן שנודע הועדה המקומית שמרחב התכנון שלה כלול בתחום התכנית או גובל אותו רשאי תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה.

תאריך: ג' בסיון תשמ"ו
10.6.1986

עמרם קלעג'י
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הצפון

חוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה

תל־אביב־יפו

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבנית תשכ"ה 1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אשור להקלה לתוספת בניה 6%.

ברחוב פרואה מס' 7 גוש 6625 חלקה 596. תיק בנין 07־0851.

בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אשור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתבתו המדוייקת וטלפון.

ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

י. כספי
סגן ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו

הוועדה המקומית לתכנון ולבנית

נתניה

ניתנת בזה הודעה כי לוועדה הוגשה בקשה לאישור תוספת/בנית מגורים לבית על חלקה 61 בגוש 8232, רח' יהושע בן־נון בחריגה. כהקלה: 0.30 ס"מ בקוי בניין צדדי ו־0.30 ס"מ בקו בניין אחורי ושתי יציאות לגג של 6% בנייה.

את התכנית מס' 6845 תיק 242/86 ניתן לראות במשרדי הוועדה.

התנגדויות אפשר להגיש משך שבועיים מיום פרסום מודעה זו.

י. אלרואי
יו"ר הוועדה המקומית

חוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה

תל־אביב־יפו

הודעה לפי סעיף 149 לחוק ותכנון והבניה תשכ"ה – 1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אישור להקלה לסגירת מרפסות ברח' שדרות רוטשילד 69, גוש 6919, חלקה 4, תיק בניין 3/008/069.

בעל קרקע או בנין המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אישור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון לבנייה תל־אביב־יפו, שד' בן־גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון.

ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

י. כספי, סגן ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבנייה תל־אביב־יפו

חוק התכנון והבניה, התשכ"ה 1965
ירושלים

מרחב תכנון מקומי

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מתאר מקומית.

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה התשכ"ה 1965 כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז ירושלים ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה ירושלים, הופקד ביחד עם התשריט המצורף אליו, שינוי לתכנית מתאר מקומית הנקראו: תכנית מס' 3536, שינוי מס' 1/84 לתכנית מס' 974.

ואלה השטחים הכלולים בשינוי התכנית:

ירושלים, אזור תעשיה תלפיות, רח' פייר קניג מס' 20 פינת רח' רבקה גוש 30002 (בהסדר) חלקה 45, הכל עפ"י הגבולות המסומנים בתשריט בקו כחול.

עיקרי הוראות התכנית:

א. קביעת קווי בנין לבניה תת־קרקעית ועל־קרקעית של 3.0 מ', לכוון רח' פייר קניג, וקביעת הבינוי בהתאם לנספח.

ב. קביעת הוראות בנין והריסת מבנים.

כל המעונין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל. כל המעוניין בקרקע בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן כל הזכאי לכך עפ"י סעיף 100 לחוק, רשאי תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה. רח' מהנדס העיר, רח' הלל 23, ירושלים.

5 ביוני 1986
כ"ז אייר תשמ"ו

ר. לוי
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז ירושלים

טלוויזיה

08.15 חשבון משוט ו' — שברים שקולים. 08.40 בלי סודות — שורוק 4. 09.00 אנגלית ה'. 09.20 מרעי הטבע ה"ר — 1. שינה 2. לשחק בביטחה. 10.30 תגיל הרך — רחוב סומסום. 11.15 חשבון ה' — בין המספרים הרציונליים. 11.30 גיאוגרפיה י"ט' — החיים במרינות הרי הרוקי. 12.00 ארץ מולדת — בין תורכיה לבריטניה. 14.00 הקוקיה — סרט המתאר את אורחות חייהן של הקוקיות. 14.25 לורל והרדי. 14.45 SPORT— HELLO ISRAEL 15.00 SPOTS רחוב סומסום — אלברט מחפש עבודה — „הסבר מניך לתייר" — קיפי מקבל פני תיירים המגיעים לרחוב סומסום. 15.30 קשת וענן — מורי סאלם — פרקים מתולדותיהם ואורחות חייהם של יהודי תימן מתגלמים בשירתו המגוונת של רבי שלום שבזי. 16.05 פרפר נחמד — להיות מישהו אחר — תינה מלאה בנרים ישנים, עוזרת לעפרה ולדודו להפוך עצמם למישהו אחר. 16.15 דיק טרפין — פרק 20 לוכד הגנבים — לורד פורדינגהאם מציע 500 גיני למי שילכוד את ריק טרפין. קפטן ספייקר מציע את עצמו למשימה. 17.00 ערב חדש — מגזה רפי רשף. 17.30 „וגב לחדשות" — עם האריה דמו, הארגבת תכלת והקוף פיפס. 18.00 „תחלת רגליים" — סדרת הרפתקות בריונית לנער פרק תשיעי: ניסיון ההימלטות מן התלתדגל האימתני מביא את הנערים אל חוותה של משפחת וישו מרובת הבנות. השהייה שם מתגלה כנעימה רוואקא. אך שוב גובר החשש מפני הסגרה אפשרית. 18.30 קיצור החדשות (ערבית). 18.32 „בינה מלאכותית" — סרט תעודה — כמסיבת עיתונאים בטלוויזיה משתתף רימונד קורצוויל, אחד מבכירי המומחים, ממציא, חוקר ויזם בתחום הבינה המלאכותית. הוא מציג שתיים מהמצאותיו: מכונת קריאה לעיוורים וסינתסייזר. כמו כן הוא עונה לשאלות עיתונאים ומשתתפים אחרים מאירופה ומישראל. 19.30 חדשות (ערבית). 20.00 כותרות מבט. 20.02 „משפחה במבחן" — סדרה משעשעת הפרק החמישי: „העבודה של פיש" לאחר שנכפתה עליו פרישה מעבודתו ארוכת־השנים במשטרה, פיש מחליט לעבוד כשומר לילה. 20.30 „בולבוטק" — מגזין לצרכנות ולאיכות חיים. 21.00 מבט לחדשות. 21.40 מבט שני. 22.20 „תפילת ערב אחרונה" — דרמה אנגלית. 23.25 „גלריה" — תכנית העוסקת באמנויות. בארץ ובעולם הפעם: סיכום פסטיבל ישראל, ירושלים 1986. בתכנית קטעים מהמופעים הבולטים בפסטיבל, ראיונות עם אמנים ועם קהל וביקורת על המופעים. משתתפים חברי המערכת: שוש וייץ, רונית לנר וחנוך רזן. מנחה: כרמית גיא. 00.05 „פסוקו של מקום" — מבט אל נחל ציון הנזכר בפרשת השבוע כתב: אהרן כיה. חדשות.

רדיו

קול המוסיקה

06.02 „צלילי בוקר" 07.07 „בוקר טוב" – אלבניס: מיורקה, אלבניס: קריס, וילה לובוס: כורו מס. 1. 07.30 „שחרית מוסיקלית": באמורטייה: סונטה מס. 2 לבסון וקונטינואו; ניקולס לנץ: קונצ'רטו מס. 2 כדו מזור לצ'מבלו וכלי קשת; מגרלסון: רביעייה כמי מינור לפסנתר וכלי קשת; ליסט: „אלגיה הרואית" פואמה מס. 8; ברטוק: קונצ'רטו מס. 2 לכינור ותזמורת. 09.30 „קונצרט בוקר": ארטולד בקס: הפואמה הסימפונית „יערות נובמבר"; באך: פרלוד, פוגה ואלגרו; היידן: רביעייה כסי במול מזור, לכלי קשת; ברליוז: „הגות ודתית" מתוך „טריסטיה" 1 בטהובן: קונצ'רטו מס. 1 בדו מזור לפסנתר ותזמורת; סואר פרנק: הפואמה הסימפונית „פסיכה". 11.57 „מגישים שיר". 12.05 „מוסיקה קאמרית" – בטהובן: רביעייה כלה מזור; ברטוק: רביעית כלי קשת מס. 4. 13.00 „קונצרט צהריים" – סקרלטי: סונטה ברה מזור; הציוריאן: קונצ'רטו לפסנתר ותזמורת; בטהובן: שביעייה במי במול מזור; שוברט: סונטה בסי במול מזור, מן העיזבון. 15.05 „מגוף התקליטיה". 16.80 „קונצ'רטו מגוהה" – מוצרט: קונצ'רטו לכנור ותזמורת מס. 13 היידן: סימפוניה מס. 100 „הצבאית"; שוברט: סוטינטה מס. 1 ברה מזור; ברליוז: „הארולד באיטליה" אופ. 16 לויולה ותזמורת; ברטוק: קונצ'רטו לתזמורת. 18.80 „אתנתא" – כשידור חוזר (8.11.84). אני שרוך – כנור / גלינה זוניס – מסנתר, הגרל: סונטה מס. 4 ברה מזור; י. דורסמן: סונטה (1970); פרוקופייב: סונטה כרה מזור; שימנובסקי: נוקטורן וטרנטלה. 20.05 „ערב טוב" – שוברט: מנגינה הונגרית ברו מינור; קודאי: מחולות מרוזק. 20.27 „מגישים שיר". 20.30 „מאולמי הקונצרטים שלנו" התזמורת הפילהרמונית הישראלית. מנצח: קורט מזור; סולנים: מנחם ברויאר – כנור, מרצל ברגמן – צ'לו; אלכסנדר וולקוב – פסנתר. מאוטו: כלח רוח; בטהובן: קונצ'רטו לכנור צ'לו ופסנתר ברו מזור; ברוקנר: סימפוניה מס. 3. 23.00 „ברק הברוק ורוסיני רונטס" (ש.ח.)

רשת א'

07.30 „היו שירים" – פזמונים ישנים ואהובים. 08.05 „הגנו" – עם גני הגיל. 09.05 „השיר לא תם" – שירים עבריים. 09.30 „ממגש" – מגוון לבעיות משפחה וחברה; כשידור זה. 10.30 „רדיו קל" – תכנית יומית בעברית קלה. 11.10 השידור היומי לבתי־הספר, שידורים לחינוך המיוחד. יועמן: כרמלה ארגן, הפעם: „הולכים לקולנוע". 11.30 „השלה ודעת לכל" – „קולות ישראל", בהדרכת ד"ר יוסף נגמי הפעם: „הקראים". 12.05 „עמצליל". הצהרון: „כבקשתך". 14.05 „לבם לבם לבל מאלעניין"

רשת ב'

07.00 „הבוקר הזה". 07.45 „יומן מכסיקו". 08.05 „סעו לשלום". 09.05 „ביקור בית" – עם רבקה מיכאלי. 10.05 „כל צבעי הרשת" – מגוון יומי. 12.10 „גל פתוח" – חדשות ופזמונים. 13.00 „בחצי היום" – חדשות ופזמונים. 14.05 „יש ענין" – עם גבי גוית. 15.05 „רגעי קסם". 16.05 „שירים ושעורים". 17.10 „יומן כלכלה". 17.30 „על מספרים ואנשים" – מגוון המשק והחברה. 18.06 „אצבע על הדופק" – שבועון בעניני בריאות ורפואה. 18.45 היום בספורט. 19.00 „היום הזה". 19.35 „עולם חדש" – מגוון חדשותי לעניני האדם וסביבתו. 20.05 פרקי חזנות „כבקשתך". 22.05 „עוד פעם אחת" – תכניות בשידור חוזר. הפעם: „הגס כריסטיאן אנדרסן" – כפל פנים של האומן. 23.05 „קפה ראשון" – חידונים מגוונים בהשתתפות המאזינים עם שמוליק רוזן.

גלי צה"ל

05.55 באמון מילולי – פינתו של אבשלום קור. 06.05 אוניברסיטה משודרת: מרד יצירה והתגלות תהליך היצירה. מרצה: פרופ' שלמה שוהם. 06.30 „מוקדם עיך" – מידע ומוסיקה לתחילתו של יום. עם לאה עוז. 07.07 תוספת בוקר – עם צביקה שפירא. 08.05 בוקר טוב ישראל – שעת אקטואליה יומית. 09.05 „אילה בוקר" – עם אלי ישראלי. 10.05 „הפסקת 10" – עם מיכל ניב. 11.05 „בכון לעכשיו" – עם רפי רשף. 13.05 „קשר רדיו – עם אברי גלעד. 14.05 „רו רה יומי" – עם דוכי לנץ ודני קרמל. 15.05 „פגישה יומית" – עם אורלי יניב. 16.05 ארבע אחרי הצהריים – שעה של שירים עבריים. 16.55 באמון מילולי – פינתו של אבשלום קור. 17.00 יומן גלי־צה"ל. 17.50 יומן ספורט. 18.05 שעת קלה על כלכלה – עם שמואל נחושתן. 18.40 משירי הלהקות הצבאיות. 18.55 הודעות לחיילים. 19.05 תוכנית מוסיקלית. 20.05 „זה קורה" – מגאזין המוזיקה של גלי־צה"ל. 21.00 מבט לחדשות. 21.30 אוניברסיטה משודרת: מרד יצירה והתגלות (ש.ח.). 22.05 על הדבש ועל הביזפאק. 23.05 „לילה לילה" — עם יואב קוטנר. 23.55 „שיחת חצות" — עם המשטטן פרופ' אוריאל רייזמן. 00.05 ציפורי לילה קלאסיות – עם חנוך רזן. 02.05 לא רוצים לישון — מוסיקה לשעות הקטנות של הלילה עם לאה עוז

– א. „צ'יטי צ'יטי בנג בנג" – והפעם: פרק שני. ב. „ילדי הבית המוזר" – 14.45 לילדים הגדולים. „חתול בשק" – ילקוט כליכו. 15.25 „השכלה ודעת לכל" – „היי, נואו נרבר אנגלית". 16.05 „עולם יהודי" – בין ישראל והתפוצות. 17.12 „מגישים שיר". 17.20 „האוניברסיטה הפתוחה" – „אתרים כחיפה" – סיור בהדרכת ד"ר יוסף בראצ'י והפעם: „הדר הכרמל – חיפה העברית". 18.06 „מנחת ערב". 18.50 פרקי היום בתנ"ך. 19.05 „שעור בתלמוד". 19.30 שידורים לעולים. 22.05 „שניכו ביחד וכל אחד לחוד" – ערב ומנחה: יובב כץ והפעם: קו פתוח לשיחה על נושאים לפי בחירת המאזינים עם ד"ר אביגייל גולומב וניצה אברבנאל.

קולנוע

תל־אביב

9.30 ,7.15 ,4.30
אסתר: תופשה מטורפת באירופה
אורלי: הבוסטונים 9.40 ,7.30 ,5
בית לסין: סנגראנגו 9.30 ,7.15 ,5
בן־יהודה: רכבת אל החופש 25.15
גת: שגעון של לילה
גורדון: סיפור אמיתי
דקל: רומן כברלין
דרייב אין:
להב משונן 10.00 ,8.00
סקס 12
הוד: תתיך, תתיך
מוזיאון תל־אביב: „שואה"
לימור חדש: 9½ שבועות של שכרון חושים 9.30 ,7.00
פאר: צעירים וקשוחים
סינמה 1: מקסי
סינמה 2: קאמורה
פאריס: מונטי פייטון בריאן כוכב עליון 9.30 ,7.30 ,4 ,2 ,12
רובונות ועמים 23.30

רב־חן:
חן 1: מרגלים שכאלה 9.45 ,7.20 ,5
חן 2: סלברור 9.40 ,7.25 ,5.00
חן 3: תרגיל לרופאים מתחילים 9.40 ,7 ,5
חן 4: כוכב על המסלול 9.40 ,7.20 ,5 ,1.30 ,10.30
חן 5: נאטי גאן 9.40 ,7.30 ,5.00 ,1.30 ,10.30
שחף: זכרונות מאפריקה 9.15 ,5.45
תל־אביב: מחנה שבויים
תכלת: נאריה 9.40 ,7.30 ,5
צוותא: סוסו של מילטון לוי 8.00

רמת־גן

ארמון: בעקבות אוצר הנילוס 9.30 ,7.15 ,5
לילי: מסירה 9.30 ,7.15
ארמון: מורשת הולקרופט 9.30 ,7.15
רב־גן:
גן 1: שגעון של לילה 9.40 ,7.20 ,5
גן 2: מסע עסקים של אבא 9.30 ,6.50 ,4.15
גן 3: בחר בי 9.40 ,7.30 ,5
גן 4: סיפור אמיתי 9.45 ,7.20

ירושלים

אדיסון: רכבת אל החופש 9 ,7.30 ,4.30
אורנע: כחום הגוף 9.30 ,7.30 ,4.30
בית אגרון:
הגונים 16.00
לילות לבנים 18.00
הכנור של פריצי 21.30
לילות לבנים 24.00
בנייני האומה: זכרונות מאפריקה 9.15 ,5.45
כפיר: 3 רווקים וילד 9 ,5.45
הבירה: תתיך, תתיך 9.30 ,7.30 ,4.30
מיטשל: נשיקת אשת העכביש 9.30 ,7.15
ממודין: נאריה 9.30 ,7.30 ,4.30

אורגיל: סנטוריה 9.30 ,7.15 ,4.30

חיפה

אימון: מה ראו עיני התחול 9 ,6.45 ,4.30
אורה: תשעה וחצי שבועות של שכרון חושים 9 ,6
חן: כשר הברזל 9.15 ,7
עצמון: שודדי השחקים 9.15 ,7.00 ,4.30
פאר: תופשה מטורפת באירופה 9 ,6.45 ,4.30
קרן אור המזרחש: מסע העסקים של אבא 9.00 ,6.30 ,4
רון: רכבת אל החופש 9.00 ,6.45 ,4.30
אספיר: מתנה סגורים 9.15 ,7.00 ,4.30
אורלי: קאוס 9 ,7

נתניה

שרון: רמו 9.15 ,7.00
סטוריה: גברתי המאמן 9.15 ,7.00

חולון

סבוי: זכרונות מאפריקה 9.00 ,6.00
מגדל: גבורתי המאמן 9.30 ,7.15 ,4.30
ארמון: בעקבות אוצר הנילוס 9.30 ,7.30

בת־ים

עצמאות: לילות לבנים 9.30 ,7.15 ,5

הרצליה

היכל: חלומות מתוקים 9.30 ,7.30 ,5.00
מלון דניאל: בהורה לעתיד 21.30 ,19.15

באר־שבע

חן: זיכרונות מאפריקה 9.15 ,6

חדרה

ורד חדרה:
צוחק מי ששוטר אחרון 9.30 ,7.15

תיאטרון

תיאטרוני ישראל

הערב, יום ג' 24.6

תיאטרון הבימה
נמר חברבורות: 20.30
הפרדס: 20.30
צ'כוב צ'כובה – בימרתף

התיאטרון הקאמרי
חוות החיות: 20.30
קסטנר – בת' חיפה: 20.30

צוותא
לתרבות מתקדמת

יום ג' 24.6 בשעה 20.30
המדרשה למחשבה סוציאלית
נושא חם
עיתון חי לצעירים:
על ירידת ווורדים

שרותים ● עזרה ● תחבורה

תורנות בתי־מרקחת

בת־ים
בת־ים – בלפור 45

חולון
ד"ר חורי – סוקולוב 70

ירושלים
קופ"ח – מרפאת רוממה, רח' המ"ג 28

נתניה
נאות שקד – מ. מסחרי אזורים

פתח־תקוה
קופ"ח כללית – חיים עוזר

רמת־גן
השרון – ירושלים 23

תל־אביב
אתנה – דיזנגוף 165
רימונה (שרו, זימן 16, נחלת יצחק

חיפה
חניתה – חניתה 22, נוה שאנן

תורנות בתי־חולים

תל־אביב והמרכז

● בית החולים ע"ש שיבא תל־השומר – כל המחלקות – כל השבוע.
● בית החולים בילינסון, פתח־תקוה – כל המחלקות – כל השבוע.
● בית החולים ע"ש רוקח, תל־אביב – בימים ב', ד', ו' – כירורגיה ופנימית. ילדים – כל השבוע.
● בית החולים איכילוב, תל־אביב – בימים א', ג', ה' שבת – כירורגיה ופנימית.
● בית החולים וולפסון, חולון – כל המחלקות – כל השבוע.
● בית החולים אסף הרופא – כל המחלקות – כל השבוע.

נתניה

● בי"ח לניאדו: נמצא בתורנות למקרים דחופים – כל השבוע, כולל שבת.

ירושלים

שערי צדק – ילדים, כירורגית, אורטופדית, עיניים
ביקור חולים – פנימית, נשים, א.א.ג.

עזרה ראשונה

עזרה ראשונה לשיניים שליד החחוד לרפואת שיניים בישראל

בתל־אביב – בימים א'–ה' בין השעות: 21.00—23.00, בלילות שבת ובערבי חג בין השעות: 18.00—24.00, בשבתות ובחגים בין השעות: 15.00—21.00.
הכתובת: רח' בר־כוכבא 49, טל' 284649.
בחיפה: רחוב תבור 26, קומה ג', טל: 523566.
פתוחה מדי יום ביומו, כולל ערבי שבתות, שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00 בערב.

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 24.00—9.00. אחרי חצות בתאום טלפוני בלבד.
דיזנגוף סנטר שער 3 (ליד המשביר) קומה א', טל' 285822, 294869־03.

מרכז מידע לקורבנות אונס
לרעננה והאזור השרון, טל' 032־32432 בימים א'—ה' בשעות 21.00—17.00.

עזרה ראשונה נפשית
ער"ן ירושלים — טל' 227171־02
ער"ן תל־אביב — טל' 261111־03
ער"ן חיפה — טל' 672222־04
ער"ן באר־שבע — טל' 418111־057
ער"ן נתניה — טל' 35316־053

סילוק מיטרדים
מוקד עת"א למקרים דחופים — טל' 106.

מוקד קופ"ח כללית

המוקד ימסור מידע טלפוני בימים א'–ה' 20.00–08.00, בימי ו' 15.00–08.00 טלפונים: 433500־03, 433500־03.
יד ביד – אוזן קשבת בטלפון לילד ולנוער – קו לנוער במצוקה ת"א – 226027 (24 שעות)
חיפה – 229488־04 (20.00–11.00)
נהריה – 920014־04 (20.00–11.00)
קו פתוח לחורים במצוקה בימי ב' רוח' – טל. 283782.

משטרה

ירושלים, תל־אביב, חיפה, רמת־גן, בני־ברק, חולון, פתח־תקוה – טל' 100, באר־שבע, נהריה, נתניה, נצרת – טל' 100, אילת – 244, חדרה – 22444.

מד"א

ירושלים, ת"א, חיפה — טל' 101, רמת־גן, בני־ברק, גבעתיים — טל' 781111, רמלה — 101, טל' 221022־08 עפולה — טלמון 93354־065, טבעון — 101, טלמון 931401־04, נהריה — טל' 823333־04, בת־ים — טל' 5511111, באר־שבע — טל' 74767־057.

רכבות

מירושלים לבני־ברק וחיפה:
בימים א'–ה': 16.00
בימי ו' וערבי חג: 11.30

מחיפה לבני־ברק וירושלים
א'–ה': 7.00

מתל־אביב לחיפה:
בימים א'–ה': 6.00, 7.00, 8.00, 9.16, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.30, 20.00.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00.

מתל־אביב לנהריה:
בימים א'–ה': 6.00, 8.04, 12.00, 15.00, 16.00.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 8.00, 12.00.

מחיפה בתיגלים, לתל־אביב:
בימים א'–ה': 6.00, 6.30, 7.50, 8.30, 10.00, 11.05, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 19.30.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 6.30, 8.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30.

מנהריה לחיפה ותל־אביב:
בימים א'–ה': 4.30, 8.05, 10.40, 14.35, 16.33, 18.58.
בימי ו' וערבי חג: 8.45, 10.35.

• הרכבת תוצעל בימי א' בשבוע ויום אחרי חג בלבד.

עתוני בריטניה רוגזים: מאראדונה הוא „רמאי"

נציג פיפ"א: „השער אושר – אין מה לעשות" * מאראדונה: „חצי יד אלוהים"... * בארגנטינה אין מתייחסים כלל לטענות

עתוני בריטניה היללו אתמול את כוכב הכדורגל הארגנטינאי דייגו מאראדונה, וקראו לו „גאון", אבל יחד עם זאת השמיצוהו כ„רמאי" לאחר שהבקיע את השער הראשון נגד נבחרת אנגליה, בידו, לעיני עשרות מיליוני צופים, ובכך סילק את הנבחרת האחרונה מהאי הבריטי מהגביע העולמי.

כל העתונים בבריטניה גינו את מאראדונה בצד שבחים שהעטירו עליו.

השר לענייני ספורט בממשלת בריטניה, ריצ'ארד טרייסי, הגיב על המשחק בשיחה עם כתבים: „כל מי שראה את המשחק בטלוויזיה, כפי שאני ראיתיו, ברור לו שהשער הארגנטיני הראשון הובקע ביד".

הציבור הבריטי התייחס, בדרך כלל, להפסד בשוויון נפש. אחד מאוהדי הכדורגל במורה לונדון אמר: „ניצחנו אותם במלחמת פוקלנד, כך שאין אנו יכולים להתלונן שהם ניצחו במשחק הכדורגל הזה".

השר ריצ'ארד טרייסי סיכם את העמדה הבריטית באומרו „אני סבור כי אנחנו בהחלט יכולים לטעון לתיקו מוסרי במשחק זה".

השער הראשון, השנוי במחלוקת, שהבקיע דייגו מאראדונה במשחק נגד אנגליה שלשום שוב העלה את השאלה אם שופטי כדורגל יבססו את החלטותיהם על סרטי הילוך חוזר לבדיקת שערים או התרחשויות אחרות במגרש.

סרט בהילוך חוזר איטי הורה בבירור כיצד גבר מאראדונה על השוער הבריטי, פיטר שילטון, כאשר השניים זינקו לעבר הכדור בדקה ה־51. ההילוך האיטי הראה כי החדיר את הכדור לרשת בזרוע מורמת.

הפעולה היתה כל־כך מהירה עד שהשופט התוניסי עלי בן־נאקר לא הבחין בה, אולם מיליונים שצפו במשחק בטלוויזיה משוכנעים ללא כל ספק כי השער הזה היה בלתי־חוקי. רבים מהם בחנו זאת שוב ושוב על מכשירי הווידיאו שלהם.

מאראדונה עצמו אמר לעתונאי: „הכל מאלוהים זה היה חצי יד של אלוהים וחצי ראש של מאראדונה".

היתה זו הפעם השנייה במשחקי הגביע העולמי שהילוך חוזר בטלוויזיה הראה שהשופט טעה. בפעם הראשונה היתה המחלוקת על שער מרגלו של החלוץ הספרדי גונזאלס (מיצ'ל) לשער בראזיל. השופט האוסטרלי דחה דרישה ספרדית לאשר את השער.

לאחר אותה תקרית אמר נציג התאחדות הכדורגל הבינלאומית, תומאס וורטון: „עד כמה שהדבר נוגע לפיפ"א, אין מה לעשות. החלטת השופט תקפה. לפיפ"א אין סיבה לבדוק את העניין מאחר שהחלטת השופט סופית".

„הילוך חוזר בטלוויזיה אינו רלבנטי מבחינת חוקי המשחק ובין כך־וכך גם הטלוויזיה אינה נקיה משגיאות" — הוסיף.

גם אתמול אמרו ראשי פיפ"א במקסיקו־סיטי: „אין מה לעשות. השער אושר. זהו".

עתוני ארגנטינה אינם מתייחסים

כמה מעתוני ארגנטינה, שיצאו בכותרות ראשיות לאחר נצחון נבחרת הכדורגל שלהם על אנגליה (2:1), המעיטו לנתח את השער הראשון שהבקיע הכוכב הגדול, דייגו ארמנדו מאראדונה.

נגד הכוכב מספר 1 באליפות העולם יש אמנם טענות כי השתמש בידו השמאלית כדי להכניע את פיטר שילטון, אבל העתון „נאסיון" בבואנוס־איירס קבע: „הצדק ניצח". הנצחון על אנגליה עמד בראש החדשות בארגנטינה ובעתונים החשובים, ורק אחד ציין כי היה זה המיפגש הראשון בין אנגליה וארגנטינה מאז מלחמת פוקלנד ב־1982.

העתון הפופולארי „קרוניקה" הכתיר את עמודו הראשי „מאלבינאס (שמו של פוקלנד בארגנטינה) 2 אנגליה 1".

שער המחלוקת של מאראדונה: ידיו של הכוכב הארגנטינאי מונפות מול השוער האנגלי פיטר שילטון. תצלום: איי.פי.

באטיסון: „אין לי חשק להיפגש שוב עם שומכר"...

המגן הצרפתי המצוין, פאטריק באטיסון, טרם שכח מה עולל לו השוער המערב־גרמני הארלד שומכר ב־1982 בספרד.

באטיסון אמר בגוואדלחארה כי הפעם יתחמק מהשוער הגרמני. „אני מתוכנן לתת לו מנה הגונה ביום הולדתו, כשניפגש בחצי־הגמר".

בדיוק לפני ארבע שנים הנחית שומכר אגרוף בפרצופו של באטיסון, כשרץ עם הכדור בלא הפרעה, ולשוער לא היתה כל אפשרות לעצרו אלא להכשילו.

באטיסון היה שרוע אין־אונים על הקרקע משך דקות רבות ומהמהלומה שספג איבד כמה משיניו.

„אם הפעם תחזור אותה תמונה, ואפילו שתהיה התוצאה 0:0 בדקה ה־89, אתחמק החוצה. תודה. אני חושב שהשקעתי מספיק בנבחרת" – אמר באטיסון.

כתוצאה מאותה פציעה שספג, נוטרל באטיסון כשנה: „אנסה הפעם דרך אחרת להתמודד עם מערב־גרמניה" – אמר באטיסון.

דו־שיחה של מבקיעים: הארגנטינאי דייגו מאראדונה מנסה להרגיע את האנגלי גרי לינקר. תצלום: איי.פי.

הטלוויזיה הצרפתית: „תוניסאי מפגר"

מאת ארנון יפת, כתב „על המשמר" בצרפת

נצחון נבחרת צרפת על בראזיל עורר הפגנות שובניזם לאומי. מאות אלפי צרפתים שטפו את רחובות פאריס ובערי השדה הניפו דגלי צרפת ואגרופים קמוצים. הנצחון הישרה תחושת עוצמה לצרפתים.

בטלוויזיה תוקפים קרייני המשחקים בהערות גזעניות. שגריר תוניסיה בפאריס תבע לדין קריין הערוץ „טי.אף.1" על שכינה את שופט המשחק בין ארגנטינה ואנגליה: „תוניסאי מפגר", וקבל שממנים תוניסאי לשפוט במשחקים חשובים כאלה.

שוער־העבר יצחק ויסוקר מנתח משחקי המונדיאל:

עדיפות הכוח הגופני תכריע במשחקי מקסיקו

נבחרות עם מנהיגים זכו ביתרון ● השוערים שיחקו הפעם תפקיד חשוב במיוחד; קחו את באטס, שומכר ופאף ● בעיני נשאר שילטון מספר 1 ● חבל שנבחרות נופלות בגלל שופטים לא מיומנים ● אין תחליף לבעיטות־11

מאת יצחק ויסהוף

ההימור של יצחק (איציק) ויסוקר, שוער־העבר המצטיין של נבחרת ישראל בכדורגל, לגבי שתי הנבחרות שיופיעו במשחק־הגמר במונדיאל היה, לפני תחילת המשחקים, צרפת נגד מערב־גרמניה.

אבל שתי נבחרות אלו יתמודדו כבר מחר במשחק חצי־הגמר הראשון.

— אתה מרוצה מהרמה המוצגת במשחקים?

● ויסוקר: הרמה טובה מכל הבחינות. רואים כדורגל טוב, כושר גופני מעולה ושליטה מצוינת בכדור. הטקטיקה היא מעולה, והקבוצות מציגות משמעת עצמית. היו אמנם חריקות פה־ושם אך הסך־הכל חיובי ביותר.

— האם הנבחרות גילו לעולם דברים חדשים?

● ויסוקר: היו שינויים בצורת המשחק, וההתפרסות של השחקנים בשטח, כאשר הדגש הוא על מרכז שדה מתוגבר, עם עזרה לחלוץ הבודד למעלה, היא חדשנית. כמו־כן ישמו הקבוצות את הפתגם האומר ש„הכדור אצלך — לא אספוג שער", וכך אכן קורה.

קטיגוריית המפתיעות

— מי הפתיע אותך לטובה?

● ויסוקר: קודם־כל נבחרת ברית־המועצות. אמנם צפיתי ממנה להגיע רחוק יותר, אך היא נוצחה בשלב מוקדם יחסית, בשמינית־הגמר. למרות זאת הפגינה נבחרת זו כדורגל מעולה. כמו־כן הפתיעה מאד בלגיה, וגם גרמניה. אמנם מגרמניה אפשר לצפות ליותר אך עובדה היא שללא כדורגל גדול עלתה לחצי־הגמר. גם נבחרת ספרד נמצאת בקטיגוריית המפתיעות שלי. לגבי צרפת היו לי ציפיות, כמו גם מארגנטינה. בינתיים מדינות אלו לא איכזבו.

— מי איכזבה?

● ויסוקר: מאנגליה לא צפיתי לכלום, ולכן לא התאכזבתי. מהמדינות הדרום־אמריקניות היה קשה להתרשם לפני המשחקים, מאחר שאנו לא מכירים את הכדורגל שלהן. מה שברור כי למדינות אלו חסרה משמעת טקטית, וגם חסר להן מנהיגים. עובדה, לצרפת (פלאטיני), ארגנטינה (מאראדונה) ובלגיה (שיפו), יש מנהיגים ולכן הצליחו. זה מה שעשה את ההבדל בין נבחרות אלו לאחרות. שחקן גדול יודע לנווט, ולקבוצה שלא היה שחקן כזה היתה בעייה. באופן כללי מי שהיו לו ציפיות בטורניר זה התבדה. כגודל הציפיות היו האכזבות, ולכן קשה לומר מי איכזבה.

— עובדה, למערב־גרמניה אין מנהיג ובכל זאת הצליחה?

● ויסוקר: גרמניה מחפה על היעדר מנהיג במשמעת טקטית ועמידה נכונה במגרש. גם ההפסד שלה נגד דנמרק היה בסופו של דבר מחושב.

— האם שיטת ההכרעות בבעיטות־11 נראית לך?

● ויסוקר: השיטה הזו נכונה. יש הרבה נבחרות באותה רמה. גם אם יהיה משחק־חוזר זה יהיה שקול. עדיף להכריע משחק בבעיטות־11 מאשר בהטלת־מטבע. ישראל למודה על בשרה מה משמעות של הטלת מטבע, במשחקים האולימפיים במקסיקו ב־1968. ייתכן שאם היו ניתנים לנו אז בעיטות־11 היינו מצליחים יותר.

יותר בכוח – פחות במוח

— במשחקי־ההכרעה בבעיטות־11 היתה יד של האירופים על העליונה; האם יש הסבר לכך?

● ויסוקר: כל הבועטים בעולם דומים. ייתכן שבועטי דרום־אמריקה מבראזיל או ממקסיקו, ואפילו מספרד, שהיא מדינה לאטינית, מנסים לבעוט את הכדור בתחכום. הם בוחנים יותר את השוער, ומנסים להתחכם עימו. אז קל יותר לשוער לעצור את הכדור. האירופים בועטים בכוח, ופחות במוח, וזה שנתן להם את הנצחונות. אם בועטים כדור חזק קשה לעצור אותו. רק פלאטיני ניסה להיות מתוחכם והכדור ששלח לשער בראזיל חמק החוצה. כשבועטים חזק — הסיכוי לעצור קטן.

— כשוער שהופיע במשחקי הגביע העולמי, ממי התרשמת במיוחד?

● ויסוקר: באליפות במקסיקו יש מספר שוערים מצויינים, אך לפני שנגיע לשמות אני חייב לציין כי השוערים שיחקו תפקיד רציני ביותר בהצלחת הנבחרות. השוער הצרפתי באטס, הגרמני שומכר והבלגי פאף היו מהגורמים העיקריים שנבחרותיהם הגיעו לשלב חצי־הגמר. תמיד אומרים שהבועט חלש. כיום אפשר לומר בוודאות כי השוער והבועט נמצאים באותה קטיגוריה. אם שוער עוצר פנדל מגיעות לו כל המחמאות, וראינו שיש שוערים מעולים. הבעיטות שבאטס עצר מול זיקו וסוקרטס היו משהו מיוחד. גם שומכר היה גדול, וכמוהו פאף.

— מי מספר 1 אצלך בין השוערים?

● ויסוקר: יש לי את השוער שלי, והוא פיטר שילטון מאנגליה. אני הולך איתו שנים. הוא נשאר מספר 1. לא איכזב גם הפעם. שילטון, יחד עם שומאכר, באטס, פאף וקארלוס מבראזיל, נמצאים בחמישייה הראשונה שלי. בחמישייה השנייה ניתן להציב את שוערה של מארוקו, זאקי באדו, לאריוס ממקסיקו, ג'נינגס מצפון־אירלנד, ואולי עוד שוער או שניים.

— מי, לדעתך, תזכה בגביע העולמי?

● ויסוקר: בגלל ריכוז המשחקים התשישות של השחקנים גדולה. קבוצות הבנויות היטב יחזיקו מעמד. במשחקים צריך להשקיע המון כוח, ועובדה שבין הנבחרות שהעפילו לשלב חצי־הגמר אין שחקן לא סבל מתשישות. האליפות הזו מתבססת בעדיפות הכושר הגופני על הטכניקה. לנבחרת שיש כושר גופני פלוס היכולת הטכנית של מאראדונה או פלאטיני, עשוייה לזכות בגביע העולמי.

— מה משקלו של השופט בהכרעת המשחקים?

● ויסוקר: היו שופטים שעשו שגיאות חמורות. אחת מאותן שגיאות מנעה אולי מאנגליה להעפיל לחצי־הגמר. הבעייה שנותנים לשופטים הבאים ממדינות שהם קטנות בכדורגל לשפוט. היו צריכים לבחון שופטים אלו במשחקי־הרצה, ורק לאחר מכן להחליט אם הם מתאימים או לא. חבל שנבחרות שהגיעו לשלבים כל־כך מכריעים נופלות בגלל שופטים לא מיומנים.

בבלגיה לא משתוללים: המלך שיגר מברק־ברכה

המלך הבלגי, בודואן, שיגר מברק לכדורגלני ארצו על נצחונם נגד ספרד שהעלה אותם לראשונה לחצי־הגמר הגביע העולמי. המלך כתב: „נצחונכם העניק גאווה ואושר לבלגיה".

ההישג ההיסטורי של בלגיה לא גרם ל„שמחות פראיות". משטרת בריסל מסרה על מעצרם של כמה אוהדים שיכורים שגרמו לנזקים לרכוש פרטי בשעות הבוקר המוקדמות במרכז העיר. בין השאר תפסו את אחד מאנשי הטלוויזיה וניפצו את מצלמתו.

הבלגים חגגו, אמנם בחוצות הערים וצפרו במכוניותיהם, אך ללא אלימות והפרעות סדר.

ברטהולד יושעה למשחק אחד

תומאס ברטהולד, בן ה־21, המגן־קשר המצטיין של גרמניה, יושעה רק למשחק אחד, בעקבות הרחקתו במשחק נגד מקסיקו.

ברטהולד ספג שני כרטיסים צהובים במשחק נגד מקסיקו. את השני לאחר שהנחית אגרוף בכדורגלן המקסיקני פרננדו קירארטה. ברטהולד לא ישחק מחר נגד צרפת.

עוד אחד מת בבראזיל

קורבן שישי בבראזיל על רקע הכשלון בגביע העולמי בכדורגל: האיש מת מהתקף־לב. [illegible] בריו למעלה מ־100 איש, בגלל התקפי לב ועצבנות יתרה. לעומת זאת לא נמסר על נפגעים בסן־פאולו בעקבות ההפסד.

קבע שיא בהפסד נבחרתו

קפטן נבחרת ספרד בכדורגל, חוזה קאמאצ'ו, שבר את שיא ההשתתפות של השוער לואיס ארקונאדה, שהופיע בגביע העולמי ב־1982, כשהופיע בפעם ה־69 את נבחרתו במשחק ההפסד לבלגיה בבעיטות־11 מטר.

הקפטן הבלגי יאן קולמנס נוגח את השער לבלגיה נגד ספרד, אור לאתמול. תצלום: איי.פי.

תקוות ספרד לחצי־הגמר נמוגו בדו־קרב בעיטות ה־11

סניור מחק, בדקת ה־85 יתרון של קולמנס (35) ● הספרדים המהירים גילו עדיפות אולם פאף עצר כדורים מסוכנים ● בלגיה ביצעה חמש בעיטות־11 בעוצמה אדירה, לעומת חטאה ספרדית אחת.

במסגרת מותחני משחקי רבע־הגמר בגביע העולמי, נזקקו גם נבחרות בלגיה וספרד להכרעה בדו־קרב בעיטות־11 מטר. בסיומו צהלו הבלגים לאחר נצחון — 4:5. בתום 120 דקות היתה התוצאה 1:1.

בלגיה עשתה היסטוריה. לראשונה תשתתף בשלב חצי־הגמר במשחקי המונדיאל. היא תתמודד מחר עם נבחרת ארגנטינה, בעוד במשחק השני ישחקו צרפת וגרמניה.

הבלגים הוכיחו כי הם בנויים למשחקים עם אורך־נשימה (נגד ברה"מ 3:4 לאחר הארכה). אתמול לעומת־זאת גברו בקרב מסקרן גם על סגנית אלופת אירופה. לא רק הארכה אלא ב„פנדלים". בלגיה הפכה לסינדרלה של משחקי הגביע העולמי.

שוער מעולה

בלגיה יכולה להודות לשחקן אחד על נצחונה על ספרד: השוער ז'אן־מרי פאף, שהצילה מהפסד. לשיאו הגיע השוער, המשחק בבאיירן מינכן, בזמן בעיטות ה־11, כשעצר את ה„פנדל" של הספרדי אלוי. כל שאר בועטי כדורי ה־11 של שתי הנבחרות דייקו, וכך זכתה בלגיה בנצחון.

בלגיה היתה קרובה להכרעה במשחק בתום 90 הדקות. עד לדקה ה־85 הוליכו הבלגים —0:1, משער של יאן קולמנס בדקה ה־35. אולם חמש דקות לסיום בוצעה עבירה על שחקן ספרדי, סמוך לנקודת הקרן. ויקטור מסר לסניור, שניצב כ־25 מטר מהשער הבלגי. סניור בעט בעוצמה. ז'אן־מרי פאף, „איבד את הקשר עם הבועט, לאחר שהגנתו הסתירה לו את הכדור וכך חדר כדורו של סניור לרשת — 1:1.

במחצית השנייה היו הספרדים קרובים לכיבוש שערים נוספים, אך מלך־השערים שלהם אמיליו בוטרגניו, נאלץ להיכנע לפאף, שסיכל את כל נסיונות הבעיטה שלו.

בלגיה עלתה ליתרון מפתיע כבר בדקה ה־35. בעיצומו של לחץ ספרדי פרץ פראנק ורקאוטרן משמאל, הגיע עד לנקודת־הקרן ומשם הגביה במדוייק למרכז: הקפטן הבלגי יאן קולמנס הסתער על הכדור ונגח מקרוב לרשת — 0:1

הספרדים תקפו בחמת־זעם את השער הבלגי אולם פאף עמד בפרץ. נסיונות הספרדים לכבוש שער שוויון כמעט שעלה להם ביוקר. הבלגים שביצעו התקפות מתפרצות מסוכנות, עמדו בדקה ה־52 בפני אפשרות של הגדלת התוצאה: וייט בעט בעוצמה ושוער ספרד זוביזארטה זינק הדף בקושי רב לקרן.

בדקה ה־54 היה גם קולמנס במצב־הבקעה אך השופט זיגפריד קירשן ממזרח־גרמניה (מצויין), שרק לנבדל, ועצר את ההתקפה הבלגית המסוכנת.

במשך דקות ההארכה ניהלה בלגיה מיגננה על שערה, מול נסיונות נואשים של ספרד להבקיע. פאף התעלה גם בדקות ההארכה, כמו בכל דקות המשחק, וסיכל במו־ידיו את כל מאמצי ספרד להכניעו.

בעיטות־11 מדוייקות

● הספרדי אנטוניו סניור בעט ראשון 0:1 לספרד.

● ניקו קלאסן מבלגיה הישווה — 1:1.

● הבועט השני לספרד, אוליה אלוי, ניגש בבטחון לכדור, אך ז'אן־מרי פאף עצר את הכדור — עדיין 1:1.

● אנצו שיפו, הקשר הבלגי המצויין בן ה־20, לא התרגש וקבע — 1:2 לבלגיה.

● פורלן צ'אנדו מספרד לא נכשל — 2:2.

● הוגו ברוס, הבועט הבלגי השלישי, לא איכזב — 2:3 לבלגיה.

● אמיליו בוטרגניו, שכבש בטורניר חמישה שערים, ניגש בבטחון, בעט היטב והישווה ל־3:3. שערו זה, לא ייחשב במניין ההבקעות שלו.

● המתח באיצטדיון הגיע לשיאו, אך עובדה זו לא מנעה מפטריק וורוורט לבעוט חזק לרשת — 3:4 לבלגיה.

● מוניוז ויקטור „מבשל" שער השוויון, היטעה ופאף נכנע — 4:4.

● שחקני בלגיה ואוהדיהם עצרו את נשימתם כשהבועט האחרון של נבחרתם, ליאו ואן־דר־אלסט, ניגש לביצוע הבעיטה האחרונה. ואן־דר־אלסט שלח חזק וזוביזארטה הבין בעצב בכדור שפירפר ברשתו והדיח את נבחרתו מהמשך המשחקים. מגבר היתה הצהלה אצל הבלגים בשיאה. נצחון — 4:5

● בלגיה: פאף, גריטס, רנקין, גרון, וורוורט, שיפו, [illegible], קולמנס, ורקאוטרן (ואן־דר־אלסט, 105), וייט (ברוס, 88), קלאסן.

● ספרד: זוביזארטה, תומאס (סניור, 46), קאמאצ'ו, צ'אנדו, [illegible], אלקורטה, גונזאלס, ויקטור, קלדרה, בוטרגניו, אלוי ([illegible], 82).

מאמן מוניוז: שיטת בעיטות ה־11 — פסולה

מאמן נבחרת ספרד בכדורגל, מיגל מוניוז, מותח בקורת על שיטת בעיטות־11 המטרים בתום 120 דקות. לדעתו של מוניוז צריך לאפשר משחק־חוזר אם לא הושגה הכרעה בתום 120 דקות.

„הבחורים נתנו הפעם יותר מתמיד: את ליבם ואת נשמתם במשחק נגד בלגיה, שלא עשתה מאומה, לבד מאשר התבססה על התקפות־נגד במחצית הראשונה וזכתה בשער יתרון. במחצית השנייה הגנתה היתה חלשה".

30 אלף צופים ראו את המשחק המרתק, שבו שלטה ספרד ברוב שלבי המשחק, אולם נבלמה על־ידי השוער הנפלא של באיירן מינכן, ז'אן מרי פאף, שהיה גבור הנצחון.

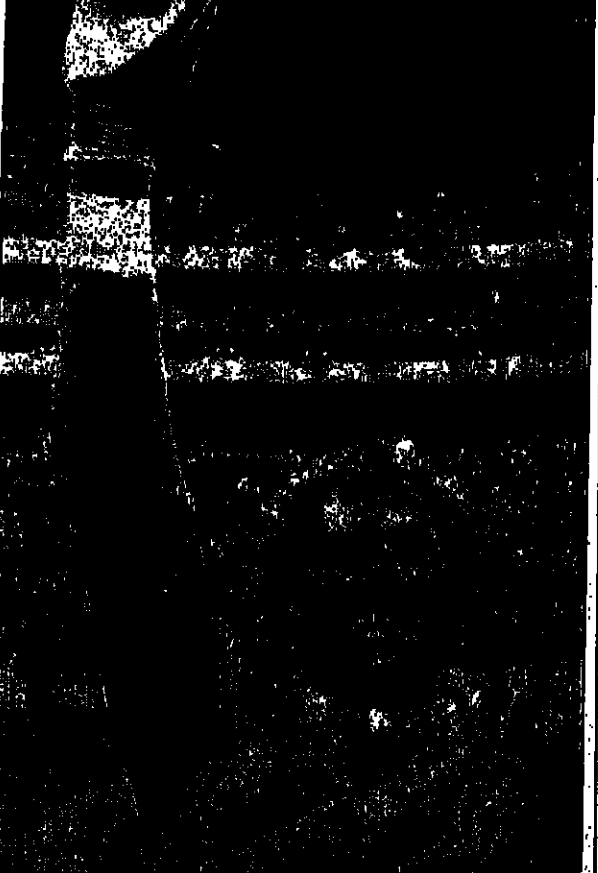

גיבור של נצחון: ז'אן־מרי פאף, השוער הבלגי, גיבור נבחרתו, מניף ידו במנצחות. תצלום: איי.פי.

שיאן עולם ובעלת מדליה אולימפית ב־8 האומות בישראל

סקוטלנד פרשה „בגלל רצח התייר בירושלים" * אירוח מפעל השחייה והכדורמים בישראל – חלון לאירופה

● שחיה

מאת יצחק ויסהוף

ראנו אלסן משווייץ, בעל השיא העולמי ב־50 מטר חופשי, עם הישג של 22.62 שניות, ישתתף בשבת, בשבוע הבא, וביום ראשון, במפעל שמונה־האומות בשחייה, שייערך הפעם בישראל.

אלסן ניצב במקום ה־19 בעולם גם במשחה ל־100 מטר חופשי — 51.58 שנית. בנוסף לאלסן יופיעו עוד מספר שחיינים מצטיינים, כמו סטפן וולדי, גם הוא משווייץ, הניצב במקום החמישי בעולם במשחה ל־50 מטר חופשי — 23.19 שניות ובמקום ה־21 ב־100 מטר — 51.68 שניות.

בין הנשים תופיע בעלת מדליית־ארד באולימפיאדת לוס־אנג'לס, אינגריד למפר, עשירית בעולם, ב־100 מטר חזה, בעלת תוצאה של 1:11.79 דקה. כמו־כן תשתתף פרינצי ניידגר משווייץ המדורגת במקום ה־19 בעולם ב־100 מטר חזה — 1:12.71 דקות.

שווייץ תציג גם רביעיית בנות מצטיינת ב־4x100 חופשי, עם הישג החמישי בעולם — 3:52.94 דקות.

סקוטלנד פרשה

תחרות שמונה־האומות תיערך בהשתתפות שבע אומות, לאחר שסקוטלנד פרשה בגלל סיבות בטחוניות.

הנבחרות שישתתפו: אירלנד, פינלנד, בלגיה, וולס, שווייץ נורבגיה וישראל.

בנוסף לתחרויות השחייה ייערכו גם תחרויות כדורמים, בהשתתפות נבחרות בלגיה, סקוטלנד, וולס, שווייץ נורבגיה וישראל.

נבחרת סקוטלנד, המשתתפת בקביעות בטורניר השחייה והכדורמים, נימקה את אי־הופעתה בתחרויות השחייה בכך ששחייניה צעירים מאד, ולאחר רצח התייר הסקוטי במזרח־ירושלים, לפני מספר שבועות, קיימת התנגדות אצל הורי הספורטאים הצעירים לשלוח את ילדיהם לישראל.

ישראל תארח את המפעל הבין־לאומי זו הפעם השלישית. בפעם הראשונה אירחה ישראל את האירוע בשנת 1971, ולאחר־מכן בשנת 1978. המפעל החל בשנת 1961 בבלגיה.

על המפעל אמר אתמול צבי רטרט, יו"ר מטה מפעל שמונה־האומות במסיבת עיתונאים שהתקיימה בתל־אביב: „למרות שאין לישראל השתייכות יבשתית מהווה מפעל שמונה־האומות חלון ליבשת אירופה. השאיפה הגדולה שלנו היא להצטרף ליבשת זו לאחר הרחקתנו מאסיה. מפעל זה מקיף 250 שחיינים ושחקני כדורמים. אני בטוח שאירוח נאות יאפשר לנו להתארגן לקראת אפשרות להתקבל ליבשת אירופה, ויקדם את הפעילות שלנו בנושא זה. כיום ישראל היא גורם בתחרות האומות".

מבחן לאליפות העולם

יו"ר איגוד השחייה, ד"ר סלי מזור, סיפר כי עלות המפעל היא 50 אלף דולר. „20 אחוז מהתקציב מופרשים להשכרת מתקנים. מכה קשה היתה הודעת הטלוויזיה כי התחרויות לא ישודרו. עובדה זו הרחיקה נותני חסות מהתחרות".

תחרות האומות בשחייה תהווה הכנה לישראל ולשאר המדינות המשתתפות לקראת אליפות העולם בשחייה ובכדורמים, שתיערך בחודש אוגוסט בספרד. תוצאות השחיינים הישראלים בתחרות יקבעו מי מהם יטול חלק באליפות העולם.

מאמן נבחרת השחייה של ישראל, נח רם, הדגיש כי מצב הנשים בנבחרת ישראל ירוד לעומת הגברים. „לאחר פרישתה של הדר רובינשטיין והפציעה של הדר קליינמן, שממנה לא החלימה כליל, החלישה את הנבחרת. אצל הגברים המצב טוב יותר. בכל שנה נאבקת ישראל על מקומות 4־6, והשנה אנו מקווים לתפוס מקום טוב יותר. לאייל שטיגמן סיכוי לנצח במישחים ל־100 ו־200 חזה. גם לשגב פורת יש יכולת לתפוס את אחד המקומות הראשונים ב־400 ו־1500 חופשי. הבעיה של ישראל תהיה עומס גדול על מספר מצומצם של שחיינים" — הדגיש נח רם.

מאמן נבחרת הכדורמים, ההונגרי אישטוון גור, נכח במסיבת העיתונאים. המאמן ההונגרי שאימן בתנועים וההולנד הובא לארץ לשתי משימות: תחרות־האומות ואליפות העולם בכדורמים בספרד. לדבריו מצב הכדורמים בארץ עגום, בעיקר בתחום המתקנים. בנבחרת מצא שחקנים מוכשרים החסרים מיפגשים בין־לאומיים.

ישראל משתתפת באליפות העולם כנציגת אסיה, בעקבות פרישת יפאן.

עד היום זכתה נבחרת הכדורמים של ישראל ארבע פעמים בטורניר האומות, מתוך שמונה הפעמים בו נערך טורניר זה.

הצלחה למנסדורף בוימבלדון: גבר על אלוף קנדה

הפתעה ראשונה. הפיינליסט קארן הודח

● טניס

הטניסאי הישראלי עמוס מנסדורף פתח היטב את הופעתו בוימבלדון, כשניצח במיבוב הראשון את אלוף קנדה, גלן מיצ'יבאטה, בארבע מערכות — 6:3, 2:6, 8:6, 4:6.

הפתעה: הפיינליסט של וימבלדון אשתקד, הדרום־אפריקני קווין קארן, המדורג 11, נוצח ע"י הגרמני אריק יילן, המדורג 32 בחמש מערכות — 6:4, 6:7, 2:6, 6:4, 12:10. המשחק נמשך שלוש שעות ו־15 דקות.

אלוף וימבלדון, הגרמני בוריס בקר, המדורג רביעי, הכניע את הארגנטיני אדוארדו בנגוצ'אה — 4:6, 2:6, 1:6.

אלוף הולנד, מיכאל סחייפרס, מולו יתייצבו טניסאי ישראל בגביע־דייוויס, פרש במערכה השנייה במצב חובה — 1:0, 6:2, במשחקו נגד הצ'כי מילוסלאב מצ'יר.

תוצאות נוספות: גונארסון (שבדיה) — גילדמייסטר (צ'ילי) 3:6, 4:6, 4:6; פול אנאקון (ארה"ב) — סטיוארט בייל (בריטניה) 3:6, 3:6, 5:7; תומאס שמיר (צ'כוסלובקיה) — דארן קאהיל (אוסטרליה) 6:4, 3:6, 5:7; פטר לונדגרן (שבדיה) — בוב גרין (ארה"ב) 2:6, 2:6, 3:6; מרסל פרימאן (ארה"ב) — נלסון ארטס (בראזיל) 4:6, 4:6, 6:7; אנדריו קאסטל (בריטניה) — ברודריק דייק (אוסטרליה) 6:7, 6:7, 3:6.

ההתאחדות החליטה ברוב קולות: רק 3 העברות

● כדורגל

הנהלת ההתאחדות לכדורגל החליטה אתמול ברוב קולות להתיר שלוש העברות בלבד בעונת המשחקים הקרובה. ההנהלה העניקה לקבוצות אפשרות של העברה נוספת על חשבון השלוש עד למחזור ה־15.

בעקבות ההחלטה בוטלו ההשאלות שהיו קיימות עד לעונת המשחקים האחרונה. עם זאת ניתנה אפשרות של העברת שחקן נוער מעבר למכסה של השלוש המותרות. אולם שחקן הנוער יוכל להופיע רק במדי קבוצת הנוער אליה הועבר. רק בתום שנה בקבוצת הנוער החדשה יוכל לשחק בקבוצה הבוגרת של אותו מועדון.

מאחר שהועלו הצעות נוספות לגבי העברות שחקנים החליטה הנהלת ההתאחדות להתכנס שנית לדון בנושא, אולם קבעה כי המכסה המותרת של שלוש העברות שרירה וקיימת. חברים בהנהלת ההתאחדות הציעו, בין השאר, שלוש העברות פלוס שוער, או לחלופין — ארבע העברות שיאפשרו רכישת שוער.

מזכירות ההתאחדות לכדורגל אישרה אתמול את המלצת איגוד השופטים לשגר את השופט הבינלאומי לעבר, אברהם קליין, לקורס שופטים בהונגריה.

המזכירות אישרה גם את יציאתה של קבוצת שמשון תל־אביב למחנה־אימון במערב־גרמניה.

מזכירות ההתאחדות דחתה עד ל־15 ביולי את המועד האחרון של רישום האגודות בהתאחדות לכדורגל.

כמו־כן נקבע כי טורניר הקטרגל בהשתתפות שמונה הערים ייערך ב־29 וב־30 ביולי.

הפועל ת"א חידשה המו"מ עם אנטמן

מאת אשר גולדשלגר

קבוצת הפועל תל־אביב חידשה את המו"מ עם שוער הפועל חיפה, גיורא אנטמן. המו"מ יתקיים באמצעות אגודת הפועל חיפה ונציג השחקן.

אפשרות רכישתו של מיקי בן־שיטרית לקבוצת הפועל ת"א ירדה מהפרק בגלל סכום העתק, אותו תיאלץ לשלם אם תרכוש את הכדורגלן.

לפיכך נותר כדורגלן הפועל חדרה, רונן שפירא, המועמד הראשי להצטרף להפועל ת"א, שתצא מחרתיים לשני משחקי האינטרטוטו בדנמרק ובאוסטריה. נעשים מאמצים לשכנע חלק מכוכבי הקבוצה לצאת למסע באירופה, אולם נראה כי רק יוסי זאנה ואלי כהן יצטרפו.

הכוכבים ניצחו את החיילים 2:6

יום ספורט לחיילי צה"ל נערך אתמול בצמח, במוקד ניצחה קבוצת כוכבים קבוצת חיילים — 2:6.

בקבוצת הכוכבים הופיעו, בין השאר, צבי רוזן, מיקי בלו, שלום רוקבן, שלמה קירט, אריה בורנג, מאיר נחמיאס והזמר צביקה פיק, שכבש שני שערים. שפט הבין־לאומי עובדיה בן־יצחק.

בינו שייך למכבי רמת־גן

שופט בית־המשפט המחוזי, שאול אלוני, קבע אתמול כי אמיר בינו הוא כדורגלן מכבי רמת־גן.

בינו ביקש לקבל שיחרור מהקבוצה בעקבות אי־קיום הסכמים מהעונה שעברה, אך השופט אלוני החליט כי בורר מוסכם יקבע את שכרו לעונה הבאה, וכן את הסכום אותו חייבת מכבי רמת־גן לכדורגלן מהעונה החולפת.

איל"ן חיפה זכתה בגביע הנכים בכדורסל

קבוצת הכדורסל של איל"ן חיפה זכתה אתמול, לראשונה בתולדותיה, בגביע המדינה בכדורסל לנכים.

במשחק הגמר, שנערך לעיני קהל רב באולם „גושן" בקרית־מוצקין גברו כדורסלני חיפה על איל"ן [illegible] יפו (אלופת הליגה הלאומית) בתוצאה 45:60 לאחר 16:29 במחצית.

כדורסלני איל"ן חיפה הפגינו משחק שוטף ותכליתי ובשורותיהם הצטיינו נחמן וולף, אורי מסורי וסמי צור.

נדחה הדיון בפרשת בורמור

מאת יצחק ויסהוף

בית־הדין העליון של איגוד הכדורסל נענה אמש לבקשת עורך־הדין יהודה רסלר, המייצג את הפועל חולון, לדחות את הדיון בעניינו של המתאזרח דיויד בורמור.

הפועל חולון מבקשת לאפשר לבורמור להופיע כמתאזרח בעונה הבאה, למרות שהוא נמצא בישראל רק שנתיים.

החברה להגנת הטבע: מייבשים את פלגי דן

מאת חיים מרגלית, כתב „על המשמר"

חברת המים והניקוז „גליל עליון", פוגעת בזרימה החופשית של פלגי הדן ועלולה ליבש אותם – בהאשמה חריפה זאת יצאו נציגי החברה להגנת הטבע, עזריה אלון ויוחנן דרום, ומנכ"ל החברה להגנת הטבע, יואב שגיא, בפגישה שנערכה בתחילת השבוע עם נציב המים, צמח ישי.

נציגי החברה תבעו מנציב המים שיפסיק מייד את התערבות חברת המים והניקוז „גליל עליון" בסדרי המים בנחל דן ופלגיו. לדבריהם, מנצלת „גליל עליון" את הצנורות ומצוקת המים לקידום אינטרסים של החברה, וכתוצאה מכך ייפגעו החי והצומח והנוזלים על נחל דן. עוד הם טוענים, כי חברת „גליל עליון" הפרה הסכמים קודמים עם נציבות המים לשם שמירה על זרימת מינימום בפלגי הדן, וכתוצאה מכך החלה התייבשות. גם המפעל ההידרואלקטרי של „גליל עליון" הנקרא „מפעל דן המערבי", מסר את האיזון עליו הוסכם בין הגורמים השונים.

דוברת החברה להגנת הטבע, דליה דרומי, שמסרה על הנעשה בנחל דן לכתב „על המשמר", הוסיפה, כי חובבי טבע רבים ביישובי האזור נערכים לפעולה נגד חברת „גליל עליון" ויתיה מאבק דעיני. היא מסרה, כי בסוף השבוע תתקיים פגישה נוספת בין נציב המים, צמח ישי, לבין נציגי החברה להגנת הטבע, בה הם מקווים יגיעו לסיכומים כדי לא לאפשר את ייבוש פלגי הדן.

ילדים רבים לוקים במחלות של מבוגרים

מאת, יוסף שמר, כתב „על המשמר"

אצל שליש מילדי בתי־ספר של עיר הבירה מצאו עודף כולסטרול בדם, 8 אחוזים כבר לוקה ביתר לחץ־דם. ל־80 אחוז ישנה כבר עששת בלסתות ארבע שיניים בגיל כיתה א', אמר ד"ר דב תמיר, מנהל המחלקה לשירותי בריאות הציבור בעיריית ירושלים ויו"ר הסימפוזיון הבינלאומי על חינוך לבריאות, שייערך בירושלים בראשית יולי.

בסימפוזיון ישתתפו כ־150 רופאים מחנכים, עובדים סוציאליים מחו"ל וכמה מאות אנשים מישראל.

חוקרים ידועי־שם ירצו על הדרך בה ניתן לחנך בגיל־נוער והוריהם כיצד למנוע מחלות כלי דם ולב ומחלות סרטן למיניהן. הדובר הוסיף, כי יותר מ־50 אחוז ממשרתי צה"ל מעשנים.

בהתייחסו להשתתפות אורחים מחו"ל בסימפוזיון סיפר, כי ביטולים רבים מאד באו מארה"ב. אחד אף פנה בבקשה למחוק את שמו מהרשימה של האורחים באחר נובת־המלון ולתת לו אפשרות לשהות בבית פרטי.

לחץ כבד מופעל

(המשך מעמוד א')

מכן, הערב או מחר, תפורסם פומבית הכרעת חריש.

שמיר יקדים שובו

פגישת חריש עם ראש־הממשלה והשרים נקבעה לשעת לילה כדי לאפשר לשמיר להשתתף בה. שמיר יצא אתמול בבוקר לפריס, והוא ישוב לארץ הערב ב"ק. לאחר שקיצר את מסעו ביום אחד, כדי להשתתף בפגישה בלשכת פרס.

לחצים כבדים

לקראת הכרעת חריש, הופעלו עליו לחצים כבדים, בעיקר בפגישה עם ראש־הממשלה ושלושת השרים שלשום בלילה, שלא להמליץ על הקמת ועדת־חקירה על פי חוק. נראה, כי בעקבות ההתייעצות המושכת נרתע חריש מנטייתו להמליץ על ועדת חקירה. אך ייתכן, שעד לישיבת הערב יתחזק שוב ברעתו בעד ועדת חקירה. בכל מקרה, אין ספק, שאם חריש ימליץ לפני הממשלה על מינוי ועדת חקירה, הוא ימליץ שדיוני הוועדה יהיו חשאיים.

ראש השב"כ יתפטר?

מאחר שחריש אינו נוטה להורות על חקירה משטרתית (בעיית הבטחת החשאיות) ולא על חקירה בידי בודק יחיד (בעיית העדר סמכויות מספיקות לאיסוף ראיות) — נותרה בידיו למעשה רק האפשרות של ועדת חקירה על־פי חוק, אלא אם כן תחול התפתחות מפתיעה עד מחר בערב וראש השב"כ יתפטר. במקרה זה יפעל הדרג המדיני נמרצות, כדי להשפיע על היועץ המשפטי לממשלה להסתפק בהחלטה על עריכת בדיקה פנימית בשב"כ על נוהלי עבודתו.

משקיפים מדיניים העוקבים אחרי הפרשה העריכו אמש, כי חריש, על אף התלבטויותיו, ימליץ הערב על מינוי ועדת חקירה וזאת גם כדי להראות, כי יש לו שיקול דעת עצמאי. משקיפים אלה העירו, כי תוכן הכרעת חריש הערב יקבע במידה רבה את הטון והאופי של כהונתו במשרד המשפטים.

אתמול עסק היועץ המשפטי לממשלה, השופט יוסף חריש בהתייעצויות אחרונות ואף בקביעת ניסוח המלצותיו בשאלה זו. במהלך פגישותיו אתמול נפגש חריש גם עם מפכ"ל המשטרה.

אחת האפשרויות היא שראש השב"כ עצמו, אברהם שלום יודיע על התפטרותו מתפקידו. אפשרות אחרת — השעייתו עד לתחילת החקירה בעניינו.

התייעצות עם 3 הפרקליטות

השופט חריש, שער כה העדיף לדון בנושא עם שרים בכירים בממשלה, כינס אתמול את הצוות הבכיר של משרד המשפטים כדי לשמוע חוות דעתם של עובדים הקרובים לפרשה. בין המשתתפים היו „שלוש הכבנות", יהודית קארפ, דורית ביניש ויהודית צור, שעמדו לאחרונה במרכזו של גל השמצות שכוון נגדן. אפשרות נוספת, זו של חקירה משטרתית, ירדה כנראה מעל הפרק עקב חשש לדליפה לעתונות. כידוע הורה היועץ המשפטי הקודם למשטרה לפתוח בהליכים פליליים בפרשה אולם החקירה הושעתה לבקשת יורשו לתפקיד.

אחיות בתיה"ח נענו לפניית שר־הבריאות

(סוף מעמוד א')

נעשו במשרד הבריאות הכנות להוצאת צווי ריתוק לחלק מהאחיות, כל זאת כדי למנוע החרפת המצב. לפני כן החליטה מזכירות הסתדרות האחיות להקים חטיבות לאחיות בענף האשפוז, הקהילה, בריאות הציבור וחינוך. החטיבות יטפלו בתנאי העבודה והשכר, נאמר בהחלטה. נציגי החטיבות יפעלו יחד עם מזכ"ל הסתדרות האחיות בנושאים אלה. מזכירות הסתדרות האחיות החליטה גם לתבוע מהאוצר וממשרד הבריאות פתיחת משא־ומתן מיידי על תנאי העבודה והשכר.

דווי והיענות

המזכירה, כרמי־יהיפרן, אמרה לכתבנו כי גם אחרי החלטה זו המהווה היענות לתביעות אחיות בתי־החולים אין שום מגע עם הפורשות וכל מה שהן רוצות הוא לסלק את הסתדרות האחיות. הערכה זו מצאה לה את סימוכיה בהופעתה של בלה סופרין בטלוויזיה. היא דחתה את החלטת מזכירות הסתדרות האחיות וטענה כי לא מדובר בצעדים ארגוניים. כל דוברי אחיות בתי־החולים הטילו את האשמה של המצב שנוצר על משרד הבריאות וההסתדרות. ההתקפות החוזרות ונשנות על ההסתדרות, עלולות להוביל את האחיות בתי־החולים אל מחוץ למסגרת ההסתדרות בכלל.

המצב, לאחר ההתפתחויות אמש הוא, כי שביתת אחיות בתי החולים בעינה עומדת, אך מטה השביתה החליט כי בכל מחלקות האישפוז, שלא היו בהן אתמול אחיות — תוצב אחות שתעסוק במילוי תפקידיה הרגילים. בישיבה שתערך בוועדת העבודה, בשיתוף מטה האחיות השובתות, יערך דיון ראשון בנושא המו"מ עם האחיות השובתות.

נלך לכלא

חברת ועד האחיות בביה"ח רמב"ם בחיפה אמרה, כי גם אם יוצאו צווי הריתוק, נחושה רעיתן של האחיות והאחים שלא לציית לצווים אלה.

על פי החלטה של מטה השביתה הארצי של האחיות, יש בכוונתן למחות נגד צווים אלה ולהתייצב בשערי כלא „נוה תירצה" על מנת „שייקל על השלטונות להכניס אותנו לבית הסוהר", אמרו השובתות.

המזכירה ברום התפטרה

מזכירת הסתדרות האחים והאחיות במחוז הנגב, זיוה גפן, החליטה להתפטר מתפקידה, על רקע המשבר הפנימי באירגון.

900 האחים והאחיות של בית־החולים „סורוקה" בבאר־שבע הצטרפו לשביתה אתמול למרות שהם לא השתתפו בשביתת האזהרה בשבוע שעבר. במקום זה נערכה או אסיפת הסברה וזיוה גפן ניסתה להניא את האחיות מהצטרפות לשביתה הכללית.

„מניעים מוטעים"

„לא הצלחתי לשכנע את הציבור שאני מייצגת, כי המניעים לשביתה מוטעים. לדעתי, יש לשבות על תנאי העבודה והשכר הירודים שלנו ולא על הדרישה להקים חטיבה של אחיות בתי־חולים, כי החלטה על הקמת חטיבה כזו התקבלה כבר בהסתדרות האחיות. מאידך, אני סבורה שהנהגת הסתדרות האחיות נכשלה בתפקידה והיא אינה מסוגלת לבצע את החלטות הוועידה הכללית, שהתקיימה לפני יותר משנה".

זיוה גפן טוענת, שהיא מכירה את מנהיגות הארגון הפורש מההסתדרות של האחיות וכי היא אינה נותנת בן אמון. לדעתה, נשתקים תנאי העבודה והשכר של האחיות, בגלל הסיכסוכים הפנימיים בארגון ולכן עומד שכרן על 60% ש"ח — מתחת לשכר הממוצע במשק. „בגלל סיכסוכים אלה הפסדנו את תוספות השכר שניתנו למיגזרים אחרים בחמש השנים האחרונות. אם היה צידוק לאחות בנשק הקיצוני של השביתה, היה שהיה להפנותו כנגד תנאים אלה ולא כנשק לפתרון בעיות פנימיות שלנו", אמרה.

למנוע אסון

יו"ר איגוד מנהלי בתי החולים ומנכ"ל ההסתדרות המדיצינית הדסה, פרופ' שמואל פנחס פנה אמש בקריאה לאחיות השובתות „לחפש פתרון למשבר או לשוב לעבודה לעבודה חלקית בבתי החולים, כדי למנוע אסון אפשרי ותחלה ומוות בבתי החולים".

פרופ' פנחס הוסיף, כי אם תימשך השביתה, לא ניתן יהיה לקיים את הטיפול הרפואי המינימלי נכתי החולים.

חולים איבדו צלם אדם

(סוף מעמוד א')

השביתה. מטה שביתת האחיות אישר להם שתי אחיות נוספות. ד"ר גושן סיפר, כי הרופאים לא ידעו היכן המזרקים, היכן הבקבוקים והיכן הציוד ההכרחי, שבו מבצעים בדיקות רחופות מידי בוקר לחולי סרטן. „מזלנו שאחת הנערות העושה שרות צבאי כמתנדבת עזרה לנו מעט, אך אני מבין ראנה וחושש גרול מה נעשה בלילה, כאשר אחות אחת תאלץ לטפל ב־17 ילדים חולי סרטן".

ועד הרופאים של בית־החולים בילינסון פנה אתמול בבוקר בקריאה דחופה למעסיקים ולמשרד הבריאות, להביא לפתרון מהיר של המצב. בהודעה כתבו: „אותנו הרופאים לא מעניין מי המוסמך לכך. איננו ערוכים ואיננו מוסמכים למלאכת הסיעור. לא הוכשרנו לכך ולא נוכל לשאת בזה לאורך זמן. צר לנו כי מגייתן הצודקת של האחיות לא נענתה עד כה ומשום כך הגיעו הדברים עד הלום".

גם ד"ר יעקב הרט, מנהל „השרון", הביע דאגה לגורל החולים בלילה. מבית החולים השרון בפתח־תקווה שוחררו הבוקר חלק גדול מהחולים והרופאים עושים את עבודת האחיות.

משחררים חולים באסף הרופא

כל האחיות נטשו אתמול בבוקר את העבודה בבית־החולים אסף הרופא, והחל בשיחרור חולים בקצב מזורז. „אנחנו משחררים כל מי שמסוגל לעמוד על רגליו", אמרו רופאים בכירים בבית־החולים, שם נותרו מחלקות שלמות ללא אף אחות אחת. מן המחלקה הפנימית ב„אסף הרופא" פונו 20 עד 30 אחוז. והחולים האלקטיביים נשלחו לביתם. בשעות לפני הצהריים הצליחו הרופאים „להחזיק את הראש מעל המים", אך מנהל בית־החולים, ד"ר מרדכי וירון, היה חרד מאד למצב שיתהווה לקראת הערב ובמשך הלילה.

סכנת חיים בקפלן

„המצב הוא גרוע בהרבה מחלומותי הגרועים ביותר" — אמר מנהל בית החולים „קפלן", ד"ר חיים גורדון, אחרי שסייר במחלקות בבית־החולים. „אנחנו הגענו ממש למצב של סכנת חיים, ומכלי הכוח הסיעודי בית החולים לא יכול לתפקר". מהמחלקה הסיעודית־גריאטרית פונו 16 מתוך 20 המאושפזים והועברו באמבולנסים לבתיהם. „זה היה נורא", אמרו הרופאים שעסקו בפינוי. „ועדיין אין תמונה מלאה על היקף הפינוי מהמחלקות אחרות של בית־החולים".

עם תחילת השביתה נוצר מצב במרכז הרפואי „סורוקה" בבאר־שבע שהוא בית־החולים המרכזי לנגב ובית־החולים היחיד בין אשקלון לאילת. מהנהלת בית־החולים נמסר, שהושכתה עבודת האחיות בכל המחלקות, למעט היחידות לטיפול נמרץ, וכי הרופאים עושים מאמצים נואשים לטפל בחולים בעצמם.

מצב חמור בבאר־שבע

מצב חמור במיוחד התהווה במרכז הרפואי לבריאות הנפש בבאר־שבע, במרכז מאושפזים כמאתיים וחמישים חולים, וכל תשעים האחיות העוכרות בו פתחו בשביתה. המרפאים בעיסוק ואחרים: „נוכל לעמוד בכך במשך משמרת אחת או שתיים ולאחר מכן תהיה התמוטטות", אמר שלהבת. לדבריו, עם כל ההכנה לשביתת האחיות, הרי שזו פוגעת באופן החמור ביותר בבתי־החולים הפסיכיאטרים.

זועקת „סיר סיר"

ישישה גלמודה בת 85, השוכבת במיטתה חסרת־אונים במחלקה האורתופדית בבית־החולים בנהריה, והיא בוכה וזועקת לעזרה וקוראת „סיר, סיר", ואיש אינו ניגש אליה — המוחישה אתמול יותר מכל הדיבורים את המצב הנואש שאליו נקלעה מערכת הבריאות, עם נטישת האחיות את בתי־החולים.

ד"ר משה דניאל, יו"ר ועד הרופאים בבית־החולים הממשלתי בנהריה, אמר כי אין מי שירחוץ את הישישה ובקושי יהיה מי שיתן לה את הסיר, אך לא ינגב אותה.

בינתיים, אף כי חלפו רק שעות ספורות מאז פרוץ השביתה, הולך המצב ומחמיר בבית־החולים בנהריה. כ־150 חולים, המהווים כ־50 אחוז ממספר המאושפזים, כבר שולחו לבתיהם.

לדברי ד"ר דניאל יש חשש רציני לפגיעה בחולים הזוקקים לדיאטה, שמרכיבים מסויימים במזון אסורים עליהם, כמו סוכר מלח וכדומה.

לדעת הנהלת בית־החולים, לאור המצוקה שבה מצוי המוסד עוד קודם לכן — צפוייה התמוטטות המערכת כולה תוך 48 שעות, אם עד או לא יימצא פתרון לבעיה.

250 שוחררו מ„הדסה"

בית־החולים הדסה עין כרם שיחרר אתמול 250 חולים, שהם כ־35 אחוז מכלל המאושפזים בו.

בשעות הצהריים ביקרה בבית החולים סגנית שר הבריאות שושנה ארבלי־אלמוזלינו. היא אמרה כי היא תומכת עקרונית בתביעות האחיות, אך היא סבורה כי השביתה אינה הדרך הראויה לפעול, ביחוד כאשר מתקיים דיון בתביעותיהן.

בקופ"ח אין שביתה

האחיות המשרתות בבית החולים הקדמי בקרית שמונה המשיכו אתמול את עבודתן כרגיל למרות שהשביתה שהוכרזה אצל חברותיהן ביתר מקומות אישפוז בארץ. החלטה על כך התקבלה אצל האחיות לאור העובדה שמדובר במרכז הרפואי היחיד הקיים באיזור אשר מתפקד גם במקרי חירום. ההחלטה התקבלה גם לאור העובדה שאיש לא יכול לדעת מתי יצטרך בית החולים הקדמי לתפקד במקרה של פיגוע.

האחיות בבית־החולים „ברזילי" באשקלון נטשו אתמול את משמרתן כמתוכנן והמחלקות השונות נשארו בלא אחיות כאשר הרופאים ממלאים את תפקידיהן החיוניים ככל שניתן.

50 אחוז מן החולים כבר נשלחו לבתיהם, מנהל בית־החולים ד"ר שמעון שרף אמר לי כי כבר כיום קשה לתפקד והמצב ילך ויחריף מידי שעה ומידי יום.

בחיפה — 400 שולחו הביתה

כ־400 חולים שולחו אתמול לבתיהם מארבעה בתי־החולים בחיפה בשל שביתת האחיות. בבית־החולים „כרמל" של קופת־חולים לא הצטרפו האחיות לשביתה ולפיכך התנהלה בו העבודה כסדרה. במרכז הרפואי רמב"ם, שבו מועסקות כ־840 אחיות נותרו אתמול 20 בלבד. בחדר המיון של בית־החולים התקבלו רק 24 חולים במקרים דחופים. בלבד חלק מחיילי צה"ל המאושפזים בבית החולים שוחררו גם הם.

תמיכה ב„עבודה" על שתיקת פרס

(המשך מעמוד א')

שקשור לפרשת רקאנטי. כמה מהח"כים של מפלגת העבודה פרשו אתמול שתיקה זו כתמיכה פסיבית בעמדותיו של רקאנטי וסרובו לקבל את המלצות ועדת החקירה. חברי ועדת ביקורת המדינה אשר הגישו את הצעת החוק חוששים שהממשלה תשתמש בכוחה לעיין בהצעה במשך חודשיים כדי להביא לסחבת בתהליך החקיקה.

ח"כים מוועדת הביקורת הזהירו אתמול שינקטו בצעדי תגמול נגד הממשלה אם תעמוד בדרכה של החקיקה המוצעת.

בתגובה לטענת רפאל רקאנטי לפיה משפחתו ובנק דיסקונט אינם מבקשים דבר מן הממשלה ומן הציבור, פירסם אתמול חבר הכנסת חיים רמון, מרכז סיעת המערך בוועדת הכספים הודעה ובה הוא מגלה כי במסגרת הסדר המניות הבנקאיות מ־1983 קבלה משפחת רקאנטי הטבה כשווי כ־40 מיליון דולר.

ההטבה לבנק דיסקונט

לדברי רמון, למרות שבהסדר המניות הבנקאיות נקבע כי הוא לא יחול על בעלי עניין, הפעילה משפחת רקאנטי לחצים כבדים על הממשלה, על מנת שיכללו בהסדר מניות, גם אי.די.בי. המוחזקות ע"י חברת הספנות „אל־ים". רמון ציין כי חברה זאת נמצאת בבעלות ושליטת משפחת רקאנטי. בעקבות הלחצים החליטה ועדת שרים מיוחדת בראשות סגן ראש הממשלה דוד לוי, באוקטובר 1983, לקבל את דרישת משפחת רקאנטי ולכלול את מניות אי.די.בי. שבידי „אל ים" בהסדר. החלטה זו נשמרה בסוד עד עצם היום הזה, אומר ח"כ רמון, וכתוצאה ממנה הרוויחה משפחת רקאנטי 40 מליון דולר.

הצעת 10 חח"כים

עשרה ח"כים מן הוועדה לביקורת המדינה הניחו אתמול על שולחן הכנסת הצעת חוק פרטית לפיה ייאלץ רקאנטי להתפטר מתפקידו כמנהל בנק דיסקונט. עשרת הח"כים הם: חברי המערך והליכוד, מפר"ל מפ"ם והתחייה. מציעי החוק הולכים בעקבות המלצות ועדת השופט בייסקי, ואומרים כי אם יהיה צורך בכך יתוקן החוק כדי להבטיח את קיום ההמלצות האישיות בדבר הפסקת עבודתם של כמה מנהלי בנקים. החוק מציע כי אדם שהוועדה המליצה שלא יכהן בהנהלת בנק — „יקיים את ההמלצה. העובר על חוק זה דינו שנתיים מאסר.

שם טוב — זכות ערעור

חה"כ שם־טוב (מפ"ם) הניח על שולחן הכנסת הצעת חוק לתיקון לחוק ועדות החקירה, אשר בא לאפשר לאדם שרואה עצמו נפגע מיישום המלצות ועדת חקירה, כי לא יוכל לערער בפני בית המשפט העליון. שם־טוב סבור, שיש לקיים את מסקנות ועדת בייסקי, ואולם אין לשלול מאדם שנפגע את זכות הערעור.

כנס בנושא אלימות בתקשורת

השבוע, יום שישי, 27 ביוני, בשעה 11 לפני הצהריים, יתקיים בבית סוקולוב בתל־אביב כנס משותף של מועצת העיתונות והתנועה „סובלנות" ותנועה על מפלגתית להוקעת האלימות בישראל.

סדר היום: דיון בנושא „אלימות בתקשורת והדרכים למניעתה", דוברים: פתיחה ישעיה ויזר, רוטנשטרייך, פרופ' אפרים קציר, הנגבי מיכל ומורה כהן.

חוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
תל־אביב־יפו
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אישור לשימוש חורג למשרד בכל הקומות ל־5 שנים ברחוב עד' רוטשילד מס' 140 גוש 7085 חלקה 59, תיק בנין 3/006־140.

בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אשור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, שד' בן־גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדויקת וטלפון.

ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

י. בסטי, סגן ראש העיריה יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו

הועדה המקומית לתכנון ולבניה
מרחב תכנון מקומי
בת־ים

הודעה לפי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965

ניתנה בזה הודעה, כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה בקשה להיתר בניה על חלקה 112 כנוס ... ביסודה ...

לפי תוכנית מפורטת ... הבניה ... לכל מי שיש התנגדות ... להגיש התנגדותו ... תוך 15 יום מיום פרסום הודעה זו.

אהרן קבנון
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה בת־ים

שמיר הציע לשיראק תיאום המאבק בטרור

מאת ארנון יפה, כתב „על המשמר" בצרפת

פאריס. — שר החוץ יצחק שמיר הציע בפגישה עם ראש ממשלת צרפת ז'אק שיראק, שיתוף פעולה בין הצבאות ושירותי הביון של שתי המדינות במאבק נגד הטרור, כי „הטרור מסכל את מאמצי השלום".

שמיר, שהגיע הנה אתמול לביקור־עבודה זכה לקבלת־פנים חמה, אמר כי „הצורך בניהול מאבק כולל בטרור, זו הבשורה שאני מביא עמי לפאריס".

אבי פאזנר, דובר מ"מ ראש הממשלה, מסר לנו כי שיראק הביע דאגה מהתעצמות אירגון 'חיזבאללה' השיעי ומהצרת אש"ף ללבנון. הוא הדגיש את חשיבות סוריה כמשפיעה על האירועים.

שיראק מסר לשמיר, כי דיבר ערב קודם עם הנשיא אסד בטלפון, כדי להודות לו על שחרור בני הערובה הצרפתיים.

שמיר אמר לו, כי העובדה שסוריה מוצאת לנחוץ לומר כי אינה מפעילה טרור, היא מעודדת, אף כי אין זה נכון.

שמיר הביע הערכה למאמצי צרפת לחדש את הקשרים עם איראן — „מדינה חשובה". נתקבל רושם, כי הצרפתים שוקלים פעולות נגד הטרור ומצרדים ביד חזקה.

שיראק הופיע יחד עם כמה שרים חשובים לטקס חנוכת לשכת הסחר ישראל־השוק המשותף, בסנט הצרפתי, אחרי שאירח את שמיר לארוחת צהריים בארמון מאטיניון. זו פעם ראשונה שראש ממשלה צרפתי מופיע לאירוע כלכלי ישראלי־צרפתי.

לשכת המסחר החדשה הוצגה ככלי לקידום שיתוף פעולה גם בין ישראל למדינות ערב, באמצעות אירופה.

שיראק הבטיח בנאומו בטקס, את תמיכת צרפת בהגנה על המוצרים הישראליים בשוק, אחרי הצטרפות ספרד. „אנו שומרים על כיבוד ההסכמים בין ישראל, תוניסיה ומארוקו, לשוק על מנת שלא תקופחנה, אמר.

לא רק על רגשות

האיש החזק בממשלה, שר האוצר אדוארד באלאדור, קרא בטקס ל„ביסוס היחסים בין צרפת לישראל על יסודות כלכליים מוצקים ולא רק על רגשות וסימפטיה".

התעשיינים הצרפתיים אינם ששים להשקיע בישראל, וזו פעם ראשונה ששר אוצר צרפתי קורא להם בגלוי להשקיע בישראל ולנצל את המחקר המדעי והטכני המפותח בה. הוא הביע תקווה, כי ממשלת ישראל תצליח בשיקום המשק ובהדברת האינפלציה. לשכת הסחר החדשה מורכבת מנציגים מ־12 מדינות השוק. נשיאה כבר מסר על יוזמה לעידוד חילופי הסחר עם ישראל במטבע אירופי במקום בדולר ולהמרת הארם הערבי בדיאלוג כלכלי עם מדינות ערב.

שמיר ייוועד היום עם הנשיא מיטראן באליזה ועם שר החוץ ז'אן ברנאר ריימונד. שמיר ביטל כמה אירועים מתוכננים בשל ההתייעצות עם פרס ורבין, הערב, על פרשת ראש השב"כ.

ילדים כבר משחקים על־פני פסלו החדש בן 72 טונות של הנרי דה־מילה, ש„הושק" שלשום למרגלות כנסיית סיינט אוסטאש במרכז פאריס. (צילום: אי.פי.)

טלקס

● נמנעה בריחתו של מרגל נורווגי

קופנהאגן. – המרגל הנורווגי ארנה טרהולדט, שנידון ל־20 שנות מאסר על ריגול לטובת בריה"מ, היה אמור להיות בן חורין החל מסוף השבוע. אילו נסיון הבריחתו של הכלא היה עולה יפה.

הנסיון סוכל בעקבות מידע שנמסר על ידי עיתונאי, שככל הנראה אמור היה לעזור בהברחתו, אך התחרט ברגע האחרון.

3 אחרים הקשורים בפרשה נעצרו על־ידי המשטרה. הם נידונים ל־3 שנות מאסר. בין העצורים גם אחיו של טרהולדט. המידע שהגיע לידי המשטרה חמור עד כדי גרם להעברתו המיידית של האסיר לכלא אחר.

ארנה טרהולדט כיהן כמנהל מחלקת העיתונות במשרד החוץ הנורווגי והוא נמצא אשם במכירת מידע מטעמים אידאולוגיים ואותו בצע כאחד. לבריה"מ ועיראק.

בעירה באוסלו נמצאו, בין היתר, דרכון מזוייף שהוכן להברחתו של טרהולדט מנורווגיה ליעד בלתי ידוע. **עלי כהן, דנמרק**

● פחם דרום־אפריקני מגיע בחשאי לבריטניה

לונדון.– כ־30,000 טונות פחם דרום־אפריקני מגיעים מדי חודש בחשאי לבריטניה. גילה אתמול הדיילי מירור", המקורב למפלגת העבודה, בשעה שממשלת תאצ'ר החליטה לנקוט עיצומים כלכליים נגד פרטוריה.

הפחם מדרום אפריקה, שמחירו נמוך מהמחיר הפחם המופק בבריטניה, מובל באניות המניפות דגלים זרים ועוברות דרך הולנד. הוא משמש מפעלים של תעשיית הכוח בסקוטלנד, יורקשייר ווילס (בצפונה של אנגליה ואנגליה), מפעלים אלה, לרוב, אינם יודעים את מקור הפחם הזה.

דובר של מועצת הפחם הבריטית אמר, כי יבוא זה מתבצע בידי מתווכים שאין למכרות הפחם הבריטיים המולאמים שליטה עליהם. (ע"צ)

● טרוריסטים — במחשב ממשלתי בדנמרק

קופנהאגן.– דנמרק, שבה יש לכל אדם גישה לכל מידע הנמצא במחשב ממשלתי, הכניסה לשימוש מערכת האחרונה מידע חדש. שלראשונה אין לשום אזרח מן השורה גישה אליו והוא נחשב לסודי. המידע נודע לחברי ארגוני טרור בעולם: פעילים ולא פעילים.

ההחלטה לערוך רשימות אלה התקבלה בדנמרק לפני שנה על רקע פעולות טרוריסטית ראשונה על אדמתה – פצצות בבית הכנסת של קופנהאגן ובמשרד חברת התעופה האמריקנית „נורטוואסט אוריינט" ב־22 ביולי אשתקד.

עלי כהן, דנמרק

● אכזבה לסוציאליסטים בסיציליה

רומא. – המפלגה הסוציאליסטית האיטלקית עם קראקסי בראש, מאוכזבים מתוצאות הבחירות בסיציליה. היא הוסיפה לעצמה פחות מאחוז. (מ־14.34 ל־15.05 אחוז).

המפלגה הסוציאליסטית הימנית על נצחון גדול לא רק לשם קבלת ראשות הממשלה באי האוטונומי, כמו שעלה בידה לעשות בממשלה המרכזית ברומא. נצחון מרשים לדידה, היה בו כדי לבלום את דרישת המפלגה הדמו־נוצרית לרוטציה בראשות הממשלה.

המפלגה הדמו־נוצרית אמנם ירדה בבחירות הסיציליאניות ב־2.5 נקודות (מ־41.4 ל־38.8 אחוז), אולם היא תוכיח שאחיזתה בין הבוחרים עדיין איתנה.

מפ"ל היתה בטוחה גם במפולת הקומוניסטית בבחירות הסיציליאניות ובהגשמת החלום הסוציאליסטי הישן של מעבר על פני הקומוניסטים כמפלגה הראשונה של השמאל האיטלקי. תקוות מפ"ל לא התגשמה. להפתעת כולם שמרה המפלגה הקומוניסטית על כוחה וירדה רק בחצי אחוז (מ־20.64 ל־19.3 אחוז).

אהרון נגר, איטליה

לחץ על השוק המשותף להפעיל חרם נגד דרא"פ

בריסל. — ר"מ הולנד רודל לובר קורא למנהיגי השוק האירופי המשותף לנקוט צעדים תקיפים נגד דרום אפריקה. כאשר יתכנסו ביום חמישי בהאג לועידת הפיסגה החצי־שנתית שלהם.

לוברס מצביע על המצב המחריף והולך בדרום אפריקה, ומציין כי יהיה זה מועיל, שועידת הפיסגה „תאותת באופן ברור" לפרטוריה, לאור הדו"ח שנמסר לא מזמן ע"י שליחים של חבר העמים.

הערה של חבר העמים קבעה, כי עיצומים הם ההזדמנות האחרונה למנוע מרחץ־דמים בדרום אפריקה.

עיצומים מוגבלים

דיפלומטים אמרו כי 12 מנהיגי הקהיליה האירופית ינסו לבטל את הרושם הגובר והולך, כי הם חלוקים בדעותיהם והססניים לגבי נקיטת צעדים מוחשיים נגד פרטוריה.

הם ציינו כי ר"מ הולנד מצדד בעיצומים מוגבלים, כגון חרם על יבוא פירות וירקות מדרום אפריקה.

הדיפלומטים גם אמרו, כי מצפים שבפיסגת האג יפעל לחץ על תאצ'ר להסכים לצעדים מסויימים נגד פרטוריה.

משרד ההסברה של דרום אפריקה מסר אתמול, כי נתגלו גופותיהם של 2 שחורים, וכי הללו כנראה מתו כתוצאה מ„אלימות בין שחורים לבין עצמם".

ב־12 הימים שחלפו מאז הוכרז מצב החרום, מתו 57 איש מפעולות אלימות. אולם, זהו סיכום של השלטונות ועתונאים אינם יכולים לאמת אותו.

בריטניה שוקלת

ממשלת בריטניה קיימה דיון על אפשרות של הפעלת סנקציות על דרום אפריקה, על אף התנגדותה החזקה של ראש הממשלה לצעד כזה — והזמינה את ראש הקונגרס האפריקני הלאומי אוליבר טמבו לביקור, בניגוד למדיניותה הקודמת.

דובר משרד החוץ אמר כי השרה הצוערת לינדה צ'וקר מוכנה להיפגש עם טמבו, ולפגישה ראשונה בין שר בריטי לבין מנהיג של הקונגרס האפריקני הלאומי, לאחר שקודם לכן לא קיימה בריטניה קשרים עם הגוף הזה בגלל סירובו להימנע ממעשי אלימות. (ע"צ)

8 פעמים מאסר־עולם למאגי שניסה לרצוח את מאגי תאצ'ר

לונדון. — איש הגרילה פטריק מאגי מ„הצבא הרפובליקני האירי", שבמעט הצליח להרוג את ר"מ בריטניה מרגרט תאצ'ר, נידון אתמול ל־8 פעמים מאסר עולם.

השופט סיר לסלי בורהאם תיאר את מאגי, שנולד בבלפאסט, בירת צפון־אירלנד הנשלטת בידי בריטניה, כאדם „אכזרי ובלתי אנושי, במידה יוצאת מהכלל".

מאגי, 35, הורשע בראשית החודש ברציחת 5 אנשים בפיצוץ שהרס את המלון „גרנד הוטל" בעיר ברייטון, במהלך הועידה השנתית של המפלגה השמרנית, השלטת בשנת 1984.

מאגי סירב לקום

„אתה התכוונת לקטול חלק גדול של ממשלתנו וכמעט הצלחת בכך, יש להעניק לציבור את ההגנה המירבית ממך", אמר לו השופט כשהם בבית המשפט הפלילי הלונדוני אולד ביילי.

מאגי המזוקן, חבר ותיק ב„צבא הרפובליקני האירי", סרב לקום על רגליו כדי לשמוע את גזר הדין והיה צורך להקימו בכוח ולהחזיקו במשך דקות ספורות. השופט אמר לו: „אתה נהנה מפעילות הטרור שלך. אתה מתכנן אותה בקפידה ובחיבה".

מאגי, שהכחיש את האשמות, נידון יחד עם 4 נאשמים אחרים גם על תיכנון להטמין פצצות בתחילת הקיץ בעיירות הנופש לחוף הים. אחרי נופש אנגליים לחוף הים, בעיצומה של עונת הנופש אשתקד.

„יומנו בוא יבוא"

המשטרה חשפה את הקשר כאשר עצרה את מאגי ואת האחרים ב„בית בטוח" של הצבא הרפובליקני האירי, בעיר הסקוטית גלאזגו לפני שנה.

ג'אראר מקדונל, 24, פיטר שרי, 30, מרטינה אנדרסון, 23, ואלה אודוייר, 26, נדונו כולם למאסר עולם, ופירושו של דבר עפ"י החוק הבריטי, לפחות 20 שנות מאסר.

מקדונל ניצב כשזרוע על פניו וידיו משולבות על חזהו, בהאזינו לגזר הדין, ולאחר מכן צעק בשפה האירית: „יומנו בוא יבוא". (ע"צ, רויטר)

ג'ונבאלט וג'מאייל עושים חיים באיטליה

מאת אהרן נגר, כתב „על המשמר" באיטליה

רומא. – באיטליה ארץ ה„דולצ'ה ויטה" מתחוללות לאחרונה עלילות אהבה שבהן מעורבים מנהיגים לבנוניים.

אחרי המנהיג הדרוזי ואליד ג'ונבאלט, שלא מזמן בילה „ירח דבש" ברומא בחברת כרמן, אשתו היפהפיה של הסופר אלברטו מוראביה, המבוגר ממנה ב־47 שנה, הגיע תורו של נשיא לבנון אמין ג'מאייל. ג'ומאייל הגיע לעיירת הקיץ צ'רנוביו שעל שפת האגם קומו, לגראנד הוטל וילה ד'אסטה, וילת אצילים אכסקלוסיבית שבעבר שימשה קן אהבה למבלי עולם כדוכס מווינדזור, קלרק גייבל, זליז טיילור.

אל וילת הזוקה המוקפת גן עצום, הגיע ג'מאייל במטוס טילון פרטי בלווית שומרי־ראש שאליהם נתווספו מיד 6 אנשי־בטחון איטלקים.

למנהל המלון ניתנה הוראה לשמור בסוד את דבר שהותו של הנשיא, והתכף לכלות „יומיים של מנוחה ומרגוע". אלא שעל אף המאמצים החמורים משהו בכל זאת דלף החוצה וצלמים שמו מצור על הוילה והצליחו לבסוף לראות את ג'ומאייל מגיע בתלבושת ערב למסעדת המרכזית של העיירה. שם נפגש עם אשת, חדורת גבוהת קומה, שמדליפי הסוד ציינו אותה „כברזילנית". האיטלקים התמהים תאם מדובר בסיפור אהבה של נשיא לבנון עם ברזאלנית החמת־מזג.

„באן במלון לא קיבל הנשיא ג'מאייל נשים כל שהן, הצהיר המנהל. „באו לבקר. אצלו דווקא שני גברים".

איש צוות „אקילה לאורו":

אולצתי להשליך גופת קלינגהופר אל הים

גנואה — איש צוות של אניית הנוסעים האיטלקית „אקילה לאורו", העיד בבית משפט בגנואה שבאיטליה, כי אולץ ע"י אחד המחבלים הפלשתינאים שחטפו את האניה, לזרוק לים את גופתו של הנוסע האמריקני־יהודי הנכה לאון קלינגהופר.

הוא אמר, כי לפני שביצע את הרצח, ציווה עליו המחבל מגיד אל מולקי, שנחשב למנהיג החוטפים, לדחוף את קלינגהופר על כיסא הגלגלים שלו עד לחרטום האונייה. „כאשר הגענו אל החרטום, אמר לי מולקי להסתלק, שמעתי יריות וכעבור דקה קרא לי מולקי לחזור וציווה עלי לזרוק את גופתו של קלינגהופר יחד עם כיסא הגלגלים לים", העיד מנואל דה־סווזה.

עוד אמר המלצר, כי מולקי הזהיר אותו, את אלברטי ואת רב החובל של האניה, ג'ארדדו דה רווזה, לא לגלות לאיש את דבר הרצח.

12 אנשים אחרים עומדים למשפט באשמת סיוע לחטיפה. עשרה מביניהם, כולל מנהיג המחבלים אבו עבאס, המואשם בתיכנון חטיפת האניה, עומדים למשפט שלא בפניהם. (עד"ר)

שוב רוב מוחלט לסוציאליסטים בספרד

מאדריד. – ראש הממשלה הסוציאליסטי של ספרד פליפה גונזאלס, זכה ברוב מוחלט בבחירות וניתן תקופת כהונה שניה של 4 שנים, אם כי ברוב קטן מזה שהיה למפלגתו בבחירות הקודמות.

הסוציאליסטים זכו ב־184 מושבים, 8 יותר מן הרוב המוחלט של 176 מושבים הדרושים לשליטה ב„קורטס", שמספר מושביו 350.

בבחירות הכלליות ב־1982 זכו הסוציאליסטים ברוב של 202 מושבים. פרשנים ייחסו את הירידה ברוב הסוציאליסטי למרירות המפלגות ולכשלונו של גונזאלס לרסן את האבטלה שהיא בת 22 אחוז מכוח העבודה במשק.

בהצבעה הפסידו כוחות הימין שבאופוזיציה מושב אחד וזכו ב־105 מושבים. כך גבר הלחץ על מנהיג הקואליציה העממית של מפלגות הימין, מנואל פראגה, לפרוש מן התפקיד, לאחר שהובס ב־4 מערכות בחירות מאז מות פראנקו.

הבחירות היו נצחון לראש הממשלה הקודם, אדולפו סוארז, ראש מפלגת המרכז, אשר מפלגתו כמעט התפוררה לאחר שהוא התפטר מתפקיד ראש הממשלה ב־1981, המרכז הסוציאל־דמוקרטי שבהנהגתו הוא עתה המפלגה השלישית בגודלה בספרד, עם 19 מושבים.

הקומוניסטים, שאצלם פילוג קשה ואשר איבדו 19 מושבים בבחירות הקודמות מתוך 23, קיבלו הפעם 7 מושבים ביחד עם קבוצות שמאל קטנות.

המנהיג הקומוניסטי לשעבר סנטיאגו קארילו, שהתמודד ברשימה עצמאית משלו, איבד את המושב שלו בקורטס. הסוציאליסטים זכו להישג מרשים באיזור הבאסקים, שם מתחולל מזה 18 שנים מאבק לעצמאות ולאוטונומיה. הסוציאליסטים התחזקו על חשבון המפלגה הבאסקית הלאומית באיזור זה. (ע"ר, ע"צ)

שערי מטבע־חוץ בנק הפועלים – 23.6.86

		מזומנים		העברות והמחאות		שערים
	היחידה	קניה	מכירה	קניה	מכירה	יציגים
דולר אמריקני	1	1.47	1.53	1.4907	1.5093	1.499
לירה שטרלינג	1	2.18	2.28	2.2167	2.2443	2.231
מרק גרמני	1	0.65	0.68	0.6584	0.6666	0.661
פרנק צרפתי	1	0.20	0.21	0.2065	0.2090	0.207
גילדן הולנדי	1	0.57	0.60	0.5846	0.5919	0.587
פרנק שוויצרי	1	0.79	0.83	0.8036	0.8136	0.806
כתר שבדי	1	0.20	0.21	0.2046	0.2071	0.205
כתר נורווגי	1	0.19	0.20	0.1936	0.1960	0.194
כתר דני	1	0.17	0.18	0.1771	0.1794	0.178
מרק פיני	1	0.27	0.29	0.2844	0.2879	0.280
דולר קנדי	1	1.05	1.10	1.0738	1.0872	1.080
דולר אוסטרלי	1	0.98	1.06	1.0179	1.0306	1.024
ראנד דר' אפריקני	1	0.35	0.59	0.5806	0.5879	0.586
פרנק בלגי	10	0.31	0.33	0.3220	0.3260	0.323
שילינג אוסטרי	10	0.92	0.96	0.9370	0.9486	0.940
לירה איטלקית	1,000	0.94	1.00	0.9595	0.9715	0.963
ין יפני	100	0.87	0.91	0.8831	0.8941	0.887

המפד"ל מאשימה הממשלה בהעדפת החינוך הלא־ציוני על הממלכתי־דתי

ד"ר בן מאיר: מנהיגי המערך והליכוד עושים חשבון פוליטי ציני ● אברהם מלמד: כך מולידים את הקיטוב ומורידים אותנו למחתרת

מאת יצחק שור, כתבנו לענייני חינוך

שניים מראשי המפד"ל, ד"ר יהודה בן מאיר ואברהם מלמד, האשימו אתמול את שתי המפלגות הגדולות, המערך והליכוד, בהעדפת מוסדות החינוך הלא ציוניים והאנטי־ציוניים של היהדות החרדית, על־פני מוסדות החינוך הציוניים־דתיים.

במסיבת עיתונאים שנערכה בבית אגרון בירושלים אמר ד"ר בן מאיר כי מנהיגי שתי המפלגות הגדולות עושים חשבון פוליטי ציני, שאם יחלישו את החינוך הציוני הדתי לא יהיה לבוגריו מנוס מלעבור לתמיכה במפלגות הגדולות. את לב הציבור החרדי של אגו"י וש"ס מנסות המפלגות הגדולות לקנות על־ידי מתן מענקים גדולים מתקציבי המדינה.

ציונות למחתרת

אברהם מלמד האשים במלים בוטות את הממשלה: „היא מעבירה כספים מן החינוך הציוני לחינוך האנטי־ציוני ובכך היא מולידה את הקיטוב. עוד מעט תצטרך הציונות הדתית לרדת למחתרת" — אמר הח"כ לשעבר, אברהם מלמד.

יו"ר המרכז לחינוך הדתי, מ. הלברטל, אמר, שבשנה האחרונה גדל החינוך העצמאי ב־1500 תלמידים, משום שהוא נהנה מהסעות ושתי ארוחות לילד. הרב אורי זוהר ואחרים אמרו ליהודים בבתי־כנסת, שלא ישלחו את ילדיהם לחינוך הממלכתי־דתי, משום שקורה בו מה שקורה בבתי־הספר ממלכתיים.

הליכים משפטיים

הליברטל טען, כי האגף לתרבות תורנית במשרד החינוך, מקציב למוסדות הקשורים לאגו"י ולש"ס 63 אחוז מתקציביו. המרכז לחינוך הדתי, אשר עוסק בהשלמת החינוך הדתי במוסדותיו, קיבל מכל אגפי משרד החינוך 36 אלף שקלים בלבד. מ. הלברטל הזהיר, כי אם לא ישונה המצב, „לא יהיה מנוס מפתיחת הליכים משפטיים לשינוי המצב הבלתי־נסבל". כן טען, שהחינוך הממלכתי נהנה מגורל תקציבים שמעל לשכר הלימוד, שעה שהחינוך הממלכתי־דתי מקופח.

כתבנו מעיר, כי במסגרת החינוך הממלכתי לומדים 75 אחוז מכלל התלמידים בממלכתי־דתי מקופחת.

כתבנו מעיר, כי במסגרות החינוך הממלכתי לומדים 75 אחוז מכלל התלמידים, בממלכתי דתי כ־20 ובעצמאי כ־5 אחוזים.

הטלוויזיה הישראלית בדרום־אפריקה

המוסר היהודי ומדיניות האפלייה כלפי השחורים

מאת אתי רונאל, כתבת „על המשמר"

רוב היהודים בדרום־אפריקה משוכנעים, שמדינתם נמצאת במצב של מהפכה. חלקם חוששים משפיכות־דמים קשה וחלקם חושבים, כי ניתן לבצעה בשלבים ובמחיר סביר – כך משתמע מסרט שצילם צוות הטלוויזיה הישראלית במשך שבועיים בקייפטאון, דרבן ויוהנסבורג בדרום אפריקה.

הסרט דן בשאלה, מדוע אין 120 אלף יהודי דרום־אפריקה עוזבים את המדינה ומדוע אינם עולים לישראל.

צוות הטלוויזיה נפגש עם אילי־תעשייה יהודים, עם חברי פרלמנט המנסים ללחום באפרטהייד, עם שופטי בית־המשפט העליון, בעלי חוות־בקר וחוות לגידול יענים, ועם מנהיגי הקהילה, המתלבטים בדבר ההנחיות שעליהם לתת ליהודים המתמודדים עם המצב הנוכחי. כן מופיעים בסרט יהודים שהחליטו לעזוב את דרום־אפריקה וכאלה שהחליטו להישאר בה. מוסבר בו היחס המיוחד של הלבנים למדינת־ישראל – יחס שעוזר ליהודים לתפוס את מקומם בראש הסולם החברתי במדינה. אך עיקר הסרט דן במוסר היהודי ובמדיניות האפלייה כלפי השחורים.

עוד צילם הסרט, בעזרת ליווי משטרתי, בעיירת השחורים סוואטו ואת הפועלים השחורים בעמקי מכרה זהב. המסע כלל גם ביקור בשבט הזולו במחוז נאטאל ופגישה עם הצ'יף בוטולזה. הצ'יף גר בצעירותו אצל משפחה יהודית ולאחרונה ביקר בישראל, כשהוא מנסה ללמוד מסבלם של היהודים על סבלם של השחורים.

פרק אחר בסרט מוקדש לבופוטוצואנה, אחת ממדינות החסות של דרום־אפריקה. בה הקים בחור יהודי את אחד ממרכזי הבידור הגדולים בעולם – סאן סיטי, עיר השעשועים.

הסרט, שהופק על־ידי אסתר סופר ובוים על־ידי יוסי גודארד, יוקרן ביום חמישי, 3.7.86, ב־21:30.

השר יעקבי בחוזרו מארה"ב:

פרשת פולארד מעכירה האווירה כלפי ישראל

יש צורך דחוף לשינוי היחסים שבין ישראל לבין התפוצות. יש להשתית אותם על שותפות עיסקית וטכנולוגית, במקום על פילנטרופיה וצדקה — אמר עם שובו מארה"ב, שר הכלכלה, גד יעקבי, בשיחה עם כתב עתי"ם.

השר נתבקש להגיב על הופעת חוברת המגבית בארה"ב, אשר הציגה את ישראל כ„פושטת יד ונרכזה" ואמר, שהמגמה של השותפות צריכה להיהפך ל„דרך המלך" ביחסים בין ישראל לתפוצות.

יעקבי, שהיה במשך 6 ימים בארה"ב, אמר שהקיטוב החילוני־חרדי ופרשת פולארד, מעכירים את האווירה בארה"ב כלפי ישראל, מאחר ושני נושאים אלה תופסים מקום מרכזי בתיקשורת בארה"ב. לעומת זאת, „פרשת השב"כ" איננה מעוררת תשומת־לב בארה"ב וגם עניין ה„לביא" אינו מובלט.

הסכם על ה„לביא"

בשיחותיו בארה"ב הסביר יעקבי, שלדעתו יש להמשיך בייצור ה„לביא" בארץ, כיוון שהפסקת הייצור תשפיע השפעה קשה ומזיקה על התפתחות הטכנולוגית ותגרום לירידת כוח־אדם הנדסי, הנחוץ לנו. „יש הכרח להמשיך בפיתוח המטוס" אמר השר.

הוא מעריך, שאפשר יהיה להגיע להסכם עם המימשל של ארה"ב בנושא זה והוא מקווה שהסכם כזה יושג. התנגדות נובעת — לדעתו — מחשש של השפעת הפרוייקט על סיוע החוץ הבטחוני של ישראל ומצד גורמי תעשייה מתחרים.

הסבר בעניין פולארד

יש דאגה במימשל ארה"ב מהקיפאון במאמצים להגיע לשלום במזרח־התיכון ומאי־הנכונות של חוסיין להצטרף לתהליך, אמר השר והטעים, כי הוא מצא התעניינות רצינית ברעיון האוטונומיה החד־צדדית כהסדר־ביניים ביהודה ושומרון. בשיחתו עם מי שהיה שר־החוץ האמריקני, הנרי קיסינג'ר, שמע יעקבי מפיו את ההערכה, שיש להוריד את פרשת פולארד מסדרי היום, בעיקר בכל הנוגע להצהרות פומביות, משני הצדדים בנושא זה, ולהגיע להסדר המקובל בין שתי ירידות.

עצרת אגודת משוחררי קבע תיערך בקרוב

עצרת ארצית של „צוות" — אגודת משוחררים משירות קבע בצה"ל — במלאות 25 שנה להקמתה, תיערך בהיכל הספורט ביד אליהו.

לעצרת הוזמנו נשיא המדינה, ראש־הממשלה, שר־הביטחון והרמטכ"ל. בעצרת יוסר הלוט מעל דגל „צוות" בידי הרמטכ"ל, ותוענק חברות כבוד למנחם בגין, לראש־הממשלה, שמעון פרס, ולשר משה ארנס.

פרטים אלה מסר אתמול אלוף (מיל.) משה נתיב, במסיבת עיתונאים בבית־סוקולוב בתל־אביב.

רפול שמח לחתום

הוא אמר, כי באגודה מאוגדים 8,000 חברים והיא גדלה כעת כמו על „שמרים". עם חבריה נמנים 4 רבי־אלופים (יצחק רבין, חיים בר־לב, מוטה גור, וצבי צור. רב־אלוף מ"כ רפאל איתן שכח לחתום על טופס כניסה), וכן 59 אלופים, שאחד מהם הוא נשיא המדינה, 154 תתי־אלופים, 798 אלופי־משנה, 2,115 סגני־אלופים, קצינים וחוגרים: השנה נרשמו עוד 400 איש ועד סוף השנה יירשמו עוד 800 איש. הרובר הוכיח, כי ב„צוות" יכול להיות חבר מי שפרש לגימלאות.

נתיב אמר, כי 35 אחוז מחברי „צוות" עובדים בסקטור הציבורי, כמו משרדי ממשלה, רשויות מקומיות, הסוכנות היהודית, תה"ל, קופ"ח, אורט, עמל, אוניברסיטאות, טכניונים, מספנות ישראל ועוד. בסקטור הפרטי עוסקים 39 אחוז. 7.5 אחוזים הם עצמאים במקצועות אקדמיים, סוחרים, בעלי עסקים, בעלי מפעלים ועוד. 5 אחוזים חיים מפנסיה. 13.5 אחוז מחפשים עבודה, 35 אחוז הם מתנדבים למשמר האזרחי ולמקומות אחרים.

אלוף (מיל.) נתיב אמר, כי פנו בבקשה אל שר־הביטחון, שמשרדו ידאג לעבודה לפני שמפטרים מצה"ל, הם גם ביקשו שירשו לאנשי „צוות" להופיע במכרזים פנימיים בממשלה, כי הם שירתו עד כה בממשלה, אולם טרם נתקבלה תשובה. נתיב הסביר, כי אינו רוצה שינצלו את המעמד בצבא בשביל להסתדר בחיים האזרחיים וגם אינו רוצה שיתארגנו מפגינים למען כרעם.

בתשובה לשאלה אמר נתיב, כי לפני שנים חיכו לכל קצין בכיר משתחרר מצה"ל, כיוון שלהם היה ניסיון ניהולי. עתה מתנגדים ועדי עובדים לקליטת קצינים. קצינים לשעבר שעומדים בראש מפעלים, אינם יכולים לקלוט קצינים כיוון שיש צמצומים במפעלים. (עתי"ם)

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה נתניה

ניתנת בזה הודעה כי לוועדה הוגשה לאישור תוספת/בנית מגורים לבית על חלקה 811 בגוש 8262 רח' דוד ילין מס' 22 בעירנות, מבוקשת כקלות עד 6% בנייה ותוספות יחד ממכנה קוד, את התכנית מס' 103/86 ניתן לראות במשרדי הוועדה.

התנגדויות, אפשר להגיש משך שבועיים מיום פרסום הודעה זו.

י. אלרואי
יו"ר הוועדה המקומית

בבית המשפט המחוזי בחיפה

לחוי ידוע כי הוגשו לבית המשפט, בתיקים המפורטים להלן, בקשות ליתן צווים המוכרזים על צווי ירושה ו/או קיום צוואה ו/או מינוי מנהלי עזבון. כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון, שאחת הבקשות מתייחסת אליו ורוצה להתנגד לה, יגיש התנגדות להכרזה תוך 14 יום מיום פרסום הזמנה זו, שאם לא כן יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

צוואות:

מס' התיק	שם המנוח/ה	תאריך הפטירה	שם המבקש/ת
1076/86	ויקסלבאום חוה	13.5.86	ויקסלבאום אברהם
1082/86	וכטר יעקב צבי	7.11.80	הורן ישראל
1084/86	מוקרי ורד + ירושה	7.4.86	ד"ר מוקרי שושנה
1086/86	יחזקאלי זלמן	9.5.86	יחזקאלי אברהם
1092/86	ניר רבקה	1.4.86	ניר ראובן
1096/86	אוסטרד לאה	4.4.81	גונן אדי
1104/86	ליירמן יורי	13.5.86	ליירמן נחמה
1107/86	אביגדורי שושנה	31.3.86	אביגדורי זלמן
1109/86	מיטלר מניה	4.2.86	סקיפ נילי
1115/86	אברמוביצי מוריץ	30.3.86	ד"ר חזני אנה
1121/86	כהן יונה	21.4.86	כהן בתיה
1127/86	זרמי יצחק	3.9.85	לופו דוד
1131/86	להמן סאול	25.12.85	להמן קרולה
1135/86	בורנביץ פיגה	23.2.86	ליבוביץ דליה
1144/86	כהן רווה	26.12.85	כהן רחמים
1151/86	רבינוביץ ריזלה	28.4.86	רבינוביץ גבי
ירושות:			
1073/86	קימל יצחק	6.10.82	סימה שמילוביץ
1080/86	קנובלר טובה	20.5.77	קנובלר אהרון
1088/86	דביר חיים	21.4.86	דביר חנה
1090/86	לוי שמחה	25.6.85	לוי אברהם
1094/86	אוסלקה איגנצי	18.5.86	הוכמן לרצינה
1098/86	אללוף יוסף	6.4.86	אללוף ברוך
1100/86	מרגולים ישראל	6.3.83	מרגלית לאה
1102/86	אוחנעמי מאיר	5.3.78	דוד גליק
1111/86	פטרה מאיר	20.3.85	פטרה אסתר
1113/86	שפרבר נתן	26.5.86	שפרבר שרה
1117/86	סואדי יהודה	5.5.86	סנארי רחל
1119/86	כהן אברה	16.12.81	לוי אילנה
1123/86	גולדנברג ארולף	4.11.85	טסלר אנה
1125/86	איזנברג יוסף	20.4.86	קוסטינר אסתרלה
1129/86	איצקוביץ אידה	23.2.86	איצקוביץ יתה
1133/86	אליאסי אלי	29.3.86	אליאסי נצרת
1137/86	איתן שמואל	17.10.81	איתן אסתר
1140/86	מילר פנינה	7.4.85	ישראל זהר וצרי
1142/86	הלפרין הנס	15.4.86	יהלום עופרה
1146/86	כהן במכה	8.12.85	כהן משה
1149/86	פיכמן נורית	21.4.86	פיכמן עוד
1153/86	כהן מיכה	2.5.86	כהן ויקטוריה
1155/86	רוזליה ריטער	1.5.86	רודולף ריטר
1158/86	לובוכלט צבי	13.2.82	עידית דשא
1160/86	שרה הס	13.4.78	רינגלשטיין דורית

ב. בולאר שופטת ראשית

חוקר משטרה בודק את סימני השריפה שנותרו לאחר הצתת הדלת האחורית של סניף „על המשמר" בחיפה, שלשום (למעלה).
למטה: הדלת השרופה במבט מתוך החדר.
(צילום: קלאודיו נוטקוביץ)

היום — הארכת מעצר החשוד בהצתת סניף „על המשמר" בחיפה

האחראי על המיבצעים בתנועת „כך" בחיפה, החשוד בניסיון להצתת מערכת „על המשמר" בעיר — יובא היום לבית משפט השלום בחיפה להארכת מעצרו.

החשוד נתפס ביום א' בשעות הערב „על חם", כחשוד בניסיון הצתה של מערכת „על המשמר" ברחוב פבזנר 17. החשוד, תושב הקריות בן 28, נכלא לחקירה לאחר שנלכד ע"י סיור של המשטרה סמוך למקום האירוע.

לכתב עתי"ם בחיפה נודע, כי המשטרה בודקת עתה אם ידו של החשוד היתה גם בהשחתת 7 תחנות אוטובוסים שרוססו בשבועות האחרונים באיזור הקריות וכן בכתיבת כתובות נאצה בבית־הספר הריאלי באחוזה. הדבר היה לפני שבועות מספר, ערב ביקורו של ראש־הממשלה, שמעון פרס, במקום.

כן בודקת המשטרה אם לחשוד יש קשר לאיומי הטלפון שנתקבלו ערב פתיחת שבוע התרבות הספר הערבי במרכז הקהילתי היהודי־ערבי „בית הגפן", שבו רווח על הטמנת פצצה במקום. בשם „הנוקמים".

המשטרה בודקת גם, אם החשוד מעורב בציור סיסמאות נאצה על מבוא משרדו של ח"כ עו"ד מוחמד מיעארי בחיפה.

תנועת נוער נגד גזענות — סניף חיפה — הפגינה אתמול אחרי הצהריים מול משרדי תנועת „כך" בחיפה, בתגובה לניסיון ההצתה במשרדי עתון „על המשמר" ע"י שני פעילי „כך" בעיר.

פעילי התנועה נשאו שלטים בהם נאמר, בין השאר, „אתמול — הערבים, היום — „על המשמר" ומחר — אתה", „נוער נגד גזענות במאבק עם „על המשמר" וכו'. אנשי נוער נגד גזענות הסבירו לעוברים ולשבים כי הגזענות אינה פוגעת רק בערבים אלה גם במי שלא חושב כמו הגזענים, וכי המאבק נגדה אינו רק כורח ישראלי לאומי אלא אף אישי. (עתי"ם)

הסניגור: בבנק דיסקונט נעשתה קנוניה נגד בלס

„לכתב־האישום אין יסוד בחומר הראיות" — טען הסניגור בעיון החוזר על מעצרו של בלס

בקשתו של דוד בלס לעיון מחדש בהחלטה לעצרו עד תום משפטו, באשמת קבלת כספים במירמה מהתק"ם באמצעות „בטחונות פיקטיביים" בסך 29 מיליון דולר — החלה להתברר אתמול בפני השופט המחוזי אריה אבן־ארי בתל־אביב.

כזכור, ציין השופט בשבוע שעבר, כי במקום להגיש ערר לבית־המשפט העליון מצאו הסניגורים ד"ר יעקב וינרוט ויהודה ויינשטיין לנכון להגיש בקשה לבית־משפט זה לעיון חוזר באותה החלטה. התובעת עו"ד פנינה דבורין טענה בבית המשפט, כי אין נסיבות או עובדות חדשות וביקשה לדחות את הבקשה על הסף. אולם השופט החליט כי נראה לו שיש להתעלות מעל לטיעון הפורמלי ואין לחסום את דרכה של הסניגוריה בטענה פורמלית, ולו גם מוצדקת.

בפתח דבריו טען הסניגור, ד"ר יעקב וינרוט, כי לא רק שכתב האישום שהוגש נגד בלס אינו מגלה עבירה, אלא שקיים נתק מוחלט בינו לבין חומר הראיות. לדעת הסניגור מה שקרה כאן הוא — שבלס הגיע להסדר עם בנק דיסקונט והתק"ם, שבכל פעם שיקבל כספים מבנק דיסקונט יתן בתמורה תעודות פקדון לזכות התק"ם.

מה קרה בבנק דיסקונט?

„טוענים נגד שולחי שבמשך 4 חודשים, מ־5 בספטמבר 1984, נתן לתק"ם תעודות פיקדון כלשהן ובמקומן משך כסף מבנק דיסקונט. לכך קוראת התביעה הוצאת כספים במירמה, שכן אילו ידעה התק"ם מה מתרחש — לא היתה מסכימה להעמיד אשראי כזה לרשות בלס. מה קרה בבנק דיסקונט? האם נעשתה שם קנוניה, כשבלס קיבל כסף תמורת תעודות? אין בכתב־האישום דבר על קנוניה כלשהי. אנו טוענים שזה לא ייתכן, שכן בלס לא היה מעלה על דעתו להוציא מן הבנק 29 מיליון דולר בלי לחוש שיילכד. אנו נשתדל להוכיח שלכתב־האישום שהוגש נגד בלס אין יסוד בחומר הראיות", אמר הסניגור.

מפאת השעה המאוחרת דחה השופט את שמיעת טענותיה של התובעת להיום. (עתי"ם)

טלקס

● **בשר חינם להאכלת תנינים**

במגמה למשוך מטיילים לחמת־גדר יחולק למבקרים במקום בשר כדי להאכיל את התנינים. לאחר שהתברר שתופעה זו נפוצה בא־רצות דומים בחו"ל. פעולה נוספת למשיכת תיירים היא הפיכת חמת גדר לאתר הנופש היחיד בארץ המאפשר רחצה נפרדת לגברים ונשים.

חמת גדר שייכת לארבעת קיבוצי דרום הגולן שהשקיעו 3 מיליון דולר באתר עם מחזור שנתי של 2 מיליון דולר. יהודה צור

● **דורשים תחנת מוניות ליישובי המשולש**

ראשי הרשויות המקומיות במ־שולש הצפוני תובעים להקים מחדש שתי תחנות מוניות שישרתו את יישוביהם.

בפגישה עם ראש עיריית חדרה, יחיאל כהנא, אמרו ראשי הרשויות, כי העיר חדרה מהווה מרכז לשירותים הערביים באיזור והקמת תחנות מאושרות לבעלי המוניות הערבים היא צורך חיוני עבורם. קאסם זייד

● **תופסק תאורת הדרכים בשרון**

תאורת הדרכים באיזור השרון תופסק בקרוב החל מחצות. הנהלת מע"ץ החליטה על צעד זה בנימוק של קיצוצים תקציביים.

מהנדס תפעול ואחזקה ראשי של מע"ץ, ראובן יום־טוב, מסר כי מע"ץ הסתמכה על הנסיון החיובי שהיה לרשויות המקומיות בהפסקת קטעים עורקיים החל מחצות. כן נבדקו צמתים מוארים וקטעים לא מוארים במקביל ונמצא כי שיעור תאונות הדרכים אינו שונה. כל הצמתים שיוחשכו אינם מרומזרים.

מע"ץ מקווה לחסוך 350 אלף דולר על־ידי הפסקת תאורת הדרכים. ניצה רימון

מאות שוטרים איבטחו ביצוע צו הריסה באום־אל־פחם

מאת קאסם זייד, כתב „על המשמר"

מאות שוטרים מצויידים בגז מדמיע ובאלות איבטחו אתמול את עובדי ועדת התכנון המחוזית של חיפה שהרסו בית בשכונת עין איברהים שבאום־אל־פחם. דיירי הבית לא גילו כל התנגדות.

הבית שנהרס שייך לראפת סעיד אגבריה, המרצה עונש מאסר של תשעה חודשים בגין סירובו למלא את צו בית־המשפט להרוס את ביתו במו ידיו.

נגד בעל הבית מוצו כל ההליכים המשפטיים וערעורו נדחה גם על־ידי בג"ץ.

לדברי בני המשפחה נבנה הבית בן שלושת החדרים לפני שבע שנים. כתבנו שביקר במקום גילה, ששני מבנים המשמשים כבתי־כבד, האחד מימי התורכים והשני שנבנה כחוק לפני כ־4 שנים, קרובים יותר לציר הכביש הראשי ואדי ערה מהבית שנהרס.

אחיו של בעל הבית סיפר לכתבנו, שבבעלות המשפחה היו כ־100 דונם אדמה, ש־99 מהם הופקעו ועל הדונם שהותר הוקם ביתו של ראפת.

לכתבנו נודע שבעל הבית יחוייב בתשלום בסך 10,000 ש"ח הוצאות ההריסה.

ראש עיריית אום־אל־פחם, האשם מחמיד, אמר לעתונאים, שהעירייה הגישה למשרד־הפנים תוכנית מיתאר ותוכנית מפורטת לשכונת עין איברהים, אך כל המגעים עם הממונה על מחוז חיפה לאשר את התוכניות עלו בתוהו.

את תגובתו של הממונה על מחוז חיפה במשרד־הפנים, משה גלונר, אי־אפשר היה להשיג אתמול.

יולדת התבצרה ב„סורוקה" ואיימה לחתוך מי שיתקרב

השוטרים הצליחו להתגבר עליה ולעצרה

„אני אחתוך כל מי שיתקרב אלי", צעקה יולדת, שהתבצרה אתמול בבוקר במטבח מחלקת היולדות של המרכז הרפואי „סורוקה" בבאר־שבע, תוך איום בסכין ובקומקום מים רותחים שהחזיקה בידיה.

רק לאחר שעות אחדות הצליחו שוטרים לעוצרה. ואז הוברר להם שהיא דרושה לבית־המשפט בתיקים פליליים אחרים.

אתמול סמוך לשעה 03.30 נכנסה היולדת, צעירה בת 19 מבאר־שבע, למטבח מחלקת יולדות א' של בית־החולים „סורוקה", היא החזיקה פיגיון בידה האחת וקומקום מים רותחים בידה השנייה ואיימה לפגוע במי שיתקרב אליה. שוטרים שהוזעקו למקום לא הצליחו לשכנעה לחדול מאיומיה ושוטר אחד נותר לשמור עליה במקום. רק לאחר שעות אחדות הרגיע השוטר את היולדת ורופא המחלקה שיחרר אותה מאישפוז. אולם דווקא אז התבצרה שוב היולדת במטבח, עם הפיגיון והקומקום, והפעם הצליחו שוטרים להתגבר עליה ולעצרה.

הצעירה הובאה בפני שופט השלום יהודה היימן, שהתבקש על־ידי המשטרה לעצור אותה, כיוון שהיא דרושה לבית־המשפט בתיקים פליליים אחרים, ולטענת המשטרה לא היה אפשר לאתר אותה בעבר.

השופט היימן שקל את התנהגות הצעירה וציווה לעצור אותה לשלושה ימים בבית־החולים הפסיכיאטרי ובפרק זמן זה לקבל עליה חוות דעת של פסיכיאטור על־פיה ישקול בית־המשפט אם ניתן להאריך את מעצרה. (עתי"ם)

קופ"ח חוייבה בפיצויים למנותח ששמיעתו נפגעה

קופת־חולים הכללית ורופא מנתח חוייבו לשלם פיצויים בסך 15 אלף ש"ח בתוספת חלק מהוצאות המשפט לחבר קיבוץ שובל שנפגע באוזנו השמאלית לאחר ניתוח עד כדי חרשות.

פסק־הדין ניתן על־ידי השופט ישראל גלעדי בבית־המשפט המחוזי בתל־אביב, בתביעתו של אליהו לוי, אשר נותח ב־4 בדצמבר 1978 באוזנו השמאלית על־ידי ד"ר טובי, רופא אף אוזן וגרון בקופת־חולים כללית. הניתוח נעשה במרכז הרפואי ע"ש סורוקה בבאר־שבע ו־4 ימים לאחר מכן שוחרר לוי לביתו.

בסוף מארס 1979 אושפז לוי שוב בבית־החולים בבאר־שבע, כאשר חלה אצלו ירידה חריפה בשמיעה באוזן המנותחת, טיפול שקיבל לא הועיל ועד היום שמיעתו באוזן מוגבלת מאוד. אוזנו הימנית, מתה מבחינה שמיעתית מאז היותו ילד.

על כן הגיש אליהו לוי תביעה לבית־המשפט המחוזי בתל־אביב, וטען, כי לפני שנותח באוזנו השמאלית נאמר לו על־ידי ד"ר טובי שאין סכנה בניתוח. לטענתו לא היו צריכים לנתחו באוזן זו, כאשר השנייה למעשה חרשת.

ד"ר טובי וקופת־חולים הכללית טענו שהניתוח היה דרוש והכרחי וכי הדבר הוסבר לתובע והוא הסכים לניתוח. כן טענו שהשימוש בטיפות שנתנו לחולה הוא מקובל ואיננו מסוכן.

בתום דיון ארוך ושמיעת עדים מומחים הגיע השופט גלעדי למסקנה, כי ההגנה לא יכלה לתת הסברים של ממש להופעת החרשות. בהתייחסו לכאב ולסבל שנגרמו לתובע חייב השופט את הרופא והקופה לשלם לתובע 15 אלף שקל חדש וכן חלק מהוצאות המשפט. (עתי"ם)

● גביע המדינה הוענק לדוד שורמן בן 16 מגבעתיים שזכה במקום ראשון במרוץ אופניים לנוער בהרי ירושלים. לאחר שעבר מסלול של 130 קמ"ש והגיע 40 דקות לפני הרוכב השני. התחרות שאורגנה ע"י ההתאחדות לספורט [illegible] השתתפו 40 רוכבים מכל רחבי הארץ. [illegible]

הטור השבועי

ישיבת מרכז הס. הגימלאים

ישיבת המרכז מיום ג' 17 ביוני ש.ז. בהשתתפות הח"ח; משה יהודה, מנכ"ל „משען" ואורי לאור יו"ר אשל. פתח א. אברהמוביץ יו"ר הסתדרות הגימלאים וסקר את דרכי המאבק נגד גזירות הממשלה שהוכתרו בהצלחה וכן ציין שהדבר קרה בין היתר בזכות השדולה של חברי הכנסת שתרמו רבות להצלחה זו. המאבק גיבש את המסגרת הארגונית של צבור הגימלאים והמסקנה היא שיש לשמור על המסגרת ולהיות נכונים להגיב על כל פגיעה ברמת החיים ורמת הפנסיה. הח' לאור עמד בהרצאתו המקיפה על הבעיות החברתיות והפסיכולוגיות של צבור המבוגרים. נושא הרצאתו היה – „הזיקנה חוויה אישית". מנכ"ל „משען" משה יהודה גולל את בעיות בתי־אבות והמוסדות הסיעודיים שברשות „משען". בסקירתו עמד על מצב המוסדות והדגיש את תכניות הפתוח הכוללים שפור השרותים בבתי אבות ושתוף הפעולה עם ועדי הדיירים. בתום הדיון הודיע א. אברהמוביץ כי יתקיימו מספר כנסים אזוריים לליבון הנושאים שהועלו בישיבת המרכז ע"י המשתתפים בדיון. נטלו חלק: יוסף בלושטיין, צפורה טיק, ש. בוברובסקי, מ. סמולר, א. אלפרט, א. צורף וצפורה לסקוב.

דיון במזכירות הפעולה על המצב בפנסיה התקציבית – על יסוד תביעות של האגף לאיגוד המקצועי בהסתדרות הגימלאים דנה המזכירות בישיבתה, ב־19 ביוני ש.ז. במצבם של הגימלאים בפנסיה התקציבית. עמדה לדיון תביעה חיסודית אם להמשיך בשיטת הפנסיה הקיימת או לתבוע שיטת חישוב הקשורה בתשלום מדד מלא למסיונרים כמקובל לגבי רוב הגימלאים בפנסיה המצטברת. הוחלט – א. להשתתף במו"מ על הסכמי השכר ולדרוש פיצוי על השחיקה. ב. לחזור ולדון אחרי חידוש ההסכמים בין האיגוד המקצועי והמעסיקים בשאלה העקרונית אם לדרוש שינוי בשיטת הצמדת חישוב הפנסיה. בדיון השתתפו: סתת, אלפרט, גאון, אטלס, טלמור, פוטיק, מאירי ונ. ברעם ומשפחותיהם.

גימלאי פועלי הבנין – בחרו ביו"ר יעקב סקולקה ולסגנו מזכיר הועד יצחק לוי.

פעילי גימלאי מחוז יהודה – קיימו יום עיון בהשתתפות שמעון אביזמר יו"ר המחלקה לתרבות וחברה גימלאים, שהרצה על דמות החברה הישראלית. הח' א. אלפרט הרצה על בעיות אקטואליות של הגימלאים. הח"ח אריה סריג ועזרא לביא פתחו בדיון על נושאי בעיות ארגוניות בהסתדרות הגימלאים. הנחה יעקב כהן, יו"ר מחוז יהודה.

בסניפים –

רחובות – סיום שנת הלימודים במכללה בנוכחות 120 תלמידים. ברכו יעקב כהן יו"ר המחוז, יוסף ויוס מזכיר מועצת פועלי רחובות, ברוך גבוביץ, משה מור בשם התלמידים הנחה יצחק באארי.

חיפה – ישיבת מועצת המחוז יוסף בלושטיין הסביר את מאבקה של הסתדרות הגימלאים, ונחצנות נגד הגזירות. עמד על בעיות בתי האבות ומוסדות סיעודיים. חברים רבים השתתפו בדיון.

הדר הכרמל – ב־11 ביוני ש.ז. נוסד סניף חדש. ברכו יו"ר המחוז והח' זילברשטיין. הנחה יו"ר הסניף.

קרית־חיים – ב־10 ביוני ש.ז. הסבירו יו"ר הגימלאים במחוז וסגנו [illegible] את הישגיה של הסתדרות הגימלאים, הנחתה הח' תמר.

רעננה – הח' א. אברהמוביץ העלה את הישגיה של ההסתדרות נגד הפגיעה בקיצבאות הזיקנה. הוא גם השתתף בישיבת מזכירות מועצת הפועלים, בה סקרו אברהם יחיא מזכיר המועצה, הח' אייזק סלע ונציגי הגימלאים את הפעולות בקרב הגימלאים. הודגש הצורך בבנית מועדון שיענה על הצרכים הרבים.

חילופי גברא בגזברות הסתדרות הגימלאים – הח' צבי שיפמן הודיע על פרישתו עם הבחרו לוועדת המבקר של ההסתדרות. המזכירות הפעולה בחרה בח' דוד קלדרון לגזבר.

הנהלת הסתדרות הגימלאים מברכת את הח' אברהם גל להולדת הנכדים ירדן ויהונתן.

בפלילים

פורץ נהרג מדקירת סכין במהלך קטטה

משטרת ירושלים נוטה להאמין כי משה שאבו, שמת ביום א' מדקירת סכין, נהרג במהלך מאבק שהתפתח בינו לבין החשוד בדקירה לאחר ששאבו פרץ לביתו. החשוד הסגיר עצמו למשטרה והוא משתף פעולה עם חוקריו.

ביום א' בבוקר הבחין נהג שנסע ברחוב בצלאל בצעיר שותת דם המגיח מאחת הסמטאות בשכונת נחלאות. הנהג אסף את הצעיר, שזוהה לאחר מכן כמשה שאבו, בן 21, והביאו לבית־החולים „ביקור חולים". שאבו היה מצוע אנוש בבטנו. הוא נאבק על חייו במשך כל יום א' ובערב מת מפצעיו.

המשטרה לא יכלה לדובבו ולא היה ברור כיצד והיכן נדקר הצעיר. המיפנה בחקירה חל ביום א' בערב, כאשר במטה המשטרה התייצב תושב נחלאות בן 33, שסיפר כי הוא דקר את שאבו במהלך קטטה שפרצה ביניהם לאחר ששאבו פרץ לדירתו.

מקורות במשטרה מסרו, כי יש נטייה להאמין לגירסתו, ולפיכך נראה כי הוא יואשם בהריגה ולא ברצח. אתמול הביא החשוד את החוקרים לדירתו ושיחזר בפניהם את מה שקרה. לחשוד אין עבר פלילי. (עתי"ם)

בן 98 הותקף באכזריות ע"י שודדים

מאת ירון אליוסף, כתב „על המשמר"

יעקב הוניגסבליק, ישיש בן 98, שעוסק בהלפנות כספים בתחביב, הותקף באכזריות ע"י אלמונים שחיפשו כנראה כסף בדירתו.

אתמול בשעה 7.30 בבוקר התקשר אלמוני לתחנת מגן־דוד־אדום בת"א והודיע על חשש לאסון בדירה ברח' עמק יזרעאל. שוטרים שהגיעו למקום מצאו את הישיש כשהוא כפות בידיו וברגליו ופיו סתום במטפחת.

חקירת המשטרה העלתה כי בשעות הלילה נכנסו אלמונים לבית הישיש דרך חלון המטבח, כפתו אותו והיכוהו ואחר־כך הפכו את הדירה על פיה.

הישיש הועבר לבית־החולים „הדסה" כשהוא חבול בכל חלקי גופו. עדיין לא ברור אם גנבו ממנו האלמונים כסף ובאיזה סכום.

קורבן השוד גילה את סחורתו במכרת בת"א

מאת ירון אליוסף, כתב „על המשמר"

תושייתו של בעל מחסן־צעצועים הביאה ללכידתם של שלושה חשודים בהתפרצות למחסן וגניבת כמויות גדולות של צעצועים מסוגים שונים.

בליל שבת אירעה התפרצות למחסן צעצועים ברחוב מסילת ישרים בשכונת שפירא בת"א. נגנבו צעצועים מסוגים שונים בכמויות גדולות, בעיקר דגלונים, משקפות עפיפונים וכו'.

בעל המחסן חיפש בעצמו את הסחורה שנגנבה ממנו ברוכלי הצעצועים בתחנה המרכזית בת"א. לאחר חיפושים איבחן שלושה רוכלים שמכרו סחורה זהה לשלו. הוא הזעיק את המשטרה ולאחר חקירה נעצר צעיר בן 23, חייל בקבע, החשוד כי יחד עם שני חשודים אחרים התפרץ למחסן. בביתו של עצור נוסף, כבן 35, נמצאו מספר קרטונים ובהם צעצועים החשודים כגנובים. העצור השלישי הוא חייל בן 20. שלושתם יובאו הבוקר להארכת מעצרם בבית־משפט השלום בתל־אביב.

שנתיים מאסר לפורץ בעזרת מפתח מותאם

מנחם אלקיים בן 25 מחיפה נידון אתמול בבית־המשפט המחוזי בחיפה לשנתיים מאסר בפועל ושנתיים על תנאי לאחר שהורשע בהתפרצות מתוחכמת לדירת מגורים באמצעות מפתח מותאם.

בפני השופט אליהו כהן טענה התביעה, כי בתחילת ינואר אשתקד פרץ הנאשם יחד עם אחר לרכבו של חנן שניאור, בעת שחנה בחוף הכרמל. הנאשם גנב מתוך הרכב את ארנקו של המתלונן ובו 35 ש"ח ומיסמכים שונים, וביניהם תעודות זיהוי, כרטיס אשראי, פנקס צ'קים וצרור מפתחות. על־פי המיסמכים גילה את כתובתו של בעל הרכב ובעזרת המפתחות פרץ הנאשם לדירתו של המתלונן וגנב משם תכשיטים ואקדח ברטה שהחזיק בעל הדירה ברשיון.

הנאשם הורשע על־פי הודאתו בהתפרצות, גניבה ונשיאת נשק שלא כחוק. בית־המשפט ציין לחומרה את התיכנון של פריצה זו, שתחילתה בפריצת רכב חונה וסיומה בתיכנון פריצה לדירתו של המתלונן. (עתי"ם)

למשפחת שדמי בנחשון
ולמשפחת שדמי בגבעת־עוז
אתכם באבלכם במות
רות אוריון
קיבוץ נחשון

עם משפחת שדמי
וקיבוץ גבעת עוז
אתכם באסונכם הכבד במות
רותי
קיבוץ מגידו